

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesечно 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesечно 40 Din
nedeljska izdaja
ceolite no v Jugoslaviji
120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrata
mal oglaš po 130
in 2D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
o pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, neironkiran
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Celoletni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Važnost občin

Osnovna celica vsega javnega življenja v državi je občina in zato je za razvoj države in za njen napredek naravnost odločilna važnost, kako je organizirana občina. Nad vse razveseljivo je zato, da so se jugoslovanski listi že lotili vprašanja, kako naj bo izvedena organizacija občin in še bolj razveseljivo je, da je iniciativa podana tako stvarno, da je upati na trajen uspeh. Mislimo tu na »Obzorov« uvodnik, kako rešiti problem samouprave in v prvi vrsti problem občine, kot osnovne samoupravne enote. »Obzor« po pravici polaga največjo važnost na to, da bodo občine oproščene strankarskega vpliva in se tako mogle čisto posvetiti svojim gospodarskim, socialnim in kulturnim nalogam, ki so za občino brez dvoma najvažnejše in sploh jedro vsega njenega dela.

V ta namen predlaga »Obzor«, da poslovanje občin ne nadzorujejo več niti oblasti niti država, temveč edinole upravna sodišča, ki bi se ustanovila tudi za okraje ali županije, kakor bi se že imenovala zveze občin z istim krajevnim interesom.

Depolitizacija občin bi morala biti seveda docela izvedena in zato občine in županije ne bi imele nobene zakonodajne naloge, temveč bi samo vršile upravno funkcijo v občini in po smernicah, ki bi jih določila zakonodajna telesa.

Namen »Obzora« je torej v glavnem dvojen: oprostiti hoče s pomočjo neodvisnih upravnih sodišč občinsko upravo čisto od vpliva strankarstva in dati občinam resnično samoupravo, da odločuje o svojih upravnih zadevah v resnici sama, ne pa da je žrtev onega pretiranega etatizma, da mora tudi najmanjše vprašanje rešiti samo centralna oblast.

Oba namena sta sama po sebi gotovo pravilna. V občini, kjer gre večinoma le za praktična gospodarska vprašanja v resnici strankarstvo ni samo odveč, ampak naravnost v škodo. Da je šola dobro sezidena, je čisto tehnično vprašanje in če so ceste slabe, potem trpe od tega vsi, pa naj pripadajo tej ali oni stranki. Jasno pa je tudi, da more prav odločevati v lokalnih zadevah samo tisti, ki je na njih interesiran in ki jih do pitice pozna in je zato čisto napačno, da se odreja vse od zgoraj.

Nastane pa druga težava. V narodnem interesu je, da ne napreduje samo ena občina, temveč vse relativno enako in da je tako dosežena homogenost. Kadar pa je občina absolutno sam svoj gospodar, se more pripetiti, da bodo nekatere občine, ki so obdarjene z dobrimi občinskimi voditelji, res napredovale, druge pa čisto zaostale, ker se bodo zadovoljile s tem, da vlečejo stari voz naprej.

Zato je po našem mnenju vendar potrebno, da je tu neka oblast, ki nadzoruje in tudi vodi delo občinskih uprav, da ena občina izpopolnjuje drugo in da se doseže splošen napredek vseh občin, ne pa samo nekaterih, ki bi samo vlekli stari voz naprej. Zakonodajno telo, ki določa splošno smer občinskega dela, je tudi kot nalašč poklicano v to, da vodi in nadzira občine, ker je ono najboljši tolmač, kaj je v skladu z zakonom in kaj ne. Obenem pa je tudi gotovo, da bi zakonodajno telo neprimerno hitreje poslovalo, ko upravno sodišče, kar je tudi nad vse važno za napredek občin.

A še na nekaj je treba misliti. Najmočnejši impulz vsakega javnega dela izhaja vedno iz tekmovanja. Dokler so obstajale stranke, so skrbele one za tekmo, deloma v prid občine, večkrat pa tudi v škodo, kjer so politični vidiki popolnoma prevladovali ali bili celo samo krinka za osebne ali klikarske interese. S prestankom političnih strank je tekma med občanmi za blagor občine postavljena, hvala Bogu, na čisto stvarno podlago iz gospodarskih in socialnih vidikov, ki so povsod kajpada različni. Zato življenje v občini in njenih zastopih ne more biti uniformno, ampak se razvijati v zdravi tekmi, v kateri bo vsaka opozicija čisto stvarna, zgolj gospodarska in bo lojalno pripomogla k zdravim sklepom v obče dobro občine.

Vprašanje organizacije občin je gotovo najvažnejše vprašanje in zato treba gledati, da bo to vprašanje čim najbolje rešeno. Jedro države je občina in zato mora biti tudi organizirana občina tako, da ne bo niti ena sila izgubljena, temveč da bo občina pravo zbirališče vseh zdravih sil naroda in da bo zanj njegova prva politična šola in korporacija, kjer se izvrši prva selekcija najboljših.

Belgrajske vojaške oblasti so danes pričele z minami razstreljevati led na Donavi, da bi na ta način preprečile zajezenje ledu ob mostu, ki se gradi med Belgradom in Pančevim.

Ne vzbujajte pretiranih želj

Resen opomin žel. ministrstva, da ne bo nepotrebnih razočaranj

Belgrad, 25. febr. (Tel. »Slov.«) Nekateri listi stalno vzdržujejo vest, da je v najkrajšem času pričakovati sprememb zakona o državnem prometnem osebju. V svojih trditvah so se povzpeli celo tako daleč, da so našli poviške plač, ki jih bodo prejeli železniški uradniki. To pisanje gre zelo nasproti željam, da jih po pravici povzroča težavno materijalno stanje državnih železničarjev. Mnogi železničarji so si sami ustvarili nadaljnje kombinacije. Ker je bila želja mati teh vesti, so na podlagi tega delali račune.

Poudariti je, da je potrebna največja previdnost, ker so državne finance slabe. Tudi železniške sredstva zaenkrat ne zadostujejo, da bi se mogla pričakovati kakšna učinkovitejša rešitev tega vprašanja. Zato je svariti dotične uradnike in dotične organizacije, ki so sklicale seje, da pripravijo posamezne spomenice, oziroma, ki so odposlale ali hočejo odposlati v Belgrad svoja zastopstva.

Nadalje je ugotoviti, da je imeti v vidiku tudi to, da ni ničesar na tem, da bi bil pravilnik o delavcih v državnih podjetjih, v kurilnicah itd., gotov. Tudi tukaj je vprašanje velike finančne peze, ki si naj jo država naprti na svoje rame. Res se sicer to vprašanje obravnava in proučuje ter se mu posveča največja pozornost. Pomisliti je treba, da bi se storilo zelo dobro delo, ako bi se ta stran železniškega vprašanja prva rešila. Kljub temu, da je bilo vprašanje pokojninskega sklada železniških delavcev bivše južne železnice in državne železnice v območju Slovenije ter dalje pod zagrebškimi in sarajevskimi ravnateljstvom vsaj delno rešeno, je pokojninski sklad teh delavcev tako rekoč v zraku in je glede na celo državo izmed kardinalnih vprašanj. Ne samo, da ni mogoče trenutno rešiti vprašanja

prometnega osebja, tudi ni mogoče urediti vprašanja pokojninskega sklada železniških delavcev. Računa se, da bo v ta pokojninski sklad prispevala država polovico, delavci pa polovico. Država pa bi financiranje vsaj v začetku vzela v svoje roke. Tudi pri izračunavanju se je takoj pokazalo, da bi prišlo do več desetih milijonov, kar bi državo le preobčutno preobremenilo.

Obenem se opozarja, kar se tiče zakona o prometnem osebju, da je treba pri pravosodnem ministrstvu, kjer posluje itak stalna komisija za revizijo splošnega uradniškega zakona, najprej urediti vprašanje splošnega položaja državnega uradništva nasproti državi. Nato pride ves ta materijal pred stalni zakonodajni svet. Nato pa bi se, če bi to pripuščal materijal, položaj države in prometnega ministrstva pristopilo k učinkovitejši rešitvi zakona o državnem prometnem osebju.

K zakonu o državnem prometnem osebju je izdalo danes prometno ministrstvo to-le uradno obvestilo:

»V poslednjem času se v dnevnem časopisu raznašajo najrazličnejše verzije, da se izdeluje v prometnem ministrstvu nov zakonski načrt o državnem prometnem osebju. Nekateri listi so objavili tudi podatke o povišanju dohodkov. Da zainteresirana javnost ne bi bila napačno poučena, se posebno uradništvu objavlja to-le: Vprašanje novega zakonskega načrta o državnih uradnikih je prenešeno na pristojno mesto. Dokler se ne izdelajo splošna načela tega zakonskega načrta, tudi prometno ministrstvo ne more pristopiti k izdelavi zakona o državnem prometnem osebju. Res pa je, da se posveča osebnemu vprašanju železniškega uradnega osebja že sedaj posebno pozornost.«

Iz gozd. ministrstva

Belgrad, 23. febr. (Tel. »Slov.«) V gozdarskem ministrstvu je izdelan pravilnik za režijske posle. Po dosedanjih podatkih je znašala režija v gozdarskem gospodarstvu 6% od celotne prelinirane mase lesa. Na gotovih mestih se je šumska režija izkazala kot zelo dobra. Kljub temu pa obstoja v smislu pravilnika namena, da bi se državni režijski stroški čim bolj znižali. Prav tako je treba posaviti vsa državna režijska dela pod iste pogoje, kakor delajo to posamezniki.

V gozdarskem ministrstvu se je nadalje izgotovil zakon o rudnikih. Ministrstvo ga je poslalo rudarskim sekcijam in gospodarskim zbornicam v proučevanje.

Ministrstvo ima pripravljenih dvoje gozdarskih zakonskih načrtov. Končno besedilo bo ministrstvo najbrž prepustilo vrhovnemu zakonodajnemu svetu. Načrt določa, da mora gozdarsko ministrstvo zalagati male žage po naši državi z lesom. Radi tega so v njem določila, da se mora, predno se da dovoljenje za postavitev žage, prositi v gozdarskem ministrstvu za pritrditev. Namerava se, da bi ministrstvo to svojo pravico pritrditve prepustilo pokrajinskim oblastem in samoupravam. Glede taks, ki pridejo pri žagah v poštev, se je ministrstvo zedinilo na to, da naj osanejo stare takse.

Pristojbine bolnim žel. delavcem

Iz prometnega ministrstva se nam sporoča: Prometni minister g. dr. Korošec je imenoval komisijo za sestavo pravilnika o izplačevanju pristojbin bolnim železniškim delavcem. V to komisijo so delegirani zastopniki prometnega ministrstva, generalnega ravnateljstva državnih železnic in uprave humanitarnih fondov iz vseh železniških direkcij. Od ljubljanske direkcije je imenovan za člana te komisije oblastni upravnik g. Vart. Z ureditvijo tega res zelo perečega vprašanja je ustrezno upravičenim zahtevam železniškega delavstva, ki je za časa bolezni pri številni družini navezano zgolj na prejemke iz bolniškega sklada drž. železnic. Komisija prične z delom 28. t. m.

Redukcija srednjih šol

V prosvetnem ministrstvu izdelujejo načrt zakona o redukciji srednjih šol, ki jih je zlasti v nekaterih južnih krajih mnogo preveč. Kakor znano, je bil ta načrt že dostikrat na dnevnem redu raznih vlad, pa so strankarski interesi vedno onemogeli da bi bilo mogoče to vprašanje tudi pravilno rešiti.

Naš uvoz in izvoz

Belgrad, 23. febr. (Tel. »Slov.«) Pri našem uvozu je 1. 1928 sodelovalo 78 držav. Od teh jih je bilo le 11, ki so imele več kot 1% vrednosti. Na prvem mestu je Italija z 1.679 milj. t. j. 26.6%, Avstrija 17.90%, Nemčija 12.10%, ČSR 8.79%, Madjarska 8.8%, Grška 8.3%, Francija 3.83%, Svica 3.1%, Anglija 1.59%, Poljska 1.38%, Romunija 1.2%.

Pri uvozu 1. 1928 v našo državo je sodelovalo 74 držav. Od teh jih je 15 udeleženih več kot z 1%. Na prvem mestu je ČSR z 1402 milj. t. j. 17.89%, Avstrija 17.29%, Nemčija 13.61%, Italija 11.99%, Madjarska 6.63%, Anglija 5.7%, USA 4.92%, Francija 4.51%, Poljska 2.7%, Romunija 2.66%, Brazilija 2.66%, angleška Indija 1.62%, Grčija 1.28%, Svica 1.27%, Holandska 1.03%.

Izplačilo kuponov Blairovega posojila

Belgrad, 23. februarja. (Tel. »Slov.«) Finančno ministrstvo je odredilo, da se vrši v državi izplačevanje dospelih kuponov 8% in 7% obveznic državnega zunanega posojila v zlatu iz 1. 1922, obveznic serije A in B tako zvanega Blairovega posojila vsem imetnikom teh državnih papirjev, ki se nahajajo na ozemlju SHS. Da bi se čim bolj šlo na roke imetnikom teh vrednostnih papirjev v notranjosti države, bo kupone sprejemalo v izplačilo neposredno samo glavno ravnateljstvo za dolgove, dalje pa tudi vse davčne uprave v državi. Po sprejemu kuponov in po izvršenem proračunu bo glavno ravnateljstvo za državne dolgove izdalo Narodni banki nalog, da izplača odgovarjajoče vrednosti predloženih kuponov v dinarjih po tečaju na dan plačila ali prinositelju kuponov ali pa se mu vrednost dostavi po davčni upravi, kjer so se ti kuponi predložili v izplačilo.

Zagreb - druga prestolnica

V zagrebških »Novostih« čitamo: »Kakor se je moglo iz informiranih krogov izvedeti, bo Nj. Vel. kralj še letos uredil vse, da bo Zagreb druga prestolnica Nj. Vel. kralja. Ker se bo v državni upravi izvedla velika decentralizacija, bodo prišle mnoge stvari iz Belgrada v Zagreb in bo tako Zagreb dejansko druga prestolnica. Ko se vsa uprava uredi in ko prično novi zakoni, ki se sedaj izdelujejo, funkcionirati, bo prenešeno v Zagreb kasacijsko sodišče in tudi mnoge druge državne ustanove.

Vsa kraljeva rodbina bo gotovo dobo bivala v Zagrebu. Kakor se je moglo izvedeti bo Nj. Vel. kralj obiskal še letos večji del hrvatskih in slovenskih krajev.

Načrt interkonfesional. zakona gotov

»Vreme« piše:

V verskem ministrstvu je že danes pripravljen več zakonskih predlogov. Ko je postal dr. Tugomir Alaupovič dne 6. januarja minister za vere, je takoj pričel ponovno proučevati te zakonske predloge. Njegova namera je, da vse te predloge čim prej uzakoni. Na ta način bi bili definitivno urejeni odnosi vseh ver do države, ko tudi odnosi med posameznimi verami. Ti zakonski načrti se ne bavijo z notranjo ureditvijo cerkev. Prepušča se vsaki cerkvi, da to uredi z avtonomnimi zakoni.

Interkonfesionalni zakon.

Od vseh sprejetih zakonskih načrtov je najvažnejši interkonfesionalni zakon, ki ureja odnose med posameznimi cerkvami ko tudi njih odnose do države. To je osnovni zakon, v čigar okviru naj se pozneje izdelajo oziroma predelajo zakoni o posameznih cerkvah. Načrt o interkonfesionalnem zakonu je izdelal dr. T. Alaupovič že 1. 1919, ko je bil prvič minister za vere. Od tedaj se ni mnogo storilo na tem zakonu. Bilo je več poskusov, da pride pred skupščino na glasovanje, ali se ni nikdar posrečilo. Največja težkoča je bila v tem, ker se ni moglo nikdar dobiti pritrdila zastopnikov vseh veroizpovedi. Tako so zastopniki katoliške cerkve stalno zahtevali, da se sklene najprej konkordat s papežem in da se šele potem izglasuje interkonfesionalni zakon. Zeleli so, da se interkonfesionalni zakon prilagodi konkordatu in ne obratno. Na tej svoji zahtevi vztrajajo tudi danes. Ko so bili pred kratkim pri dr. T. Alaupoviču, so ponovili svoje stališče. Glavno stremiljenje dr. Alaupoviča je v tem, da odpravi to težkočo. G. Alaupovič dela to oprezno in polagoma, ker je mnenja, da so verska vprašanja zelo delikatna in da je narod najbolj občutljiv, kadar gre za vero.

Zakon o pravoslavni cerkvi.

Načrt zakona o pravoslavni cerkvi je že gotov in njegova uzakonitev se odlašala samo zato, ker še ni rešeno vprašanje interkonfesionalnega zakona.

Potrebno je, da so skladni zakonski načrti o posameznih cerkvah in da se uzakonijo v kratkih presledkih, da se tako odkloni možnost pritožb s katerekoli strani, ko da so storjene eni ali drugi cerkvi krivice, in da je dano eni več ko drugi.

Obstoji predlog, da odredi država pavšalno vsoto vsaki posamezni cerkvi in da potem uprava vsake cerkve sama skrbi, kako se porabi ta denar. V tem primeru ne bi mogli biti duhovniki pod nobenim pogojem državni uradniki, temveč bi jih plačevale samo cerkvene oblasti. To bi, kakor se pravi bolj odgovarjalo avtonomiji cerkve.

Zakonsko pravo.

Zastopniki vseh cerkev so proti civilnemu zakonu in zahtevajo, da se prizna samo cerkveni zakon. To vprašanje ne more rešiti samo versko ministrstvo in na njem dela posebna komisija pravosodnega ministrstva. Vprašano za mnenje pa bo tudi versko ministrstvo. Cerkevni ko civilni zakon imata odlične pristaše v merodajnih krogih. Vse kaže, da sedaj prevladuje mnenje, da se dovolita oba in da se prepusti zakonski dvojici, da si izbereta enega ali drugega. Tu pa se pojavljajo tehnične težkoče, ker bi potem morali voditi knjige rojenih in umrlih država in cerkve, dočim so to delale dosedaj le cerkvene oblasti. S tem bi se državna uprava obremenila še z novim poslom.

Vrhovni zakonodajni svet

Belgrad, 23. febr. (Tel. »Slov.«) Kdaj se bo sestel stalni zakonodajni svet, še ni končno veljavno določeno. Dr. Perić, stalni referent, je v teh dneh večkrat konferiral s preds. vlade in pravosodnim ministrom. Dobili smo obvestilo, da se bo zakonodajni svet sestel v začetku marca. Dan še ni določeno. Prostori v bivšem predsedništvu vlade, kjer so bile preje vladne seje, se bodo primerno razdelili. Vsi člani zakonodajnega sveta so že dobili uradna obvestila o svojih imenovanjih.

O. Župančič v Belgradu

Belgrad, 23. febr. (Tel. »Slov.«) Namestnik upravnika ljubljanskega gledališča Oton Župančič je prišel v Belgrad. Bil je v prosvetnem in v prometnem ministrstvu ter je belgrajskem Pen-klubu. Namestnik upravnika je zainteresiral prosvetno ministrstvo in svoje prijatelje v Belgradu za proračun ljubljanskega gledališča.

Uradniško vprašanje

(Odgovor na članek dr. A. Gosarja.)

Gotovo je uradniško vprašanje eno izmed najbolj perečih vprašanj današnje dobe, ki pa je obenem tudi za državo vprašanje biti ali ne biti. Razširjena in natančnejša uprava, težnja po dvigu izobrazbe državljanov, vedno večje socialne naloge, izvirajoče iz industrializma. To so faktorji, ki vedno večajo uradniške vrste. In bolj ko se bodo ti faktorji izpopolnjevali, vedno več bo uradnikov. Drugo je le logična posledica prvega.

Da pa se je gnetiti, a obenem tudi socialni položaj uradništva tako poslabšal, je iskati vzroka v krizah, v katerih so se posamezne države nahajale. To je pač posledica svetovne vojne, ki tudi uradništvu ni prizanesla. Cisto pogrešeno pa je mnenje dr. Gosarja, da je brezmišlno pričakovati izboljšanja gnetnega blagostanja in socialnega položaja. Za rešitev tega vprašanja je namreč važno, kako so se razne države, oziroma njeni voditelji znali živeti v novi položaj in kako so tudi seveda le s pomočjo svojih velikih moči, sposobnih državljanov, odstranili vzroke in ublažili gospodarsko krizo, a s tem tudi že dvignili soc. položaj uradništva in utrdili državo. To je storilo že več držav, med njimi še celo take, ki morajo leto za letom plačevati milijonske reparacije.

Poudarjam pa, da je treba za ublažitev gospodarske krize resnega dela in tega predvsem pri onih ljudeh, ki so takorekoč odločali o usodi naše države in njenih podanikov. Ali ravno tega smo mi zadnje desetletje težko pogrešali. Parlament je stal državo ogromne vsote. Kaj pa je bil rezultat njegovega dela? Vidovdanska ustava, nedostojna obstrukcija in krvavi 20. junij. Cilj izvestnih velikih strank je bil, da obdržijo število svojih volivcev na višini, ki so ga potrebovale za svojo izvolitev. Zato so tudi od časa do časa iz same demagogije ugodile nekaterim najnujnejšim potrebam svojih volivcev, da so potem lahko, samozavestno se trkajoč na svoja prsa, vzklikale: »To smo vam mi dali.« Gospodarstvo pa je bilo vsled tega vsak dan slabše in s tem je padala tudi finančna moč naše države. Ko pa so državo zatele elementarne neugode, kakor poplave, pa si te stranke niso vedele drugače pomagati, kot da so že itak slabo plačanemu uradništvu zmanjšale plače.

Kakor beremo, bodo odvzete pokojnine vsem onim, ki so prišli do nje samo po pretekli ali pa so bili nasilno predčasno v pokojni. To je prav, tudi to je donesek k ozdravitvi naših razmer. Treba bi pa bilo izpremeniti tudi zakon glede ministerskih penzij. Čemu med enim in drugim uradništvom tako ogromna razlika? Od ministra se zahteva samo 6 mesecev ministirovanja, a drugi državni uradniki pa naj bi morali služiti po 20—30 let, da imajo pravico do pokojnine. Znano je, da je bilo izvestnim velikim strankam, ki so vodile usodo države od prevrata do Pašičeve smrti, v prvi vrsti do tega, da preskrbe svoje ljudi, najprej seveda svoje poslance. Zato se je morala navadno že po 6. mesecih otvoriti kriza vlade, da so prišli vsi ministri kandidati na vrsto. Nimam nič proti nagradi resnim politikom, ki so svoja najboljša leta žrtvovali resnično le v prid svojega naroda, ali da bi se takim, ki so se le šli ministre, dajala pokojnina, to je nepravilno in nesocialno.

Obracam se zdaj k načelom, katere zastopa v uradniškem vprašanju g. dr. Gosar. Po njih se morajo uradniške plače kakor delavske mezde držati nekake stalne višine, po nujnih gospodarskih zakonih določene. Neglede na to, da to načelo tudi za delavca ne drži (najprej je vsak človek, potem šele od vsakokratne konjunktore odvisen mezdni suženj), je treba pri državnem uradniku upoštevati, da ima čisto poseben položaj, ravno, ker pomaga državo upravljati, to pa je najvišja funkcija v družbi. On mora zato tudi skrbeti, da se v svoji stroki čim bolj izpopolnjuje. Današnje plače pa nam tega ne dopuščajo. Iz tega vzroka je tudi danes popolnoma brezpomembno debatirati n. pr. o reformi današnje šole, kajti najprej je treba reformirati naše plače, da nam bo omogočeno nakupovanje potrebnih knjig v svrhu samoizobrazbe. Z reformo naših plač in položaja bo storjen velik korak k reformi šole. Saj še delavec potrebuje za svojo izobrazbo, kaj šele funkcionar države, ki mora biti jurist, filozof, pedagog in kaj vem še, kaj vse! K temu, da bomo svojo službo tudi tako vestno opravljali, kakor jo čas zahteva, nas nikdar ne more prisiliti možnost po izgubi službe ampak samo možnost svobodnega razmaha in izpopolnitve naše izobrazbe. Naše delo se ne da razbrati iz papirjev. Mi tudi ne rabimo večjih plač v svrhu reprezentance, kakor je to bilo za časa Marije Terezije. Reprezentativne doklade dobivajo samo najvišji predstavniki države, nam je dosti, da se nas plača po važnosti naše službe, potrebi izobrazbe in dostojni eksistenci, kakor jo zahteva ugled države.

Uradniška zahteva po stalnosti ni nikak sentimentalnost. Brez nje si uradnika niti zamisliti ne morem. V slučaju, da bi stalnost ne obstojala, bi bil vsak uradnik vsled borbe za obstanek, prisiljen, da se poleg svoje službe bavi še z drugimi posli, bodisi s samoizobrazbo v svrhu usposobljenja tudi za druge službe n. pr. za slučaj, da ga država odpusti, ali pa bi iskal dohodke še kje drugje,

Trocki pride v Češkoslovaško

Čsl. vlada mu da azil, Trocki pa se obveže, da se vzdrži vsakega javnega delovanja - Strah pred atentati na Trockega

Praga, 23. febr. (Tel. »Slov.«) Inicijativa brnskih komunistov, da bi omogočili Trockemu bivanje na Slovaškem, je izšla iz same rodbine Trockega. Govori se, da je soproga Trockega javila, da je zdravstveno stanje njenega moža opasno in prosila njegove pristaje, da storijo vse, da se omogoči njegov odhod iz Turčije. Trocki mora biti operiran. Bolan je na želodec in črevesih. Turškim zdravnikom ga nečejo zaupati. Poseben odbor, ki se je takoj sestavil v Brnu, da reši Trockega, namerava že danes ali v ponedeljek poslati v Angoro delegacijo in prinesiti Trockemu prošnjo za dovoljenje bivanja na Češkoslovaškem ter reverz, s katerim se Trocki obvezuje, da se bo v času bivanja na Češkoslovaškem vzdržal vsakega javnega delovanja in da bo oslal kot privatnik na Češkoslovaškem zaenkrat samo malo časa, morda en mesec. Odbor je tudi že stopil v stik z ministrskim predsednikom ter z notranjim in zunanjim ministrom. Oblasli nimajo ugovorov proti bivanju Trockega na Češkoslovaškem in so pripravljene, priznati mu kot bolniku azil.

Kmečko vprašanje za sovjete vedno težje

Moskva, 23. febr. (Tel. »Slov.«) K desetletnici obstoja rdeče armade je Vorosilov objavil v listih izjavo, v kateri označuje kot najvažnejšo nalogo v armadi, da ohrani svojo bramboro silo, da mora vodstvo armade s podporo centralnega odbora stranke v armadi energično likvidirati vse škodljive razlike v mnenjih, kakor tudi vsako razliko od stroge Lenineve linije. To je razumeti tako, da je po likvidaciji Trockega opozicije v armadi ostalo veliko število dobrih poveljnikov, ki so dvomili o nadaljnji zanesljivosti armade, v kateri je 66 odstotkov kmetov, če se nadaljuje sedanjí izredno ostrí kurz proti kmetom. Stalin je prejel tudi od raznih okrajnih poveljstev spomenice v tem smislu. Vorosilov izjavlja ravno tako, kakor vodstvo stranke, da je ostrina kurza naperjena samo proti veleposestnikom, da so bili v zadnjem letu veleposestniški elementi iz armade odstranjeni in pripuščeni samo mali in srednji kmetje.

Rezultat gospodarske konference male antante

O gospodarski konferenci Male antante je bil izdan ta komuniké:

Dne 19. in 20. februarja so bile odredene v romunskem zunanjem ministristvu diskusije med gospodarskimi delegati držav Male antante s ciljem, da določijo program konference gospodarskih strokovnjakov teh držav. Po prijateljski izmenjavi stališč so delegati konstatirali v tem vprašanju po »eno soglasnost« nazorih in se zedinili, da bodo predlagali svojim vladam, da stavijo na dnevni red skorajšnjega sestanka strokovnjakov ta vprašanja: plovni transport, aeronavtični in poslanski odnosi, poenostavljené carinskih in upravnih formalnosti, položaj tujih podanikov in pravnih oseb v vsaki od treh držav, sklepanje trgovinskih dogovorov, gospodarsko sodelovanje v mednarodnih organizacijah in zblizanje zakonskih in upravnih odredb na polju trgovinskega prava.

V ta namen bo predložen vladam predlog, da prouče možnosti za razvoj vzajemnih gospodarskih odnosov in da določijo metode bodočesa dela.

Dan in kraj bodoče konference strokovnjakov bosta določena sporazumno od treh vlad.

Diskusije so bile vodene pod predsedstvom Greoogaars Gascuka, gen. tajnika v zunanjem ministristvu, Romunijo je zastopal gen. tajnik trgovinskega ministristva Ene, Jugoslavijo dr. Slavko Sečerov, Češkoslovaško pa svetnik v zun. ministristvu dr. Stangler.

Splošna poravnava med zavezniki

London, 23. febr. (Tel. »Slov.«) Zunanji minister Chamberlain je izjavil o angleško-ameriških odnosih, da je prepričan, da bo mogoče staviti Združenim državam predloge, da se utrdi prijateljstvo v interesu vsega sveta. Vlada je tudi poskušala zopet pridobiti zaupanje Francije. Izhajajoč od tesnega prijateljstva z bivšimi vojnimi zavezniki, bo prišlo do splošne poravnave. Anglija je od početka postavila svojo zunanjo politiko na Društvo narodov, toda ustava Društva narodov ne onemogoča vojne. To se potom Društva narodov nikdar ne bo moglo doseči.

da bi se na tak način zavaroval za vse morebitne slučaje. Zavračam tudi v celoti misel, da bi si potom nekake tekme državni uradnik službeno mesto lahko prebiral, da bi se čim uspešneje uveljavljal, kajti premeščati uradnika iz ene stroke v drugo, je nemogoče. Ne morem si zamisliti poštnega uradnika kot učitelja v ljudski šoli, profesorja na davkariji, a davčnega uradnika v gimnaziji, sodnika na železnici itd. To je čisto izključeno in nesmiselno. Število onih, ki bi se dalo res s pridom premeščati, to so predvsem politični uradniki, je tako majhno, da ne pride veliko v poštev. Opustitev stalnosti pa bi imela tudi svoje socialne posledice. Človek brez stalne službe je takorekoč brez eksistence, tak človek si tudi ne more zgraditi svojega ognjišča, družina bi mu bila v življenju le nekaka zavora in njegova nesreča, skratka čim težje bo

no pravo, ravno tako, kakor Vranglovin ljudem in monarhistom. Odbor se je obvezal, da bo v primeru smrti Trockega skrbel tudi za pogrebne stroške, tako da Trocki nikakor ne bi bil državi v breme. Včeraj so mu poslali brzojavko, s katero ga prosijo za odgovor, ali pristaja na bivanje na Češkoslovaškem. Če na to pristane, o čemer ni dvomiti, bo šla delegacija takoj v Angoro, tako da bo Trocki mogel priti že prihodnji teden. Njegovo bivanje na Češkoslovaškem bo strogo tajno, ker se bojijo atentatov na Trockega.

Trocki obolei na malariji

Berlin, 23. februarja. (Tel. »Slov.«) Kakor poroča »Vorwärts« iz Carigrada, je zbor zdravnikov ugotovil, da je Trocki akutno obolei na malariji in da so pijuča precej načeta. Trocki hoče, da ga preišče nemški internist, profesor Klemperer, katerega bodo poklicali v Carigrad, če bi se Trockemu ne dovolilo potovanje v Nemčijo. Nemška vlada pozveduje o zdravstvenem stanju Trockega.

Vprašanje nemških anuitet

Pariz, 23. febr. (Tel. »Slov.«) Predlogi odbora petorice v konferenci strokovnjakov, da bi Nemčija plačala v dveh polovicah, za katerih eno bi ostalo transferno varstvo, dočim bi se druga lahko komercializirala, so bili povetini sprejeti simpatično. Vendar gre pri tem samo za etapo v pogajanjih, ne pa za definitivno rešitev. »Matin« zahteva, da se mora na vsak način predvsem urediti vprašanje višine letnih plačil.

Ameriške čete zapuste Nicaragu

Newyork, 23. febr. (Tel. »Slov.«) Senat je odobril mornariški proračun in pri tem tudi 12.37 milijonov dolarjev kot prvi obrok za nove križarke. Sprejet je bil dodaten predlog, ki izključuje porabo proračunskih sredstev za mornariške čete v Nicaragui, če bi življenje in imetje državljanov Združenih držav ne bilo ogroženo z novo revolto, kar pomeni toliko, kot takojšnjo umaknitev čet iz Nicaragu. To bi pomenilo tudi poraz Coolidgejeve politike v Latinski Ameriki.

Letna rezidenca papeža

Rim, 23. februarja. (Tel. »Slov.«) Papež Pij XI. si je vilo Gandolfo izbral za svoje poletno bivališče. Eksteritorijalnost, ki je tej vili zajamčena po spravi pogodbi, se nanaša tudi na nameravano razširjenje posestva. Namerava se namreč kupiti sosedna vila Barberini, ki je bila že svoječasno last papeža Urbana VIII. in ki ima velik park. To posestvo meri 44 ha več kakor vatikanska država.

Prebivalstvo obsoja vstajo

Pariz, 23. febr. (Tel. »Slov.«) »Paris Midi« objavlja izjavo Primo de Rivero, da revolta v Valenciji in Ciudad Realu ni bila potlačena s silo, temveč samo po soglasni obsodbi prebivalstva. Ves španski narod stoji za diktatorjem.

Dunajska vremenska napoved. Jutri toplejšje vreme, na mnogih krajih južno, v gorah nevarnost plazov. Koliko časa bo toplo vreme trajalo, pa ni gotovo.

dobiti stalnost, tem globlje rane bo to vsakavalno v človekovo notranje, družinsko, moralno življenje.

Dobro in vestno uradništvo je predpogoj blagosinja in napredka v državi. Tako pa bo ono le takrat, kadar bo vedelo, da mu država za njegovo delo tudi toliko da, da lahko svojemu stanu primerno živi. Uradništvo se nikdar ni nameravalo od naroda ločiti in živeti svoje življenje ter tudi ni nikdar hotelo, s svojo zahtevo po zvišanju plač narod finančno izmogniti, ampak se je vedno zavedalo svojega poslanstva in skupno z narodom delalo za prosep države. Verujemo tudi, da bo sedanja vlada, ki je popravila že mnoge krivice, tudi na uradniško vprašanje znala odgovoriti v korist naroda in države!

Jože Tavčelj, učitelj.

Mehikansko preganjanje

Zadnja poročila iz Mehike — tako piše španski list »El Debate« — so zopet bolj neugodna. Zadnje dni je bilo več atentatov na vlake, med drugimi tudi na vlak, ki se je z njim vozil zadani predsednik Portes Gil. Že golo dejstvo, da se je vse to zgodilo skoraj istočasno z usmiritvijo Torala, je bilo zadosten povod za nov nastop predsednika proti katoličanom. Portes Gil je čutil potrebo, da krivdno zvali na katoličane in da jim je zapretel s konfiskacijo njih lastnine. Dokaza za obdolžitev nima nobenega, niti ni mogel navesti nobenih indicij, ki bi katoličane osumile.

Zvezna vlada v Mehiki je izgnala iz države več tuzemcev pod pretvezo, da so se protivno izjavljali o drakonskih naredbah, ki jih je mehiška vlada uporabljala proti katoličanom. Med temi je tudi konzul Bolivije Don Alberto Guataparo.

Dne 15. t. m. so policijski agenti notranjega ministristva v Mehiki zaprli katoliško šolo »Jeanne Chazard« ter prepodili 10 redovnic, češ da so živele v samostanski skupnosti, kar je po protiverskih postavah prepovedano.

V mehiški zbornici je poslanec Obregonove stranke Solo y Gama odločno nastopil proti poslancu Ganzalo Santos, ki je v govoru napadel bivšega ministra Valenzuela ter se je takole izjavil: »Mehiško ljudstvo se je naveličalo, da bi še nadalje gledalo to pustolovstvo. Kar vlada počene, je očitno hinavščina, in toliko hvalisano delo za notranje pomirjenje — je le komedija. Edina odkrita osebnost je vprav Valenzuela; njegov pogum in njegova odkritosrčnost značita novo dobo v politiki Mehike. Le Valenzuela je imel pogum, da je Callesu potožnil Franko z obraza in svetu pokazal, kaj je ta mož v resnici.«

Mehiška vlada je dala vojnemu ministru generalu Joaquinu Amaro ukaz, naj takoj sam osebno prevzame poveljstvo nad vladnimi četami. Vse to smatrajo kot znak, da se pripravljata nova ofenziva, ki naj bi napravila red v krajih, kjer se je dignil upor. Poročila, ki so napovedala, da se je Mehika zadnje čase pomirila, so torej niso obstinila.

Grozodejstva

Habib Ulaha

London, 23. febr. (Tel. »Slov.«) Kakor poročajo potniki, ki so dospeli v Karachi, pušil Habib Ulah strašno mučiti trgovce in bivše Aman Ulahove uradnike, da izšli od njih denar. Obesijo jih za noge tako dolgo, dokler ne objubijo denarja, ali pa jih privežejo popolnoma nage in polivajo z vrelo vodo. Habib Ulah potrebuje denarja, da plača svoje vojaške, ki bi mu sicer dezertirali.

Tisočletnica mesta Steyr

Dunaj, 23. februarja. (Tel. »Slov.«) Proslave tisočletnice mesta Steyr v letu 1930. se bo na povabilo dunajskega nadškofa udeležilo tudi več kardinalov, med drugimi državni tajnik Gasparri in pariški nadškof Dubois, in kakor se čuje, morda tudi sam papež. Avstrijske katoliške organizacije hočejo sedaj papeža pripraviti do tega, da bi potoval skozi Dunaj in se tam ustavil. Obenem bi prišli na Dunaj vsi avstrijski škofje, nadškof v Münchenu kardinal dr. Faulhaber in madjarski primas kardinal dr. Szeredy, da se naglasi katoliški značaj Dunaja.

Drobne vesti

Dortmund, 23. febr. (Tel. »Slov.«) Na glavnem kolodvoru se je pripetila železniška nesreča. Tretji vagon osebnega vlaka, ki je vozil na postajo, se je prevrnil, ko je vozil čez kretnico, nakar sta dva naslednja vagona skočila s tira. Prevrnjeni vagon se je popolnoma razbil in pokopal pod seboj mnogo potnikov. Dosedaj so našli 3 mrtve in 7 težko ranjenih.

Kitajski nacionalisti po številu 7000 mož, so pri Šefu porazili 26.000 mož broječo vojsko maršala Šangšingšanga, pri čemur so nacionalisti ubili 200 nasprotnikov, 300 pa ujeli.

V Lyonu je pogorela tovarna svile, dolga 1200 metrov, z vsemi stroji in velikimi zalogami svile. Škoda se ceni na 1 in pol milijona frankov. Požar je nastal radi nepazljivosti delavcev, ki so kadili.

Zagrebske vesti

Vprašanje preskrbe zagrebškega mesta je rešeno: danes je prispelo v mesto 160 vagonov kuriva in živil.

Splitski okrožni urad za zavarovanje delavcev je imel v l. 1928 1 milijon primanjkljaja. To je največji primanjkljaj, ki ga je imel kak okrožni urad za zav. delavcev v državi.

Dubrovniki oblasni komisar je imel konferenco z referenti radi znižanja oblasnega proračuna. Predvsem so se znižale, oz. črtale postavke, ki so se nanašale na osebno izdatke.

Soja novega zagrebškega občinskega sveta se bo zopet vršila v sredo. Na dnevnem redu so volitve raznih odsekov in vprašanje najetja investicijskega posejila. Občina ima v načrtu zgraditev nove kladnice. Z uresničitvijo načrta pa ne more pričeti, dokler si ne zagotovi zadostnih denarnih sredstev.

Vdovi Pavla Radiča je zagrebški veliki župan izročil sliki prestolonaslednika Petra in kraljeviča Tomislava.

Ali delavstvo potrebuje vere in cerkve

Pri g. prelatu dr. Slaviču

Tudi žrtev podedice. Nesreča ga je doletela, krot smo poročali, na letošnjo svečnico, ko je bil po opravih v Trbovljah. Vračal se je od trboveljskega g. župnika, ki je predsednik odbora za zidanje cerkve v Hrastniku. V trenutku, ko je hotel stopiti v avtobus, da bi se odpeljal na kolodvor, mu je na poledenelih tleh spodrsnilo in je padel. Spahnil si je levo roko in si jo zlomil v rami. Prvo pomoč je gospodu prelatu nudil vodja rudniške bolnice v Trbovljah, gosp. dr. Jenšterle.

Sedaj se zdravi v Leonišču v Ljubljani. Številnim obiskovalcem, ki vsak dan prihajajo k njemu, se je pridružil tudi naš poročevalec. Našel je bolnika v drugem nadstropju, v sobi št. 43. Gospod univerzitetni profesor je sedel v naslanjaču ob postelji in se baš pripravljaval, da bi s prosto desnico segel po koščku pomaranče, ki je ležala pred njim na majhnem krožniku na belo pogrnjeni mizici.

»Klanjam se, gospod prelat. Od »Slovenca« sem. Prišel sem, da Vas vprašam po Vašem zdravju in še kaj drugega.«

»A, tako, tako. Hvala vam! Ore že na bolje. Upam, da bom v par dneh zdrav. Te dni mi bodo vzeli roko iz gipsa. Če je zaceljena, bo dobro, če pa ne, jo bo treba pač še nekaj časa takole pestovati.«

»Zelim Vam, da bi je ne bilo treba.«

»Bog naj vas usliši!«

»Res, gospod prelat, v Trbovljah ste bili radi cerkve v Hrastniku. Kako pa je, prosim, s to zadevo sedaj?«

»Hrastnik šteje okoli 5000 duš, ali približno 1000 rudarskih družin. Ker nimajo lastne cerkve, morajo hoditi v poldrago uro oddaljene Trbovlje k maši in sv. zakramentom. Če bi vsi Hrastničani hodili v trboveljsko cerkev, bi bila ta premajhna; saj je še za Trboveljčane tesna. Pa ne hodijo vsi, ker je predaleč in zlasti v zimskem času slaba pot. Tako so Hrastničani odtrgani od verskega življenja. Veliko jih je, ki se ne odtegujejo namenoma izvrševanju verskih dolžnosti, ampak radi ovir, ki sem jih prej omenil. Ščasoma pa postanejo ljudje na ta način versko mlačni in zelo popustljivi. Posledica je podivjanost, ki se izraža potem v slabih družinskih razmerah, nenravnosti, pijančevanju in splošnem pešanju morale.«

»Kdo je dal iniciativo za zidanje cerkve v Hrastniku?«

»Delavci sami v Hrastniku. Prihajali so k trboveljskemu župniku in na lavantinski škofjski ordinarij v Mariboru ter prosili, naj bi se oživotvorila akcija za zidanje cerkve v Hrastniku. Enake prošnje so prihajale tudi na ljubljansko organizacijo katoliških shodov.«

Na poziv delavca Arnška sva šla lani poleti z univerzitetnim profesorjem dr. Rožmanom v Hrastnik, da si ogledava krajevne razmere. Nato je bilo ustanovljeno stavbno društvo za zidanje v Hrastniku. Odbor, čigar predsednik je trboveljski g. župnik, je začel takoj zbirati prispevke.

Ali si gradite lastno stavbo?

Preskrbite si, preden oddaste zgradbo stavbeniku, načrte in proračune od nas, na podlagi katerih razpišete dela in jih oddaste najcenejšemu ponudniku. Da se bo stavba res solidno gradila, nadzorujemo mi strokovnjaško vsa dela Vaše stavbe. Informacije dobite v Tehnični pisarni »TEHNA«, družba z o. z. — Ljubljana — Mestni trg 25/1. Telefon 25—80.

Domačini sami so se prvi odzvali; eden je celo ponudil stavbišče, kjer naj bi se postavila cerkev. Trboveljska premogokopna družba je podprla akcijo z večjim zneskom kot odškodnino za neko podružnično cerkev, ki jo bodo porušili, ker bodo pod njo skopali rudniške rove. Vseh sredstev je društvo nabralo doslej 25—30 tisoč dinarjev. Tudi škofjski ordinarij v Mariboru je razposlal vsem župnikom okolišnice s pozivom, naj zbirajo prispevke za cerkev v Hrastniku. Znano Vam je, da je sklenjeno, pokloniti novo cerkev, ki bo posvečena Kristusu Kralju, sv. očetu v dar ob priliki njegovega zlatomašniškega jubileja. Načrt za cerkev izdeluje arhitekt profesor, Vurnik.«

»Kaj pravite k ugovorom, ki so se čuli in brali proti zidanju cerkve v Hrastniku?«

»Čudim se, da so ugovori vobče mogoči spričo zadeve, ki je docela cerkvenega in verskega značaja. Imamo žalibog še vedno ljudi, ki istovetijo cerkvene verske ukrepe in akcije s politiko. Politika vendar nima popolnoma nobene ingerence na organizacijo verskega življenja, kakor cerkvi ni do tega, kakšnega političnega naziranja je kdo, samo da je dober katoličan in da živi po načelih vere. Taki napadi (saj čital jih nisem, ampak samo čul sem o njih) so, hvala Bogu, vedno redkejši pojav, ker je tudi resna svobodomiselna žurnalistika jela opuščati versko-kulturni boj.«

Pa pustiva to! Vidite, gre za poglobitev verskega življenja med delavstvom. Po vseh državah se čuti močno versko gibanje med proletarijatom. V velemestjih, kjer je zaposlenih na najrazličnejših krajih na sto tisoče delavcev, zavzema v tej dobi vprašanje verskega življenja aktualen značaj. Delavec, ki je v svoji duši preprost, tak, kakor ga je vzgojila mati, je v srcu religiozen, četudi je njegovo svetovno naziranje časih v nasprotju z verskimi načeli. Zato n. pr. iščejo dunajski socialistični delavci bazo, na kateri bi mogli zagovarjati tako načela socializma, kot svojega verskega prepričanja. Znamenje, da se delavstvo ne želi oddaljiti od svoje vere in da uvideva potrebo, urediti družinsko življenje in vzgojo otrok po načelih katoliške vere, ki je edina zaščitnica prave človeške morale.

Če je torej z delavstvom, ki živi v velikih kulturnih centrih tako, se torej ni čuditi, da rudarji rudniškega revirja na deželi, ki so po večini kmetijski ljudje z religiozno osnovno vzgojo, pogrešajo prilike, da bi mogli zadostiti svojim verskim dolžnostim. Naloga cerkve in njenih predstavnikov pa je, da uredi dušno pastirstvo tako, kot zahteva dušni blagor katoličanov. Na Francoskem je n. pr. cerkev bila prva, ki se je pobrigala za delavce, prihajajoče iz province in zaposlene v okolici Pariza. Zgradila jim je cerkev, zavetišča in zbirališča. V Nemčiji zidajo velepodjetja svojim delavcem stanovanja, cerkve in javna zbirališča. Pa ni treba v tujino po primere. Predilnica v Trziču na Gorenjskem je že pred leti dala postaviti za svoje delavke zavetišče s kapelo. Tudi na Vodah pri Trbovljah nameravajo graditi cerkev in zavetišče za delavski naraščaj. Vsi v resnici napredni, svobodoumni in v bodočnost gledajoči duhovi priznavajo, da je tudi prava delavčeva vzgoja mogoča le po načelih etike in verske morale.«

Nekdo je potrkal. Duhovni sobrat gospoda prelata je prišel na obisk. Nisem upal bolnika več nadlegovati. Zahvalil sem se, se poslovil in šel.

Češkoslovaško katol. učiteljstvo — jugoslovanskemu katol. učiteljstvu

Praga, 20. febr. 1929.

Naglo se nam bližajo slavnosti dragega nam češkega svetnika, mučenika in ustanovitelja naše 1000letne države: sv. Vavla. Tudi katoliško učiteljstvo se zaveda pomena, važnosti in veselja teh dni. Tudi naše učiteljstvo ima odgovornost za razvoj razmer v državi in ni mu vseeno, v kateri smeri se razvija npravnost ljudstva.

Smatramo za našo dolžnost, da se zanimamo za življenje v občinah, v narodu, v državi, ljudstvu — moramo razumeti valovanje duha, ki hoče prožeti življenje naših družin, otrok, naraščaja, ljudstva. Vsaj imajo družina, občina, narod en in isti veliki cilj: da se uveljavljajo in pomagajo pri veličastni stavbi, katere vogelni kamen je Kristus, koje zidovi in stolpi se pno vedno višje do sfer večnosti, v katere prostorih naj bi se zgrinjalo ljudstvo očiščeno, popolno, da bi na celem krogu zemlje živelo dobre volje pod blagoslovljeno vlado božjega zakona in izpričevalo dejansko ljubezen v vsakem, malem in velikem življenjskem krogu.

Ko se je čl. katol. učiteljstvo odločilo,

da priredi svoje zborovanje v svetovaclavskih dneh Orlovstva (S. D. O.) v Pragi, kjer bo toliko katoliške mladine manifestiralo, si je reklo: tudi telesna vzgoja mora biti negovana v mejah božjega zakona in služiti z vsem svojim delovanjem Najvišjemu.

Vas pa, naše sestre in brate, drago nam jugoslovansko učiteljstvo, vabimo na to zborovanje kar najbolj prisrčno! Pridite pogledat in sodelovat pri proslavi našega sv. Vavla! pridite spoznavat čl. katol. učiteljstvo in se z njim razgovarjat o potih in sredstvih verske šolske in organizatorične vzgoje.

V teh veselih slavnostnih dneh želimo doseči in dokazati, da ima čl. in jugosl. katol. učiteljstvo jasen pogled na razmere naše dobe, da nastopa v njenih zmotah in zablodah vselej in povsod s popolno gotovostjo, ki jo daje združenje z Njim, ki je pot, resnica in življenje!

Na svidenje v Pragi v S. D. O.!

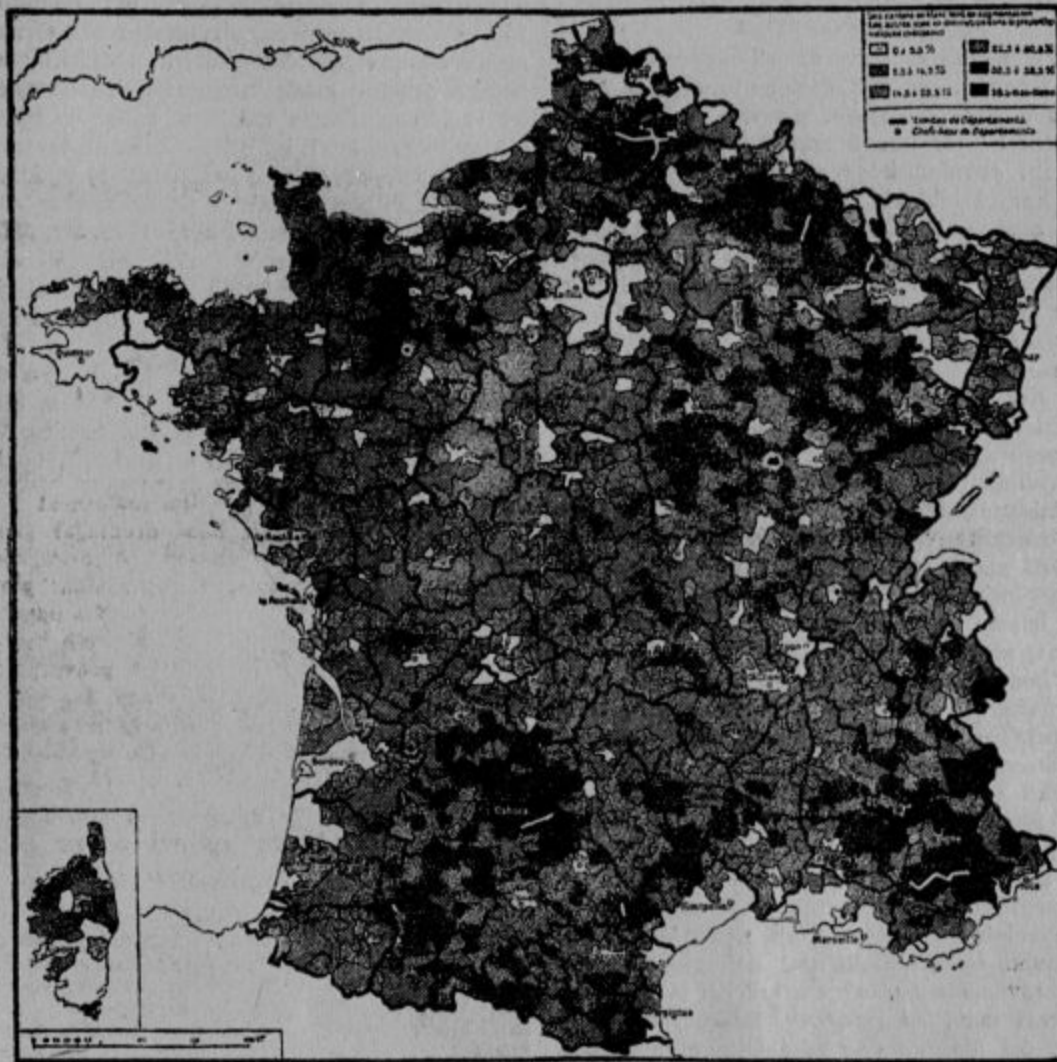
Ružena Budělovská,

strok. učit. in tajnica deželne zveze katol. učit. na Češkem.

Kako prebivalstvo Francije pada

Statistična karta, izdelana od Marcela Matruhot, ki predočuje naraščanje, oziroma padanje prebivalstva v Franciji po kantonih od l. 1900 do 1928. Kantoni so medseboj razmejeni po debeli črni črti. Kjer so bele lise, tam je prebivalstvo narastlo, povsod drugod je padlo in sicer tembolj, čimbolj so lise stopnjevale.

Črne. Čisto črne pege označujejo okraje, kjer je prebivalstvo v prvih treh desetletjih 20. stoletja padlo za 40 odstotkov; v menj črnih lisah je padlo stopnjevalo do najbolj svetlih v razmeru: 35%, 25%, 18%, 10% in 5%. Pač silno žalostna slika!

David Haek:

Morskih valov šumenje

(Prevel Finec.)

Sinjte nebo se je pelo nad morskimi kopališčem Helbingen. Razigrana se je izprehajala množica letoviščarjev ob obali, ne da bi jo motili solnčni žarki, omiljeni od rahle pomladanske sapa, ki je vela z morja. Nekateri so se rajši umaknili vrvežu ter posedli na mehke pletene stolice prav blizu obrežja, kjer ob času plime srebrno se peniči valovi v divjem zagonu oblijavajo svetlo sipino.

Tu je sedela priletna, že nekoliko osivela dama; k njej se je privijala ljubka plavalosa glavica, deklica s svetlomodrimi očesci, ki so uzrle menda komaj osem pomladi. V svoji levi je otrok držal lopatico, kakršno rabijo za kopanje sipinskega peska. Mala v tem mirnem položaju ni dolgo vzdržala; s krikom je odhitela na breg, kjer so se igrale njene tovarišice. Komaj je še čula prijazno opominjajoči glas priletne dame, ki ji je iz oči sijalo več kakor materinska ljubezen. In bila je v resnici — otrokova stara mamica.

Kmalu je zopet pribrzela nazaj. Lopatico je držala pod pazduho in v vsaki roki je imela po eno veliko morsko školjko.

»Poglej, stara mamica!« je zaklicala. Smehljaje je dama prikimala. »Morska školjka!« je otrok ponovil. »In veš, stara mamica, kaj je tamle Frida rekla?«

»No kaj, ljuba Elizca?«

»Ce jih pritisneš k ušesu, slišiš, kaj šume morski valovi. Da, da, včeraj je čula, ko je to ujeni sestri pravil neki gospod.«

»Vem, otrok moj.«

»Tudi ti veš to? Pa mi vendar nisi še nikoli nič povedala.«

Stara mamica je molčala in tiho razmišljajoč zrla predse.

»Poglej, zdaj slišim, kaj šume morski valovi!« je čez nekaj časa zopet zaklical otrok in pritisnil školjki na ušesa.

»No, kaj so ti povedali?« ga je šaljivo izpraševala.

»Da — da si ti tako dobra.«

»Samo jaz?«

»Ne, očka in mamica tudi, ampak ti bolj kakor vsi.«

»Pojdij, norček!«

»Stara mamica,« — je mala kmalu zopet pričela.

»Kaj že spet, ti nemirnica?«

»Glej, še ti si vzemi eno školjko.«

»Kaj pa naj počnem z njo?«

»Poslušala boš, kaj šume morski valovi.«

»Punčka, pa to ni zame. Za to sem že prestara.«

»Prestara!« je mala ponovila, nekoliko pomolčala in se zamislila. Očitno je opazka preselila njeno pojmovno bogastvo. Vendar ji to ni delalo preglavice, zakaj že v naslednjem trenutku je po otroški navadi preskočila k prejšnjemu pogovoru:

»Le vzemi, stara mamica, prosim te, vzemi!«

Popustljivo, kot to more le ljubezen stare mamice, je ona zdaj vzela v roko školjko in jo dela k ušesu.

»Kaj pa slišiš?«

»Nič, moj mali srček.«

»Nič? — O že vem, kaj moraš napraviti,« je vzkliknila deklica, ki je bila malone uverjena, da ima prav, »spominjati se moraš svoje mladosti.«

Presunjena od teh otroških besed, pomembnejših kakor je to mala sploh kdaj morda mogla čimnevat, je mala spustila roko in je prav začudeno zrla svojo vnukinjo, potem pa je razmišljujoč zrla predse. Videti je bilo, kakor da ji drsi pogled preko gladke morske površine, ki se je kot slika neskončnosti razgrinjala pred njenimi očmi.

»Torej čuj vendar, moja ljuba stara mamica!« se ji je mala dobrikala. »Le deni školjko prav tesno na uho.«

Ni se zmenila za otrokov klic, ampak v misli zatopljena je voljno pustila, da ji je mala naravnala roko in z njo dvignila tudi školjko k ušesu. Precej truda je bilo in deklica je ponosno zrla, ko se ji je bilo to slednjič posrečilo. »No, ali sedaj slišiš?« jo je nato vprašala.

Nič odgovora. Toda stara mamica je sedaj res prisluškovala — šumenju morskih valov. Kakor iz silne dalje ji je zveneče, v pritenjenih glasovih in skoro božajoče šepetalo na uho:

»Ali še pomniš! Živela je nekoč deklica mlada in lepa, zelo lepa! — vsi ljudje so tako govorili. Bila je od mnogih ljubljena in ljubila je samo enega. Se še spominjaš? Edini ljubljani pa je bil reven. Ona ni pri tem videla nobene ovire za zakonsko zvezo, pač pa njeni starši, ki sicer tudi niso bili imoviti, a se jim je vendar hotelo prijetnega življenja in so mnogo oboževanemu otroku želeli bogatega moža. Tedaj si jokala in tožila — se še spominjaš?«

»Povej no, kaj slišiš?« jo je izpraševal otrok.

V tisti dobi je mrzlični pohlep po pridobivanju zlata okužil prekomorske dežele in premamil tudi Evropo. Kot mnoge druge je tudi njega prevzelo; v neutrušenem hrepenenju za teboj je tudi on šel čez morje. Mirno smo ga nesli tja, in potem — ga nikoli več nismo prinesli nazaj.«

»Deklici je krvavelo srce, menila je, da mora umreti, in če se je izprehajala ob reki, vijoči se skoz njen domači kraj, ji je bilo večkrat kot da iz tihega šumenja naših bratcev čuje zapupno vabljivo pesem. Se še spominjaš?«

»Kje so tisti časi!... In prišel je priden, dober mož, bil je bogat, očetu se je bil priljubil in materi, in še ona bi ga bila vzljubila, da njeno srce ni drugače govorilo. Izprva je odklonila. Oče jo je pregovarjal, mati prosila, on je bil tako nežen in obziren — in po dolgem

oklevanju je slednjič pritrčila. Spoštovala je svojega moža, in iz spoštovanja in dolžnosti je vzcvetela ljubezen. Ne naenkrat kot popje v majskih nočeh, a tem globlje in prisrčneje.«

»Rodila je deklico, nadvse ljubko in malone angelčku podobno, imela je njegove poteze. In — o čudo srca! delila je svojo ljubezen, a v vsakem delu mnogo večjo kot prej. — Življenje je prineslo mnogo radosti, a ji vendar ni prihranilo trpljenja. Drugi otrok je po treh mesecih umrl; a tretji, krepak deček je bujno dorasčal...«

»Kaj slišiš?« je mala zopet vpraševala, to pot že nestrpeje. Vendar tudi zdaj ni dobila odgovora.

»Najstarejša je doraščala in bila vsem v veselje. Kipela je v mladosti in lepoti, poročila se je z možem, ki ga je res iz srca ljubila. Pobožno je mati sklenila roke k molitvi in zahvalila Boga, da hrepenenje dekletovo ne nasprotuje želji njenih staršev... Se še spominjaš?«

»Nato so prišli težki, težki dnevi! Zavrtna bolezen je priklenila očeta v njegovih najlepših dnevih na posteljo. Ni je več zapustil. Umrl je. Zaljubljeni so šli za njegovo krsto vdova, njen sin, ki naj bi prav tedaj odšel na vseučilišče, in njen zet. Hčerka je ostala doma; ni mogla za pogrebom, kajti blizu, zelo blizu je bila ura, ko naj postane mati.«

»Izpolnilo se je! In ti — ti si šla k njej, v trpki bolesti vdove in neugnani radosti stare mamice. Novi zemljanček je plavalaska ob tvoji strani.«

»Se še spominjaš? Življenje ti je naklonilo polno mero sreče, čiste in neskaljene. Pač se kdaj še prikrađe bolesta misel v nasmeh, ki sedaj krasi tvoji ustnici, toda mirno in brezskrbno lahko zreš v preteklost. Vse tvoje življenje te niti za hip ni obšla misel: »Ali bi drugače bilo mar boljše?« Misel tega trenutka pa je tudi le bežen sen.

Sreča ni prišla nagloma. Tiho te je obi-

Za zaluterk in za južino

je najbolj zdrava in najdražocenejša hrana tako za otroke kakor tudi za odrasle. Skodelica mleka z 2 do 3 kavinimi žlicami Ovomat. ne

Izlet Slovencev v Prago

Vest, da bo letošnje leto privedila Jugoslovska orlovska zveza izlet svojih članov k bratom Čehom v zlato Prago, je vzbudila mnogo zanimanja. Številne so prijave, že prišle v pisarno J. O. Z., vendar je še mnogo takšnih članov in prijateljev orlovstva sploh, ki se z vso sigurnostjo nameravajo tega izleta na Češko udeležiti, pa svoje namere še niso prijavili pripravljalnemu odboru.

Nujno vabimo vse takšne in tudi druge Slovence, da takoj prijavijo svoje naslove na pripravljalni odbor J. O. Z. Ljubljana. Ljudski dom, ker mora isti prej in točno vedeti imena in število vseh udeležencev tega širokopotezno zasnovanega izleta. Hitro prijavljanje bo močno spešilo delo vseh tistih, ki jim je posvečena briga za čim dostojnejšo izvedbo tega našega potovanja med brate Čeha, in bo omogočila, da udeležencem preskrbimo večjih ugodnosti.

Češki Orel je z vsem svojim aparatom širom države že več mesecev na delu, vsa praška orlovska društva neumorno sodelujejo pri podrobnih pripravah za »Svetovačevske dneve Orelstva«, celokupno češko katoliško ljudstvo z živim ognjem in hrepenenjem pričakuje tega svojega, po vojni največjega slavlja.

Iz celega sveta se bodo priveditve katoliških Čehoslovakov udeležili razni zastopniki. Zato moramo tudi mi Slovenci poslati v Prago čim močnejše zastopstvo. Vabimo vsled tega ponovno vse Slovence, ki količkaj morejo, da se pridružijo orlovski mladini in z njo vred pohite v severno bratsko dalj — v zlato Prago.

Anketa o novem pokojninskem zavarovanju

V nedeljski številki 41 »Slovenca« z dne 17. februarja je pod gornjim naslovom med drugim tudi omenjeno, da sem v svoji zaključni besedi izrazil tehtne pomisleke proti uvedbi pokojninskega zavarovanja za delavce, ker bi bilo ob sedanjem položaju delavcev zanje pokojninsko zavarovanje nemogoče na isti podlagi kot za privatne nameščence. Skođovalo bi privatnim nameščencem delavcem pa ne bi koristilo. Združenje pokojninskega zavarovanja za delavce in nameščence ni možna.

Ker bi to časopisno vest lahko kdo tolmačil drugače nego se je glasila moja izjava in nego je moje prepričanje, prosim da izvolite priobčiti v prihodnji nedeljski številki naslednje pojasnilo:

»Nekateri delegatje so na anketi zagovarjali stališče, da za nameščence posebno pokojninsko zavarovanje sploh ni potrebno, ker imamo že zakon o zavarovanju delavcev, ki naj se samo začne izvajati in po katerem naj bodo zavarovani tudi nameščenci za primer onemoglosti, starosti in smrti, drugi so pa priporočali, naj prevzame Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu tudi pokojninsko zavarovanje nameščencev. Zato sem bil primoran pokazati nameščencem posledice, ki bi jih zadele, če bi bili zavarovani le po zakonu o zavarovanju delavcev, ki nudi zavarovancem neprimerno manj nego zakon o pokojninskem zavarovanju nameščencev. V sedanjih razmerah, ko ima celo pokojninsko zavarovanje nameščencev, katerih je vsaj desetkrat manj od delavcev, toliko nasprotnikov, češ, da narodno gospodarstvo ne more prenašati niti bremen za to zavarovanje, pa ni niti misliti na to, da bi si izvojevali delavci tako pokojninsko zavarovanje, kot ga nameščenci že imajo.

Kar se tiče pa invalidskega in starostnega zavarovanja delavcev, sem pa globoko prepričan, da je v največjem interesu države, da se zakon o zavarovanju delavcev čimprej začne izvajati tudi v tej panogi, in sicer po Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev, ki naj pa ne skuša prevzeti tudi pokojninskega zavarovanja nameščencev.

Z najodličnejšim spoštovanjem
dr. Janko Vrančič, poddirektor
Pokojn. zavoda za nameščence v Ljubljani.

skala in posvetila v tvoje življenje kot mil, zlat žarek jesenskega solnca...

»Oh ti! je otrok zopet zaklical, z nožico nestrpno cepetajoč po pesku, »ti mi niti ne poveš, kaj si slišala. Pripoveduj mi vendar, kaj ti šume moraki valovi.«

Kakor iz sanj prebujena se je dama zdrnila.

»Nič, moj otrok,« je dejala čez nekaj časa, ko je deklica svojo prošnjo ponovila

»Nič, prav nič? To vendar ni mogoče.«

»Zakaj ne?«

»Ker si — ker si tako pazljivo poslušala, ampak tako pazljivo!«

Stara mamica je molčala. Z ljubeznivim pogledom se je ozrla na svojo vnukinjo, ki je po kratkem premisleku zopet nadaljevala:

»Gotovo nisi na to mislila.«

»Na kaj vendar, norček mali?«

»No, na mlada leta.«

»Sem, ljuba Elzica, sem! Mislija sem na to,« je gospa resno pripomnila.

»In nisi nič slišala?«

»Pač, marsikaj,« je odgovorila, boji v mistih kakor za malo. »Ampak ti tega še ne razumeš.«

»Ali bom razumela, ko bom večja?«

Stara mamica ni odgovorila. Ljubkujoč je privila k sebi vnukinjo in tiho rekla: »Da bi le nikoli prav ne razumela, kaj so mi — šumeli moraki valovi.«

Kaj je novega

Koledar

Nedelja, 24. februarja — 2. postna. Matija (Bogdan), Sergij. — Ljudska vremenska progorkba: Svet Matija led razbija.

Ponedeljek, 25. februarja. Valpurga, Viktorin. — Solnce vzhide ob 6.52 in zaide ob 5.36 — V terek: Matilda, Aleksander Viktor, Marjeta Kortonska.

Cenjenim naročnikom!

Današnji izdajci »Slovenca« smo priložili položnico. Vse p. n. naročnike, ki so še v zaostanku z naročninami za februar, in vse, ki še niso poravnali naročnine za marec, prosimo, da se jih poslužijo in nam naročnino nakažejo. Mesečno stane »Slovenec« 25 Din. Kdor pa je naročnino že plačal, naj položnico shraani za drugo priliko. Pri tej priliki pa opetovano nujno prosimo, da nam pošiljate naročnino le po naših »Slovenčevih« položnicah št. 10.650, ker je sicer nevarnost, da nastane nered pri vknjižbi plačil in pošiljanju lista.

UPRAVA »SLOVENCA«.

Stoletnice in pidesetletnice

Paglovic Franc Mihael je bil rojen 26. jul. 1679 v Kamniku in je bil v mašnika posvečen l. 1702. Najprej je bil kaplan v Kamniku, potem vikar v Smartnem v Tuhinju l. 1705 in od leta 1708 župnik. Umrl je l. 1759. Sezidal je novo župno cerkev, popravil vse poudružnice in bil najmarljivejši slovenski pisatelj v prvi polovici 18. veka. Izdal je l. Evangelia inu branje na nedele mu praznike čez celu letu 1741. Knjiga obsega zanimiv predgovor, evangelije in liste ter katekizem. Druga izdaja te knjige je izšla šele po njegovi smrti l. 1764. — 2. Zvesti tovarš. 1745. Knjiga vsebuje: a) katekizem, b) zgodbe mladega Tobija, c) mašne in druge molitve — 3. Thomasa Kempensarja Bukve. 1745 Str. 496 +14+6. — 4. Sveta vojska. 1747. Str. 250. — Paglovic je pisal tudi kroniko svojega časa, ki je pa, žal, prekratka. Bil je dober gospodar in socialni delavec.

Parapat Janez, zgodovinar, je bil rojen v Ljubljani l. 1838, postal mašnik l. 1864 in bil kaplan v Stari cerkvi pri Kočevju, v Semicu, v Podbrezju, na Vranji peči in je umrl kot župni upravitelj v Zagradcu na Dolenjskem 7. aprila 1879. Kakor vsi tedanji pisatelji se je tudi Parapat udeleževal na raznih poljih. Objavljal je pesmice, povesti, zlasti prevode iz španščine, največ pa se je trudil z zgodovino slovenskega ozemlja. V knjigah Družbe sv. Mohorja, v Letopisih Slov. Matice, v Zori, v Slovincu in Danici je priobčeval svoje članke. Najbolj se je proslavil s spisom: Turški boji v 15. in 16. veku s posebnim ozirni na Slovence. 159 str. Izšel je ta spis v Letopisu Slov. Matice l. 1871.

Glad in mraz vsled zime

Sv. Miklavž 2. febr. 1929.

Take zime, kakor to imamo sedaj, lanske jeseni ni nikdo pričakoval. Zato je bila tudi priprava nezadostna, kar se danes opazi brez izjeme povsod. Kuriva primanjkuje celo v hišah, katerih gospodarji imajo gozdove. V viničarskih kočah pa je položaj naravnost obupen. V taki bedi reveži že dolgo niso bili.

Številne družine nimajo niti drv, niti potrebne obleke. Zmrzujejo stari in otroci. Mnoge je pa zadnji čas zadela še hujši udarec. Zmanjkalo jim je jedil, zlasti moka. Ponovno se primeri slučaj, da grede otroci v tem neznoznem mrazu lahko oblečeni od hiše do hiše prosjačič za kosček kruha in s solznimi očmi tožijo, da nimajo doma nič jesti. Najhujše pri stvari je, da radi vsakega snega počiva vsako delo in si tako ti reveži ne morejo ničesar zaslužiti.

Ker mraz ne popušta, marveč je ravno danes zopet začel briti mrzel sever, bo beda še neznoznajša. Ni čuda, da mnogi že obupujejo, ker ne morejo najti izhoda iz težkega položaja.

Velika lakota po svetu

V Hercegovini jeda kruh iz lesa — na Kitajskem pa travo.

Po nekaterih krajih Hercegovine vlada lakota, da je groza. Predsednik in podpredsednik hrvaških kmet. združenj dr. Cabrajič in dr. Andrič sta na svojem potovanju po Hercegovini videla strašne reči. V selu Ljubotiče v okolici Mostara sta dobila kruh iz lesa. Pri tej priliki sta v hiši kmeta Marijina Galiča vzela seboj en kos takega kruha, spečenega iz lesnih odpadkov. Ker je dr. Cabrajič zdravnik, je ugotovil, da je tak kruh škodljiv za želodec in za telo, posebno pa za čreva.

Na drugi strani pa poroča mednarodni pomožni odbor v provinci Šan-Si na Kitajskem, da tam vlada nepopisna lakota. Ljudje se hranijo s samo travo. V nekih kletah so našli nad 200 ljudi, ki so umirali od lakote.

Ne mučite svojih otrok z ribjim oljem, marveč dajte jim

JEMALT

Jemalt morete najti v vseh službah, kjer je potrebno jemati ribje olje. Dobiiva se v vseh lekarnah v malih zavrtkih po Din 25, in v velikih zavrtkih po Din 42.

DIŠAVE SLON

Lokalni promet z motornimi lokomotivami

Kdor je le kdaj imel priliko v jutranjih ali večernih urah opazovati na glavnem kolodvoru veliko množico ljudi, ki se vsuje ali pa vslopa v vsak osebni vlak, ki vozi do Kranja, Kamnika, Logatca, Vrhnike ali Zidanega mosta, ta se je gotovo že čudil temu, zakaj ne vozijo na teh progah vlaki bolj pogosto. Saj vlada v teh vlakih, ki vozijo že sedaj, vedno strašna gneča in so vsi vagoni prenapolnjeni. Te dni, ko je bilo mnogo vlakov na vseh teh progah radi mraza in pomanjkanja premoga uklinjenih, pa je še hujše. Na daljše razdalje se vozi sicer še vedno le malo potnikov in potujejo le tisti, ki res morajo. Vzrok je pač mraz in pa slabe, negotove zveze.

Vlaki na kratkih progah pa so kljub mrazu vsi prepolni. Tu potujejo tisti, ki se vozijo vsak dan v mesto, in sicer so to delavci, nameščenci in dijaki. Promet je tu vsak dan večji. Železniška uprava se bavi z mislijo, da bi v prihodnjih mesecih na teh progah uvedla več vlakov, daš donajšajo ti vlaki železniški upravi prav malo dobička. Vozijo se z njimi le oni, ki imajo ali znižane ali pa brezplačne vozovnice. Po drugih mestih vozijo taki vlaki v presledkih po tri minute, pri nas pa bi bili potrebni v jutranjih in večernih urah vsaj v presledkih po četrt ure.

V počev bi prišle za Ljubljano proge do Kranja, Kamnika, Vrhnike ter tudi do Logatca in Zidanega mosta. Za Maribor pa proge do Pragerskega, Ptujca, Dravograda in Sl. Ilja.

Sprožen je bil tudi predlog, naj bi se na teh progah in na progi od Krškega do Zagreba uvedel promet z motornimi lokomotivami. To bi olajšalo ves ta promet vse do tedaj, dokler se železnice ne elektrificirajo, na kar pa zaenkrat ni misliti, vsaj v bližnji prihodnosti ne. Z uvedbo motornega prometa na progi pa bi znatno padel avtomobilski promet, kajti železnica bi delala z manjšo režijo, točnejše in kar je glavno — tudi cenejše.

Volčji strah

Cezanjoval pri Ljutomeru, 21. febr. 1929.

Kaj bi v teh dolgih zimskih večerih počeli na deželi, če bi ne imeli sosedov? Od dolgega časa bi nam najbrž težilo chromell. Tako pa posedamo drug pri drugem, govorimo o snegu in mrazu, si prorokujemo boljše čase in za spremembo rečemo katero tulo o — volkovih.

»Kobilca se mi je postarala, in sem jo moral prepušiti konjskemu mesarju.« je »govadoval sosed.« »Brez klijuseta pa mi zopet ne kaže biti. Odložil sem se, da torej kupim drugega. Takega, ki bo za silo vleklo in ki ne bo veliko pojedel, kakaj nimam velike denarja in tudi krme ni primanjkuje, ker je bila lani velika suša, zima pa je dolga. Tako sva se odpravila z ženico v Ptuj na sejem.

V vlakcu sva naletela na mešano družbo potnikov. V nekem kotu je sedel lovsko oblečen šlovec in pripovedoval neki svoj sveži doživljaj. Vsi so ga z nanešto pozornostjo poslušali.

»Pa niste imeli leveškega noža pri sebi, ali ostrih nabojev za puško?« je vpraševal nekdo.

»Saj vam pravim, da sem se bil namenil na zajca.« je pojasnjeval lovec. »Zajca pa vendar ne bom streljal s kroglicami. Nu, in potem sem srečal tisti dve mrcini. Sprva sem mislil, da sta psa, toda kratka, pokoncu stojiča ušesa, povešana repova in zelenkaste oči, vse to me je takoj počulo, da imam pred seboj volkova. Razdalja med menoj in zverinama se je vedno bolj krčila. Volkova sta se mi bližala počasi, premišljeno. Kaj sem hotel? Srečati s šibrami za zajce? To bi bilo živali samo razdražilo. Ozrl sem se okoli sebe. V bližini je stalo drevo. V skoku sem bil pri njem in začel v smrtnem strahu plezati nanj. Z drevesa sem opazoval, kako sta zverji krenili v nasprotno smer in se izgubili v gozdu.«

»Vas je bilo strah, ko ste ležli z drevesa?« je zanimalo postarno ženico, ki je sedela lovca nasproti.

»Mati, tako me je bilo groza, da sem pozabil na zajca in na vse in sem jo, kar najhitreje je šlo, ubral nazaj proti domu.«

»Čudno saj pri nas ali bilo nikoli volkov, kar pomnim.« je opomnil nekdo.

»Jih ni bilo, ne. Tudi jaz v teh krajih še nisem videl volka. Letos pa sva jih huda zima in glad priznala z Ogrskega. Ni varno hoditi po samotnih gozdnih potih v tem času. Ljudje naj bodo previdni!« je svaril lovec.

»Če bi znal vsak tako dobro plezati, kot vi, bi še šlo,« sem zinil in neverjetno pogledal noža v lovski obleki.

»Bi vam ne privoščil strahu, ki sem ga užil,« je resno odvrnil.

Na sejmu je bilo dokaj živine, kupcev pa malo. Kakor nalašč zame, sem si mislil in upal, da bom lahko poceni dobil konja. Pa sem si šele popoldne izbral enega. Po sklenjeni kupčiji smo šli »likofe« pit, potem pa domov. Zena z vlakom, jaz pa s konjem peš, ker živali ne morem jemati s seboj kot priljago, žene pa ne seboj na konja. Krenil sem po česti preko Sv. Tomaža proti Ljutomeru. Dolga in slabo razhojena kol je to. Nekaj časa sem jezdil, ko pa sem videl, da žival težko gazi visoki sneg in me je zeblo v noze, sem razjahal. Hotel sem se med hojo ugreti. S tesnimi občutki sem se bližal gozdu, skozi katerega je peljala cesta. Malodušno se me je jela lotevati. Bližal sem se kraju, kjer je nedavno padel pod slovensko roko 19 letni fant Podplatnik od Sv. Tomaža. Ze sem se odločil, da zlezem zopet na kobilco, da bi prišel brez odtoč. Ker pa nisem imel sedla in tudi primernega mesta ni bilo nikjer, odkoder bi se bil pognal živinčetu na hrbet, sem moral nadaljevati pot peš. Polotil se me je čuden nemir, ki sem ga opazil tudi pri kobilci. Nehote se ozrem, in o, strah in groza! Kakih 30 korakov za nama sem opazil dvoje takih zveri, kot jih je opisoval oni lovec med vožnjo. Volkova! Prav tako, kot sem jih videl v Karpatih. Vroč mi je postalo, na čelo so mi kljub silnemu mrazu stopile znojne kaplje. V vojni sem bil, zato nisem hotel izgubiti poguma. Začnem se dreti nad kobilco in jo priganjati k hitrejši hoji. Orožja nisem imel nobenega, še palice ne. Bil sem torej v slabšem položaju kot oni lovec. Pot skozi gozd se je vlekla v neskončnost. Naposled vendar uzrem pred seboj luč. Bližal sem se sloveskemu bivališču. Še bolj posepišim korake in kobilca tudi. Dospelvi v bližino hiše, sem hotel vdreti vanjo in kileti na pomoč. Toda, gzej! Počasti sta — izgubili. Poleg hiše je stal voz. Konja požene zraven, stopim na kolo in se poženem živinčetu na hrbet. V diru je šlo proti domu. Neznansko me je bilo strah.«

»Si dobro pogledal, sta bila resnična volkova?« sem vprašal sosedla.

»Je bila sicer tema, toda volkova sta bila.«

»Če ni bil samo volčji — strah...?«

»Pa nikar ne verjemi, če nočeš. Ampak mene in kobilco je pa le bilo strah.«

»Sri dobro pogledal, sta bila resnična volkova?« sem vprašal sosedla.

»Je bila sicer tema, toda volkova sta bila.«

»Če ni bil samo volčji — strah...?«

»Pa nikar ne verjemi, če nočeš. Ampak mene in kobilco je pa le bilo strah.«

Spomini na nekdanje zime

Od Pohorja.

O snegu in mrazu se danes nemalo govori in piše, objavljajo se zimski spomini iz že pozabljenih časov. Naj se pridružim še jaz, ki sem v svojih 77 letih doživel ravno toliko zim. Človek si vroča ali mrzla leta bolj natanko zapomni le v slučaju kakšnega osebnega in posebnega doživljanja.

Tozadevno pisec teh vretic lahko določno reče, da je zima l. 1879-80 bila huda skor tri mesece. Zadnja dva dni v novembru in prvi dan decembra je zapadel sneg. Potem se je nebo svodilo in dne 3. decembra smo v Kotu imeli mraza za —15 stopinj (to je —10 stopinj Celzija), v odprtem Voljniku pa —17 stopinj R (—21 stopinj Celzija). Približno 7—10 stopinj je vzdržalo skor cel decembra in januarja, pa še v februarju. Le okoli »Spreobrnjenja sv. Pavla« smo tri dni imeli upanje, da se bo spreobrnilo vreme. Toda ne. Tistikrat sem krožil po polju ob Muri. Hodil sem tudi po Pohorju. Po hribih krasni solčni dnevi, po nižavah zgoščeni zrak, Savinjska dolina s Celjem in Voljnikom v meglenem morju in v srežu Solnce ni imelo nobene moči do snežne odeje.

Se dva doživljaja. Leta 1886 koncem februarja je snega ležalo za en meter na visoko. Na to me spominja slučaj: V gorski župniji so imeli mrliča, pa ga niso mogli spraviti k počitku do domače cerkve, prometna zveza po snegu je bila primernejša do groba v sosednji nižje ležeči župniji. In še eno. Daneš koledar kaže 20. dan februarja. Teza dne leta 1901 je dopisnik veter prinesel v Celje. Snega je ležalo skoro do kolena, a živo srebro je kazalo —25 stopinj Celzija pod ničlo.

Če se pristavim: Dne 29. februarja 1877 sem se tudi mudil v Celju. Isteza popoldne je padel prvi sneg tekotom tople zime 1876-77. Zvečer se je nebo svodilo in v jasni noči so opazovali popolno zamračenje meseca. Čez dva dni je padlo še nekoliko beline, da je naravo lepo zadržala pred naglim razvojem.

Na Svečnico l. 1884 so letali metulji. To sem tistikrat opisal v »Slovincu«. Opisal sem tudi, kako sem o Svečnici l. 1884 lovil rumenjake.

Osebnosti

★ Dr. Majaron častni doktor ljubljanske tehnike. Rektor univerze, profesor dr. Milan Vidmar je v spremstvu dekana tehnične fakultete profesorja ing. Viktorja Gostiše in dekana juridične fakultete, profesorja dr. Rada Kušca obiskal dr. Danila Majarona in mu oficijelno sporočil, da mu je ljubljanska tehnična fakulteta soglasno sklenila v priznanje zaslug, ki jih on ima za ustanovitev ljubljanske univerze zlasti pa za realizacijo prvega tehničnega študija, s katerim se je ljubljanska univerza začela udeleževati, podeliti časten doktorat tehnike in da je ta fakultetni sklep tudi univerzitetni svet vzel soglasno na znanje. — Slovesna promocija bo ob priliki proslave 10letnice obstoja ljubljanske univerze.

★ Gospod finančni direktor dr. Josip Potočnik je službeno odpotoval v Belgrad. Vrne se 1. marca t. l. ter bo od tega dne zopet sprejemal stranke.

★ Spremembe v žel. službi. Nastavljeno so: za poduradnike I. kat. 4. skup. Šabeder Franc, brzojavec, Maribor gl. kol.; Jeglič Vincencij, brzojavec, Ljubljana gor. kol.; za poduradnike II. kat. 3. skup. Tomc Valentin, čuvaj proge, p. s. Ljubljana gor. dol. proga; Maček Anton, sklad, skupinovodja, Logatec; Mali Karel, skupinovodja, p. s. Novo mesto; Zavrnšek Maksimilijan, premikač, Zalog; Rebolj Martin, sklad, skupinovodja, Ljubljana gl. kol.; Rus Josip, kretnik, Stična; Sojer Jernej, tov. sprevodnik, Maribor gl. kol. — Sprejeti je Vukobratovič Janko, prom. dnevničar, Čakovec. — Preuvsršen je v poduradnika I. kat. 4. skup. Legat Pavel, voz. preglednik, kur. eksp. Jesešnice, dosedaj poduradnik II. kat. 3. skup. — Premežčen je poduradnik II. kat. 3. skup. Babnik Ivan, sprevodnik, Ljubljana gor. kol.; Marko Karel, skladiščnik, kur. Maribor; poduradnik II. kat. 1. skup. Bekšič Franc, strojni kurjač, kur. II. Ljubljana gor. kol.; Kukovič Anton, pisar, sluga, p. s. Ptuj; Tomšič Tomaž, skupinovodja, p. s. Ljubljana gor. dol. proga; Vovk Josip, čuvaj proge, p. s. Ljubljana gor. dol. proga; Ambrož Jakob, blokovnik, Tezno; Ozimič Martin, nadkurjač, kur. Maribor; služitelj I. skup. Naberger Anton, pisar, sluga, Maribor gl. kol.

★ Napredovanja učiteljstva. V 4. skupino II. kategorije so napredovali Franc Gruden, učitelj, Laško; Angela Gospodarič, učiteljica, Podgorje; Dora Jutraš, učiteljica, Sinji vrh; Marija Gale, učiteljica, Mirna peč in Franc

★ Pri boleznih srea in poapnenju žil, nagnjenju h krvavenju v možganih ter napadom mrtvouda zagotavlja naravna »Franz-Josef« grenačca lahko odvajanje brez napora. Znaštvna opazovanja na kliničnih za bolezni krvnih žilic so dognala, da »Franz-Josef« voda posebno starejšim ljudem zelo dobro služi. Dobiiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pristne francoske pastilje

VALDA

obvarujejo vas vseh vseh učinkov mraza, megle mokrote in bacilov na dihalne organe. Pr. dajajo vse lekarne in drogerije.

Jarnovič, učitelj, Leskovec. V 3. skupino II. kategorije pa Franjo Tončič, učitelj, Metlika in Julija Spitzer, učiteljica, Podlipa.

★ V naše državljanstvo je sprejeta Roza Cotič, usmiljena sestra iz Radeč.

Ostale vesti

★ Vsi veroučitelji ljubljanske in mariborske oblasti se pozivajo, da takoj predložijo računovodstvu finančne direktije v Ljubljani (odsuku za prosveto) prijave za nagrade veroučnih ur in to za dobo od 1. septembra 1928 do 28. februarja t. l. in dalje prijave za potnino za isti čas. Prijave za nagrado in prijave za potnino se morajo predložiti posebej.

★ Belgrajski katoliki so pret nedeljo dostojno proslavili papežovo zlato mašo in sedemletnico kronanja. Dopolnilo je bila v cerkvi Kristusa Kralja pontifikalna služba božja, med katero se je čitala poslanica jugoslovanskih škofov Cerkevni zbor je odlično prepeval Gruberjevo »Missä sollemnisc« in koralne vložke. Popoldne je bila v dvorani svečana akademija, ki so se je udeležili nuncij Pellegrinetti, sekretar Paccini, nadškof Rodič, duhovščina in ogromna množica meščansiva. Akademija je obsegala slavnostni govor (o. P. Vlašič, konzultor), deklamacije (eno so v koru izvedle Orličice s palmovimi vejami v rokah), simbolične vaje slovenskih Orlic v novih krojih, rajalne vaje Orličic, poklon omladine Sv. Očetu (živa slika) in dve pevski točki cerkvenega zbora: Haller »Tu es Petrus« in papeška himna. Posrežil je ves program sijajno, zlasti zaključek, ko so se ob sklopljenih rokah citirale evanđeljske besede o Petru, skali. Prisotni so navdušeno vzklíkali: Ziveo papa!

★ Umrl je 22. t. m. v Kropi g. Martin Zarnik, nadučitelj v pok., oče g. dr. Zarnika, zdravnika v Zagorju. Rojen je bil l. 1840. na Homcu pri Kamniku. Pripravniko je dovršil v Idriji, in je bil najbrž zadnji učitelj, ki je študiral na tem zavodu. L. 1858. je prišel za učitelja v Kropo in ostal tukaj do novembra 1873, ko je nastopil novo službo v Trnovem pri Ilirski Bistrici. V Kropi je bil tudi organist in poštár. V Trnovem je bil dolgo vrsto let načelnik tamošnje posojilnice in podružnice dr. sv. Cirila in Metoda. Po 56letnem službovanju je bil vpokojen. L. 1926. se je preselil v Kropo, kjer je kupil hišo. Do zadnjega je bil čvrstega zdravia in bistriga duha in se zanimal za vse javne zadeve. Delavnemu možu daj Bog večni pokoj. — Umrla je dne 22. t. m. v Zapužah 10 pri Lescah gospa Ana Grilc, bivša lastnica Prve gorenske tovarne sukna. Pokojnica je bila mati 16 otrok ter znana dobrotnica ubogih. Bog naj ji bo plačnik.

★ Davčna uprava Ljubljana-okolica razgláša: Odmerni oddelek za neposredne davke te davčne uprave, ki se je dosedaj nahajal v prostorih bivšega davčnega okrajnega oblastva v Hrenovi ulici št. 11, se je z dnem 20. februarja preselil v svoje nove prostore v justični palači na Miklošičevi cesti, in sicer v sobo št. 107, ki se nahaja v II. nadstropju nad uradnimi prostori bivšega davčnega urada Ljubljana-okolica.

★ Toplejšim dnevom nasproti. Ljubljanska meteorološka postaja nam poroča, da je znašala včeraj minimalna temperatura v Ljubljani -15.4° C, v Mariboru -12° C, v Zagrebu -13° C, v Belgradu -11° C, v Skoplju -14° C, v Splitu -1° C. Stanje barometra je bilo v Ljubljani predčerašnjim 780.9, a včeraj 765.6. V Mariboru 761.8, v Zagrebu 764.4, v Belgradu 764.6, v Skoplju 769.8, v Splitu 764.8. Oblačnost precejšnja. Pričakovati je južnega vremena. — Verjetno je, da bomo dobili dež.

★ Šolski poduk naj se poleti podaljša! Iz Cerkelj ob Krki: Tekom dolge zime smo se že kar nekako na vse privadili. Ampak človek se boji posledic zime. Med mnogimi nesrečami je brez dvoma občutna nesreča tudi to, da ni šole! Vse materialne zube se še bodo nekako dale nadomestili, a zamujenega nauka v šoli ne bo nadomestili nihče! Ko bodo sedaj šoloobvezni otroci stari 14 let, bodo nehali hoditi v šolo, ne da bi kdo vprašal, če res tudi kaj znajo! In kako naj znajo, če je pa že cele tedne vsled mraza šola zaprta, a jeseni jih ni bilo v šolo, ker so jim bile trgatvene počitnice (to niso velike počitnice) prekratke! Mnogo zamud in mnogo po-citnic — prostovoljnih ali neprostovoljnih, — to morna naš rod uničiti. Saj vemo, da je nevednost najdražja — pa tudi najbridejša stvar na svetu. Naša misel je ta-le: Ko tako radi povdarjamo, kako ljubimo svoj narod, letošnjega šolskega leta ne končajmo z junijem, ampak prostovoljno nadaljujmo šolo še v juliju! Bo že morda malo vroče, a lažje bomo prenašali to, kot sedanjou strupeno zimo. Stariši nam bodo hvaležni, ker se pametni starši že sedaj boje bodbenosti svojih otrok. Pa tudi otroci bodo hvaležni, ko se bodo zavedali vrednosti znanja. Prepričan sem, da se bo našlo tudi med učiteljsvom mnogo takih, ki se jim ta predlog ne bo zdel ne-spameten. — Učitelj.

★ Dobrodelna akcija krajevnega odbora Rdečega križa. Kakor smo poročali v časopisih, zbira od nedelje 17. februarja dalje krajevni odbor Rdečega križa prostovoljne prispevke za gladočce in po kruti zini prizadete sloje. Revščina in pomanjkanje, ki jo morajo nekatere družine prenašati v tem času, je tako obupna, da bi bila vsaka beseda preslabla, ako bi jo hoteli opisati. Bolezen, slabo stanovanje, majhen zaslužek, pomanjkanje tople obleke, prezbavanje, vse se je nagromadilo na te uboge reveže. Ni ga srca, ki se ne bi omeščalo ob pogledu na te izstradane ljudi. Hitimo jim pomagat, da jim bomo mogli nuditi vsaj nekoliko podpore. Denarna sredstva sprejemajo iz prijaznosti upravištva Slovenca, Jutra in Slov. Naroda. Da pa ne bo pri upravi kakih pomot, prosimo vse darovalce, da pri pošiljatih točno označijo, da je znesek namenjen za Rdeči križ. Po končanem nabiranju bomo imena vseh darovalcev objavili v časopisih.

★ Shoda pri Sv. Primožu v Kamniških planinah na tretjo postno nedeljo letos radi oblega snega ne bo. Ostaneta pa shoda na sredpostno in na tiho nedeljo, na kar se opozarjajo vsi častilci sv. Primoža. Ti dve nedelji bo ob 10 sv. maša s pridigo in z darovanjem za cerkvene potrebe. Če ne bo novega snega, se potov ni treba bati, so dobro utirana. Želeti bi bilo le, da bi število romarjev naraslo spet na tisto višino, kakor je bilo to v navadi v predvojnih letih.

★ Nove orglje v cerkvi v St. Vidu pri Lukovici so blagoslovili dne 27. januarja 1929. Orglje prvovrstno in izredno lepo delo je izvršil znani mojster g. Anton Dornič v Radovljici. Pomagal mu je tudi g. Ivan Dornič. Vsi občani smo imenovanima strokovnjakoma za uspešen trud zelo hvaležni in ju pri nabavi orgelj vsakomur priporočamo zlasti glede ceneneza dela. G. glasbenice in organiste pa vabimo, da se na lieu mesta priprejajo o izborni kakovosti izdelka, ki mu v preciznosti ni lahko najti para. — Ključa ji.

★ Gibanje prebivalstva v Belgradu. V letu 1928 je umrlo v Belgradu 2932 prebivalcev, rodilo pa se jih je 3792, porok je bilo skupno 1998, od teh je bilo 1235 pravoslavnih, 344 katoliških, ostale poroke pa so bile med pripadniki drugih veroizpovedi.

★ Sožalje mesta Dubrovnika k smrti kneza Liechtensteina. Mestna občina v Dubrovniku je sporočila svoje sožalje v dnevno pisarno pred kratkim umrlega kneza Johanna II Liechtensteina. Pokojni knez je bil star prijatelj mesta Dubrovnika, ki ga je redno vsako leto obiskal in to celo med svetovno vojno. Posebno je ljubil polotok Lopud, kjer je sezidal več hiš.

★ Potres v Brodu. V noči od torke na sredo je močan potresni sunek 55 po polnoči prebudil prebivalstvo. Smer sunka je bila od severa proti jugu. Sunek se ni ponovil. Škode radi potresnega sunka ni bilo.

★ V Zagrebu je bilo v petek zjutraj -27° C mraza.

★ Orkani v južni Dalmaciji. V noči od četrta na petek je divjal nad vso južno Dalmacijo in nad Dubrovnikom velik orkan, ki je povzročil ogromno škodo. Po polnoči je padlo živo srebro v toplomeru na -1° C, dasi kaže podnevi +4° C v senci, na solncu pa +16° C. Radi viharja so imele zamude vse ladje, ki imajo redno zvezo z Dubrovnikom, cziroma z Gružem. Ostali promet pa je radi tega tudi mnogo trpel.

★ Povodnji v grški Macedoniji. V grški Macedoniji in v Traciji so nastale velike poplave. Pokrajini izgledata kot kaka dežela pri polarnem morju. Nad 100.000 hektarjev zemlje je pokrito z vodo, po kateri plavajo ledene plošče. V vaseh je večinoma poginila vsa živina, pod ledom in snegom pa leži gotovo še mnogo ljudi. Grške oblasti so pričele izpraznjevati posamezne vasi. Pri tem si na meji zelo pomagajo turške in grške oblasti. V vardarski dolini voda še vedno narašča ter je poplavila že nekaj vasi. Strumica je podrla vse nasipe.

★ 18 oseb aretiranih radi ponarejanja menic. Policija v Velikem Bečkereku je aretirala 18 oseb, ki so ponaredile več menic ter z njimi ogrožljali mestno banko za 30.000 Din. Glavni krivec je neki Joca Martinov. Na menicah so bili podpisani ljudje, ki so že zjavnaji umrli.

★ Nov slovenski list v Ameriki. V Milwaukee, Wisconsin v Združenih državah je pričel izhajati slovenski tednik »Jugoslovanski Obzornik« mesto bivšega tednika »Vestnik«.

★ Novi slovenski ameriški državljani. Dne 25. januarja je dobilo v Združenih državah 16 Slovencev ameriško državljanstvo. Skupno je letos dosedaj 27 Slovencev dobilo ameriško državljanstvo.

★ Trgovci, obrtniki se opozarjajo, da vložijo prijavo dohodkov od podjetij (pridobnina) do 28. februarja, ker sicer izgube po zakonu pravico do priziva in zapadejo kazni. Potrebne tiskovine ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani, in sicer: Prijava dohodkov od podjetij (pridobnina) stane pola 1 Din. Pripomoček za sestavo davčne prijave za pridobnino komad 2 Din. Prijava za pavšalno plačevanje poslovnega davka in slučajne opravilnega prometa 1 Din. Prijava dohodkov, ki so zavezani davku na rente pola 1 Din. Prijava dohodkov o. j. zgradb pola 1 Din.

★ »Dom«, stavbna zadruga drž. nameščencev nam javlja: Da rešimo vsaj deloma za Slovenijo prispevke, ki jih moramo državni uslužbenci po uzakonjeni uredbi od 5. decembra 1920 o Nabavljajlnih združenih drž. uslužbencev in Zvezi nabavljajlnih združenih drž. uslužbencev (Službene novine št. 292 od 30. decembra 1920) odnosno njenih izpremembah in dopolnitvah od 12. maja 1928 (Službene novine št. 107 od 12. maja 1928) plačevati od svojih službenih prejemkov »Zvezi nabavljajlnih združenih drž. uslužbencev in Zvezi nabavljajlnih združenih drž. uslužbencev« v Belgradu zaradi osnovanja kreditnih ozioroma stavbenih združenih drž. uslužbencev »Dom«, stavbna zadruga državnih nameščencev in upokojencev, r. z. z. o. j., v Ljubljani, preosnovati svoja združna pravila ter tako po izpolnjenih pogojih prevzeti funkcijo »Združenih državnih uslužbencev za nabavo stanovanj« v okvirju imenovane uredbe. — V ta namen sklicuje stavbna zadruga »Dom« svoj redni občni zbor za soboto, dne 16. marca 1929 ob 19.30 v zadnjo sobo »Narodne kavarn« v Ljubljani z dnevnim redom: 1. poročilo načelstva; 2. poročilo nadzorstva, 3. letni rač. zaključek ter absolutorij načelstvu in nadzorstvu; 4. izprememba pravil; 5. event. volitev članov načelstva in nadzorstva; 6. služajnosti. — Ker smo na tem vprašanju zainteresirani vsi drž. uslužbenci in upokojenci, se upravičeno nadajamo, da bo udeležba obšnega zbora naše stavbene zadruge izredno mnogoštevilna. — Načelstvo.

★ Nove šmarnice! »Najlepši pozdrav najboljši materi«, spisa! J. M. Seigerschmid, se že dobe v Prodajalni KTD (H. Ničman). Cena 16 Din, po pošti 1 Din več.

★ PRI SLATOKRVNOSTI, po presrvi TEŽKI BOLEZNI, uživajte samo Chinoferrin. Dobi se v vsaki lekarni.

★ PODPORNO DRUSTVO SLEPIH, Ljubljana, Wolfova 12, prosi vlnudno milodarov.

★ OPOZARJAMO na današnji oglas nove konfekcije Drago Gorup & Co.

★ OPOZARJAMO na oglas Spodnještajerske Ljudske posojilnice na zadnji strani današnjega lista.

★ NAJBOLJŠE DANAŠNJE ČTIVO so brez dvoma Fižgarjevi Zbrani spisi, za katere ja založnica Nova Založba oskrbela novo opremo. Ti spisi in spisi Ivana Cankarja bodo v krasni novi vezavi kmalu obšinstvu na razpolago, na kar že danes opozarjamo. Ta vezava bo posebno primerna kot darilo za vse mogoče prilike.

★ ZNIŽANJE CEN V KOPALIŠČU OUZD. Da se bodo kopališča OUZD lahko posluževali najširši sloji, je urad določil za torke, srede in četrtke od 8. do 12. ure znatno znižane cene: ka dne kopeli Din 8.—, pršne kopeli Din 4.— vstevši perilo in milo. — Parna kopel stane vedno Din 11.50 s perilom in je odprta za moške ob torkih in sobolah, za ženske ob sredah in petkih od 14. do 19. ure. Masiranje stane Din 5.—.

★ NEKAJ BESED O VALOVIH. V starih dobrih časih, ko so ljudje še malo vedeli o napredku in znanosti, se je mnogo pelo in govorilo o morskih valovih, poznali pa niso svetlobnih in zvočnih valov. Danes skoro vsak pozna radio, ki s pomočjo valov prenaša glasbo iz najoddaljenejših krajev. So pa tudi drugi valovi, ki so nam manj prijetni, kot n. pr. vročinski valovi, ki so nas mučili lani v juliju in avgustu, in mrzli valovi in končno tako

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Dnevno in nočno službo bodo opravljale: 1. Bahovčeva lekarna na Kongresnem trgu. 2. Ustarjeva lekarna na Sv. Petra cesti. 3. Hočvarjeva lekarna v Šiški. — V noči od 25. febr. na 26. febr. bosta imeli nočno službo: 1. Sušnikova lekarna na Marijinem trgu in 2. Kuraltova lekarna na Gosposvetški cesti.

»Žaba«

Saj ga poznate, gotovo ga, Žabo neugnano. Med mesarskimi stojnicami ga boš dobil, ali pa pri »Činkoletu«, če ga boš bolj zgodaj zjutraj iskal. Tako so mi povedali, ko sem rekel, da bi rad govoril z njim.

Med mesarji torej. Kar pri prvi stojnici sem vprašal po njem. Mlad, močan mesar je bil, ki sem se mu bil približal.

»Karmenatček, gospod, ali prsni kos za juhico?«, je hitel in se pripravil, da bi mi postregel.

»Žabo iščem.«

Mesar se mi je široko zarežal in me šegavo cšvrknil z očmi. Zasmel sem se in ponovil:

»Res, Žabo iščem.«

Fant je pogledal ob stojnicah navzdol in pokazal z roko:

»Glejte ga, tamle je!«

Pa sem mislil, da ga bo treba loviti po vsem mestu, pretakniti vse žganjarije, preden ga bom dobil. Pri četrti, peti stojnici je stal, široko razkrošen, oblečen v oguljen, zmečkan površnik, v predolgih hlačah.

Obilna mesarica v belem predpasniku se mu je na vse glas smejala. Ves majhen in nezaten se mi je zadel ob mogočni mesarični postavi.

Moj mesar, ki je nekaj časa smeje opazoval smešni prizor, je tedaj pristopil roki k ustom, napravil nekako trobilo in gromko zaklical:

»Žaba!«

»Žaba« se je sunkoma obrnil, razkročil noge in se oglašil:

»Kdo me kliče?«

»Sem pojdi, boš že videl!«

Pridrsal se je k nama in vprašajoče upri vame svoje edino oko. Tedaj je prišel mimo znan duhovni gospod, ki sem ga pozdravil.

»Živio, gospod zdravnik, na zdravje!«, se je vtaknil »Žaba« brž vmes.

»Ni zdravnik ta gospod, profesor je.« »Žaba«, sem popravil.

»Sej je use glih. Astn, kua je zdej?«

»Nekaj bi rad govoril z vami, »Žaba«.

zvani valovi hripe. Hripo imenujemo tudi špansko bolezen, ki okužuje v Španiji okoli 400.000 ljudi. Upamo, da pri nas ta bolezen ne nastopi v toliki meri, toda biti moramo vsekakor oprezní. Kako se najbolje obravnavamo pred to boleznijo? Panflavin-pastile — Aspirin-tablete so najzanesljiveše obrambno sredstvo ozir. najboljše zdravilo pri hripi. Naj bi jih ne pogrešali v nobeni hiši!

★ SADJARJI, ki pričakujete v svojih sadovnjakih obilno in zdravo letino, pomnite, da je to danes nemogoče doseči brez temeljitega škropljenja in mazanja dreve z »ARBORIN-om. — »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10.

★ STROKOVNA ZADRUGA ZIDARSKIH MOJSTROV IN STUDENČARJEV za ljubljansko oblast v Ljubljani opozarja vse člane, da se sigurno udeležijo obšnega zbora zadruge, ki se vrši v nedeljo 3. marca 1929, ob 9 zjutraj v prillični dvorani Zbornice TOI, Beethovnova ulica 10.

★ DRUSTVO ZOBNIH ZDRAVNIKOV ZA SLOVENIJO vabi svoje člane in druge gg. kolege k mesečnemu sestanku v petek, dne 1. marca 1929 ob 20 v stranski sobi restavracije Emona. Dr. G. Rodoschegg demonstrira praktične zobozdravniške instrumente, dr. F. Logar zanimive slučaje iz zobne rentgenologije.

»Dobro, zakaj ne. Ampak tukajle ne bova stala. K »Činkoletu« stopivate!«

»Pa pojdiva!«

In sva šla.

Sem hotel v drugo sobo, da bi bila bolj sama. Pa mi je takole povedal:

»Jaz bom tukaj, vi pa lahko greste tja. Tam ni za barabe. Ta mali golaž bom jedel, pa en »štampertček« ga bo prinesla. Grem kar naročit.«

Odmotovilil je v kuhinjo in se kmalu vrnil. Sedla sva k mizici v kot. »Zabac« se je junaško lotil golaža, ki sem mu ga od srca privoščil. Počakal sem, da je zadevo pospravil vase. Ostanke kruha, ki ga je bil nadrobil v papircirano omako, je kar s prstom nosil v brezobza usta. Izpraznil je v dušku merico žganja, me lokavo pogledal in vprašal:

»Kua bi pa prav za prav rad od mene, ti — mrlič?«

S tem poklonom je pokazal, da se je pripravljén razgovoriti z menoj. Vljudno vprašanje in »Zabino« bratsko razpoloženje je vsekakor kazalo, da sem si pridobil njegove simpatije.

Gost, ki je sedel v bližini, se je zasmeljal in mi mežikal. »Žabi« pa to ni ušlo. Hipoma je iztegnil roko, pogrebil lepo oblečenega gospoda za vrat in siknil vanj:

»Kua se pa smeješ, ti — Čaruga?«

Gospod je imel svež ovratnik in se je »Zabine« roke napol nejevoljno otrešel.

»Kdo pa si, prav za prav »Žabac«, in od kedar strahiš po Ljubljani?«, sem vprašal.

Ponosno se je vzravnal, segel po drugem kozarčku hrušovca, nato pa jel pripovedovati:

»Jaz sem mesarski sin, harduš! Na Martinovi« vesti smo imeli »kšefe«, pa so ga pogнали. Veste, kaj se pravi, če je vrag pri hiši?«

Tu je na izvirén način opisal domače razmere, ki jih itak rad navaja kot vzrok svojih usodi. Z očetom je odšel na Kras v Dolino, kjer je oče začel mesarijo in trgovino s kranjskimi klobasami.

»Tam smo delali kranjske klobase, jaz sem jih pa s šimelnom »fural« v Trst. Se je dobro zaslужilo. In italijansko sem se naučil, kakor sem neumen. Ampak naše »kraniner-lunganike«, te so »šmekale« Tržčanom! Io era sempre bariago, mi digo, e compari anche. Sma ga fajn žehtal. Pa znam nemško tudi, če hočete?«

»Govoriva raje po naše«, sem predlagal.

»Astn, dobro, pa po našel šest let smo delali klobase, ker je bil oče dober zame. Če bi babe ne bilo, bi jih morda še danes. Nalezla se je pri mojem očetu soldov, pa jo z nekim drugim mesarjem »podurhal« v Ameriko in se tam omožila. Potem je bilo pa kmalu tudi naše klobasarije konec. Oče je umrl, jaz pa sem se vrnil v Ljubljano.«

»Kje se pa kaj držiš?«

»Kjer hočem, me dobiš. Nisem nikomur nič dolžan, kar vprašaj, kogar hočeš. Spim pa, kjer me vzamejo pod streho.« »Meldunge« nimam nobene, me tako vsi poznajo. Semintja pomagam pri mesarjih. Pravim: boš dal srajco, baš dal čevlje, hlače, suktno, boš dal za »kratkega«, pa bom nesel meso, pa bom plohe pomil, koče nasolil, vola gnal in ko bo treba. Me imajo radi, več, »sam becaja se rad z manič.«

»Sunile nisi še nobenemu ničesar?«

»Kua, jaz »sunile«? Od oporčenja mu je zatripalo slepo oko. Pričakovel sem, da me bo — udaril. Pa me ni. Ampak je povedal tole:

»Sest in trideset tavent krou sem nekoč nesel od enega mesarja k drugemu. V rokah sem jih tiščal. Pa srečam tistga Pepeta. Ga poznáš? Šlapa je, več, šlapa brez para. Mule mi je rekel in zausnico mi je prislonil. Kar na lepem, harduš. Imel sem palico s s seboj, tako, z železno žilo v sredl. Pa sem začel mlati po njem, da se je kar kadilo iz njega. Ves je bil krvav. Veš. Pepe je velik politikant. Je mislil, da se mi bo spesnil kak bankovec iz rok in da ga bo on potem pobral. Pa mu ni »ratalo«. Ko je prišel policaj mirit, sem mu rekel: Dajte no tole jetiko kam »lifrak«. Štiri dni je dobil na sodnji, jaz pa nič. — Boš še en »glazek« plačal?«

»Bom, če bo zapel?«

»Tisto pa še zmirom. Kar poslušaj!

Barab ljubljanskih sem glavar, vse mesto me pozna; v Križankah, na rotovžu, povsod sem jaz doma.

Ne sejem nič, ne žanjem nič. pa vendarle živim; dovolj mi je, če groša dva za žganje kje dobim.

Karkol' na svetu je pijač, najboljšje je žganje; tud' vino, pivo slabo ni, al' žganje je nad vse.

Pol je s hreščem glasom, mežikal s solzavim očesom in mahal v podkrepitve vsebine svoje pesmi z rokami. Ko je končal, se mu ga je zahotelo še en kozarček. Ker pa se mi je zdel v nogah nekam negotov, sem se izgovoril, da se mi mudí.

»Ti mrlič ti zeleni,« se je hudoval in mi na posled vendarle sledil na ulico. Ko vsa odhajala, so ga k nekí mizi klicali pit. Nekdo je porinil kozarec vina proti njemu, češ:

»Žabac, tale je tudi moker; pa ga stisni!«

»Žabac je zaničljivo zamahnil z roko in povedal:

»Hudir, ponuja, ko ve, da vina ne pijem. Za žganje naj bi dal!«

Vepati pakete z motorozom Grosuplje = mihranex rejije!

MOTVOZ GROSUPLJE

se dobi po originalnih tovarniških cenah v TOVARNA MOTVOZA N VRVARNA d. d. GROSUPLJE pri Ljubljani in v enih komisijah zalogah:

FRANC PALME, Ljubljana, Gosposvet 7. Telefon št. 2376

FRANC PALME, Celje, Cankarjeva ul 7. Telef n št. 38

FRANC PALME, Maribor, Koroška c. 8. Telefon št 86

© Direktor Tehniške uređnje šole in direktor Državne trgovske akademije v Ljubljani javljata svojim učiteljskim zborom in učencem (učenkam), da se redni šolski pouk zopet prične v ponedeljek, dne 25. februarja ob 8.

© Na I. deški meščanski šoli v Ljubljani (Prule) se je pričel zopet reden pouk v soboto, 23. t. m.

© Materinski večer se odloži vsled slabega vremena za mesec marec. Dan bo pravočasno objavljen v časnikih.

© Dotok primorskih Slovencev v Ljubljano. Že od l. 1915, ko se je francoska mornarica prvič prikazala pred Trstom in ko je vstopila Italija v svetovno vojno, pa vse do danes stalno in skoro vsak dan prihajajo naši ljudje iz Primorskega v tukajšnje kraje, kjer se stalno naseljujejo. Ti ljudje so reveži, toda s svojo marljivostjo in vztrajnostjo si večinoma kmalu opomorejo in pogosto dosežejo ugoden življenjski položaj. V zadnjih mesecih pa je postal dotok Primorcev v našo državo že prav resen problem. Samo v tem mesecu je prišlo v Ljubljano okrog 300 Primorcev, vsi pa so bili popolnoma brez vsakih sredstev. Brez beliča v žepu, lačni in utrujeni, v lahkih površnikih, pridejo sem čez mejo ter se zatečejo k mestnemu magistratu, naj jim pomore vsaj za silo. Mestna občina za te ljudi nima potrebnih kreditov, niti kajnega posebnega fonda, vendar pa jim v slučajih res skrajne potrebe daje manjše podpore, tako, da si vsaj za prvi dan opomorejo in si potem ogledajo za primernim delom. Neugodno je zlasti, da prihajajo Primorci največ v zimskih mesecih, ko še tukajšnji ljudje nimajo dovolj dela. — Na mestni magistrat se zatekajo po podpore tudi mnogi reveži iz sosednjih občin, ki nimajo pravice do mestne podpore. Toda nekateri reveži so že taki, da jim na mestnem magistratu ne morejo odrediti malenkostne podpore. Denar, izdan za te reveže, je potem nemogoče izterjati od občin, ki tudi same niso založene z denarjem.

© Promet z omnibusom se razširja. Počasi sicer, toda vztrajno, večinoma na pobudo privatnikov. Včeraj popoldne so bratje Pečnikar otvorili promet z avtomobili na pokopališče k sv. Križu. Zahenkrat bo avto vozil samo popoldne od 2. dalje. Zadnjikrat se bo iz pokopališča vračal ob pol 5. Smer vožnje je iz Marijinega trga po Miklošičevi cesti, skozi Kerminega ulico mimo belgijske vojašnice na Martinovo cesto in dalje. Enkratna vožnja bo stala 5 Din. — Ista družba je pred par dnevi otvorila omnibus-promet tudi med Škofljico in Ljubljano. Ko se uredijo pota, bo ta zveza podaljšana do Iga. Prvi avto pripelje iz Škofljice v Ljubljano do 7. takisto na Marijin trg, odkoder se vrača v Škofljico ob 12.10. Do 2 se vrne v Ljubljano in spet odpelje ob 5.05 proti Škofljici. Po potrebi se bo vozni red še spopolnil. — Dalje je od istih bratov tvorjen tudi avto-promet Sv. Jakob-Ljubljana. Prvi voz odpelje jutraj iz Dola ob 6, pride v Ljubljano ob tri četrti na 7. Nazaj gre voz ob 11.15, se vrne ob 1. zvečer pa pelje v Sv. Jakob ob 5.10 in 6.10. Enosmerna vožnja stane 5 Din na progi Sv. Jakob-Ljubljana, 6 Din Škofljica-Ljubljana in 8 Din Ig-Ljubljana (kadar bo vozil avto do Iga). — Bratje Pečnikar obratujejo na omenjenih progah z 2 omnibusoma, modernega tipa in z udobnimi sedeži. Šešama bo družba stavila v obrat še nadaljne vozove, ki so že naročeni.

© Umrli so v Ljubljani v času od 18. do 23. t. m.: Terezija Hochleitner, vdova čevljarja, 60 let, Sv. Petra nasip 71, Frančiška Demšar, zasebnica, 45 let, Vidovdanska 9; Katarina Strajnar, vdova častnika, 68 let, Prečna ul. 6; Terezija Dobrček, vdova notarja, 80 let, Florjanska 21; Alojzija Stojšek, služkinja, 36 let, Vidovdanska 4; Marija Juteršek, bivša kuharica, 72 let, Streliška 2; Ana Karbl, zasebnica, 65 let, Hrenova 17; Neža Jezeršek, vdova mesarja, 84 let, Korytkova 27. V bolnišnici so v istem času umrli: Josip Tršan, sin krojača, 4 mesece, Poljanska c. 54; Ursula Wendling, zasebnica, 94 let, Prečna ulica 5; Jera Gorenc, žena zasebnika, 60 let, Biška vas 36; Ciril Kumar, sodni uradnik v pokoj, 64 let, Podlimbarskega ul. 37; Franc Miklavc, železniški uradnik v p., 43 let, Čakovce; Josipina Zupančič, žena laboranta, 36 let, Rožna dolina VIII-10; Martin Dimnik, posestnik, 47 let, Sv. Križ pri Radečah; Helena Krvinca, občinska uboga, 55 let, Polhov Gradec; Helena Mihevc, žena zidarja, 54 let, Lesno Brdo pri Vrhniki; Marija Loharnar, služkinja, Glinaška ulica 7.

© Nekaj števil o okrepčevalnicah. Okrepčevalnice imajo vedno večji promet. Prve dni so se vse skupaj razdelile dnevno po 1500 kruhov, sedaj pa pa razdele že po 3000 dnevno, porcij čaja pa še neprimerno več. Dosedaj so porabile vse okrepčevalnice skupno 765 kg sladkorja, 52 kg čaja in nad 1000 limon. Vrednost vseh uporabljenih živil s kruhom vred ter s porabljenim kurivom znaša okrog 26.000 Din. Ta znesek je krit ves z prispevki Delavske zbornice (20.000 Din) in Mestne hranilnice (6000). Okrepčevalnice pa bodo odprte najmanj do 1. marca, če ne še dalje in bo morala njihovo nadaljnje obratovanje kriti mestna občina.

© Cena mleku. Občinstvo se opozarja, da ni dosežen nikakšen sporazum med mestnim magistratom in prodajalci mleka za dvig cene na 3.50 Din za liter, ter prodajalci mleka te zahteve do sedaj pri mestnem magistratu niti stavili niso. Cena 3.50 Din je neupravičena in se občinstvo naproša, da vsak slučaj zahtevanja te cene nemudoma naznani mestnemu tržnemu nadzorstvu. Mlekarne, ki imajo vsled vzdrževanja velikih posopij, aparatov in personala velike režije, zahtevajo 3 Din za liter, vsled tega podeželske zadruge nimajo nobenega razloga, zahtevati za svoje mleko, s katerim nimajo znatnih režijskih stroškov, višjo ceno.

© Občni zbor policijskih nameščencev. Društvo državnih policijskih nameščencev in upokojencev v Ljubljani je imelo v četrti in petki svoj redni letni občni zbor. Zborovanje je oba dni vodil predsednik nadzornik Ivan Močnik, udeležba članov je pa bila povoljna. Izbrpno poročilo je podal tajnik Janko Benedičič, ki je orisal delo odbora v X. poslovnem letu. Odbor je imel v letu 1 izredni občni zbor, 16 odborovih sej, 1 prijateljski sešalek in je vodil tudi običajno letno društveno zabavo, ki je bila 6. jan. 1929 v hotelu »Union« in katera je potekla v finančnem in moralnem oziru nad vse pričakovano lepo, tako da bo mar-

Radi opustitve trgovine prostovoljna, obli dovoljena

razprodaja

celokupne zaloge KLOBUKOV po tovarniških in nižjih cenah. — Velika izbira. — Ne zamudite ugodne prilike! — BLAZ JESENKO, Ljubljana, Štari trg štev. 11.

alkateromu onemoglemu članu vdovi ali siroti zamogel odbor v bolezn ali za slučaj smrti v družini v polni meri odpomeli. Društveno predsedstvo je poslalo tekom leta 16 deputacij k raznim oblastem ter viločilo nebroj spomenic in resolucij z navdubami svojim članovskih teženj. — Blagajnik Joško Koren je podal najo blagajniško poročilo. Preglednika računov gg. nadzornik Zajdela in polic. agent Ivar Dobravec sta poročala o reviziji društvene blagajne, katere stanje sta dobila v vzornem redu ter sta predlagala absolutorij in zabvalo za delo celemu odboru. Po vseh teh poročilih se je predsednik Močnik zahvalil vsem tovarišem odbornikom za delo pri društvu, takó tudi članom, ki so delo odbora podpirali. Spomnil se je tudi štirih tovarišev, ki so med letom umrli. Predsednik je posebno laskavo zahvalo izrekel za desetletno delo pri odboru tovarišu tajniku Benedičiču ter predlagal, da se Benedičič izvoli za čestnega člana društva, kar je bilo z velikim odobravanjem vzeto na znanje. Občni zbor je dalje sklenil, da se društvo priključi »Zvezi drž. nameščencev za Slovenijo v Ljubljani«. Pri volitvi so bili soglasno izvoljeni: predsednik Ivan Močnik, nadzornik; podpreds. nadzornik Počkar; tajnik Janko Benedičič; namestnik višji stražnik Bordon; blagajnik Joško Koren, viš. stražnik v pok.; namestnik Ivan Žižmond. Pregledniki računov so nadzornik Zajdela in Dobravec ter Bavdaj in Vodopivec. Odborniki: Kretič, Abram, Hlebec, Jezbec, Pirih in Valentinčič Leopold.

© Kitajski krošnjari. Od časa do časa prihajajo v naše mesto Kitajci in si tu iščejo zaslužka na kakršni koli način že. Nekateri po javnih lokalnih zongirajo z noži in s koleščki, drugi zopet prodajajo papirnate pahljace in okrasia ali pa imitirane bisere. Prijazno so sprejeti le malokje in tudi policija jim ni preveč prijazna, zlasti krošnjarem. V Ljubljano so prišli Kitajci iz Maribora, kjer imajo kar celo naselbino.

Maribor

© Mariborske šole. Osnovne šole bodo prihodnji teden še zaprte; II. dekliska pa prične s poukom šole v terek. Na deški meščanski šoli se otvorijo v četrti razredi, ki se nanajajo v prvem in drugem nadstropju. Dekliški meščanski šoli ostaneta radi pomanjkanja premoga še nadalje zaprti. Na realki, gimnaziji, moškem učiteljski ter obeh ženskih učiteljskih pa se pouk prične z jutrišnjem dnem. Vendar se bodo morali ravnati iljaki oziroma dijakinje na omenjenih srednješolskih zavodih po navodilih, ki jih bodo glede pouka izdala posamezna ravnateljstva.

© Drva in premog. Mestna pilarnara je dobila včeraj večjo množino drv iz Brezna, tudi je na potu nekaj vagonov premoga iz Velenja in Pektelnice. Čim prispe, se bo razdeljeval v količinah po 100 kg posameznim strankam proti tozadavnim izkaznicam tukajšnjega socialno-skrbstvenega urada pri mestni občini.

© Z delovnega trga. Takoj dobijo delo pri tukajšnji Borzi dela: 1 strugar, 1 fotograf, 1 kolar ter 1 slaščičarni delovodja.

© Hripa. Glasom zdravstvenega izkaza tukajšnjega mestnega šikata je obbolelo v mesecem okolihu mariborskem v času od 15. do 21. t. m. 149 oseb — 146 na hripi, 2 na škrlatinki in 1 na davici. Število obolenj na hripi je poskledje tekom zadnjega tedna od 96 na 140. Radi tega je v interesu občinstva samega, da vsak slučaj obolenosti takoj pri javi in da takoj ob nastopu boleznj polišče pravčasno potrebne zdravniške pomoči; to je potrebno predvsem zato, da se lahko prepreči vse komplikacije, ki bi uteglele nastopiti v zvezi z obolenjem na hripi. V pomirjenju javnosti je treba poudariti, da je hripa, ki se pojavlja v Mariboru, lažje vrste in je ni mogoče primerjati s tovrstno boleznijo, ki se je ob prevaru leta 1918. razširila malodane po vseh evropskih državah.

© Iz mestnega avtobusnega prometa. Radi slabe frekvence se bo avtobusni promet na tezenski progi reduciral v tem smislu, da bodo vozili avtobusi v presledkih in sicer do 8 ure jutraj, potem od pol 12. do 14. ure in zvečer od 17. do 19. ure. Vožnja na progi Maribor—Zg. Duplec bo vzpostavljena tekom tega tedna; vožnja na meljski progi pa se bo radi slabe frekvence sploh ukinita.

© Vremensko poročilo. Od petka na soboto se je dvignil toplomer od petkovega minimuma —22.1 na —11.0 včeraj ob 7. uri jutraj. Oblačnost 5; obnem je zapihal rahel veter iz vzhoda. Barometer je tudi padel od petka na soboto za 15 (od 750—735).

© 15.000. Tekom prvega tedna se je izdalo v čajnici na Glavnem trgu 14.480 porcij čaja in kruha. Število izdanih porcij se je stopnjevalo iz dneva v dan. V nedeljo je bilo izdanih 1800 porcij, v terek 1600, v sredo 2800, v četrti 3060, v petek 3080, v soboto pa že 3100. Razen tega pa se je v čajnici na deški meščanski šoli izdalo od torika naprej do 4000 porcij tako, da je bilo v celoti izdanih v preteklem tednu v obeh čajnicah približno 15.000 porcij čaja in kruha.

© Nočno službo ima tekoči teden mestna lekarna Milnačikova na Glavnem tgu.

© Naša društva. Danes ob 16. uri se vrši v dvorani Zadrudne gospodarske banke občni zbor kršč. ženske zveze. — Ob pol 17. uri pa je v dvorani Mičdinskega doma občni zbor Poselske zveze.

© O romantični vožnji na Spitzberge predava jutri ob 20. uri v tukajšnji Ljudski univerzi prof. K. König iz Dunaja. Predavanje ponazaruje 100 prekrasnih skiotipičnih slik.

© Iz mariborskih sportnih krogov. Danes ob 18. uri je jubilejna smučka tekma ISSK Maribora. Start pri »Lovcu«; cilj istočasno. Dolžina proge 18, 5 ter 1 km. Zanimanje za tekmo je tem večje, ker se je prijavi za tekmo smučki državnih vrak inž. J. Janša. Tekmovalna proga za I. in II. kategorijo gre od Lovca, mimo Marijinega dvora in Raterskega dvora na Kamnico ter preko kamniškega jarka in Sv. Urbana k Lovcu nazaj. — Danes teden pa se vrši kot zaključna prireditev letošnje izredno bogate zimskosportne sezone Skijöring, ki bo za Mariborčane zimskosportna novost. Start bo pred moškim učiteljskim, cilj pa pri Lavrenčiču v Kamnici. — Tudi se bo vršila v kratkem jubilejna sankajska tekma, ki jo priredi ISSK Maribor.

© Smrtna kosa umrli so v Mariboru: Ledvinka Hedvika, oskrbnica, stara 88 let, Pogreb danes ob tričetrti na 16. uri v Pobrežju. — Wufe Ivan, občinski delavec, star 74 let, Pogreb jutri ob pol 15. uri na radvanjskem pokopališču. — Ikrber Vincenc, dijak, star 14 let, Pogreb danes ob pol 15. uri v Pobrežju. — Lešnik Marija, delavka, stara 45 let, Pogreb danes ob 14. uri v Pobrežju. — Srdinko Adolf, brivec, star 55 let, Pogreb danes ob pol 14. uri na pobeškem pokopališču. — Velnar Rozalija, zasebnica, stara 40 let, Pogreb jutri ob 17. uri v Pobrežju. — Slnok Marija, so. proga kovača drž. žel., stara 85 let, Pogreb jutri ob 16. uri na mestnem pokopališču v Pobrežju.

© Sobotni trg. Založen je bil še precej dobro. Cene so se ustale. Kupčija dokaj živahna. Spoharji so pripeljali na 111 saneh 361 zaklanih svinj, kmetje pa 4 voze krompirja, 12 vozov sena in 4 voze slame.

© Sezona tatvin se je že pričela. V hudem mrazu so vsi kriminalni prestopki skoraj popolnoma prenehali in več tednov ni bilo na policiji ovadenega nič drugega, kot sama kajlenja nočnega miru, slučajji berčenja ter prestopki zoper cestno-policijski red. Komaj pa je mraz nekoliko popustil, so se tatvine zopet pričele. Včeraj je bilo prijavljenih na policiji »samo« 12 tatvin. Nobena tatvina pa ne presega vrednosti 1000 Din. Najbolj zanimiva tatvina se je pripetila v frančiškanski cerkvi. Hotelirka ga Marija Rabič iz Kranjske gore je pristopila k sv. obhajilu, v klopi pa je pustila svojo torbico v klopi. Ko se je vrnila, ni bilo torbice že nikjer. V cerkvi Rabičeva ni opazila nikogar, razen neke usmiljenke, ki pa gotovo ni izvršila tatvine. V torbici je bilo 900 Din gotovine. Gotovo je, da je torbico izmaknil kak otrok, ki se je skrtil med velike klopi. — V podstrešno sobico pekovskega pomočnika Ivana Banta na Cesti v mestni log štev. 21. je vlomil neki prezebovati tat in odnesel nič manj in nič več kot — zimnico, vredno 200 Din. Tat bo sedaj spal na mehku, Rant pa na trdem, dokler si ne nabavi nove zimnice. Je to po dolgem času prvič, da je kdo ukradel zimnico. Pri drugih včeraj ovadenih tatvinah je bilo pokradene večinoma nekaj obleke ali pa manjši zneski denarja.

„LUNA“ eksportna hiša
MARIBOR - Aleksandrova 19
dobroznara, najbližja in najlepša trgovina za nakup galanterije, plemenite, kraljeve blaga ter igraš na drobno in na debelo.

© Živina v zakurjenem hlevu zadušila. Iz Leporja nam poročajo: Nekti posestnik iz laporske okolice je radi izredno hude zime kuril v hlevu, da ne bi živna pozebela. Preko noči pa se je priprava za kurjenje prevrnila tako, da je začel gnoj peti. Naslednje jutro so našli 6 komadov živine na tleh, 5 kokoši, 8 svinje in 2 poganji. Vse je bilo preko noči radi dušičnega dima poginilo.

© Ob 15.000 dinarjev. Prišel je B. B. iz Dunaja in naredil v par dneh v Mariboru poznanstvo; svoji znanji je izvalil 15.000 Din na ta način, da jo je pregovoril, da mu izroči hranilno knjižico, češ da je neka valuta nesigurna in da bo za vloženi 15.000 Din zasigural s prenosom v zlato valuto. Znanca mu je zapeljal ter izročila hranilno knjižico. B. B. pa je dvignil denar pri nekem tukajšnjem denarnem zavodu ter jo popihal neznanu kam.

Celje

© Za jutrišnji prosvetni večer, na katerem predava s pomočjo skiotipičnih slik univ. prof. g. dr. Lambert Ehrlich o spiritizmu, se dobe vstopnice tudi danes med 9. in 10. uro popoldne v Ljudski knjižnici na Cankarjevi cesti 4. Opozarjamo na ta večer prav posebno, ker pač ne bo kmalu v Celju prilike slišati od take avtoritativne osebnosti mnenja o spiritističnih pojavih.

© Veliko reprezentančno akademijo priredi v nedeljo dne 17. marca ob 4. uri popoldne v celjskem mestnem gledališču Orlovska podzveza v Celju. Je to prvokrat v zgodovini celjskega orlovstva, da stopajo izbranimi in vseskozi skrbno pripravljenim sporedom pred široko javnost. Poleg tega bo spored vseboval vseskozi novo tolovalno smer, ki se razvoja v našem orlovstvu spontano, izvirača iz miselnega bogastva orlovstva. Tako akademija ne bo imela ničesar skupnega z doslej pri rezultih tolovalnih društvih običajnim akademijskim sporedom.

© Pouk na gimnaziji še nadalje ukiniten. Ravnateljstvo celjske državne realne gimnazije nam sporoča, da je pouk na tem zavodu še nadalje ukiniten in sicer do vseheta 28. februarja 1929.

© V celjski bolnici sta umrli dne 22. februarja 1929. Orešnik Franc, 80 letni brezposelni dninar, stanujoč steer v Prešernovi ulici 21 — Arnsček Terezija, 63 letna prevzitarica iz Velike Pirešice.

© Zastupljenje v Westenovi tovarni. Pred sinočnjim so pripeljali v tukajšnje bolnico 20 letnega strojnega ključavničarja Alojzja Verčkovnika, sina znanega policijskega nadzornika g. Verčkovnika Verčkovnik je ležal v globoki nezavesti in šele po trirnem poživiteljnem napru dežurnega zdravnika in strežniškega osebja se je poskredlo izvabiti iz ponesrečena znake življenja. Verčkovnik je uslužben v Westenovi tovarni in je na dan nezgode delal na tovarniškem stranišču z malo kokosovo pečico. Ni opazil, da se stranišče napolnjuje s strupenim ogljikovim dvokisom. Nankrat je padel in obelež nezavesten. Na stranišču je ležal eno celo uro in le sreča je bila, da so ga v zadnjem hipu našli ter z avtom prepeljali v bolnico. Je to nazorno opozorilo ključavničarjem, ki v tem mrazu delajo na odmrznjenju raznih cev, naj opravljajo tako delo vedno pri odprtih lokalih.

© »Deutsche Zeitung« je kot naslednica »Cillier Zeitung« včeraj z današnjim datumom prikrat izšla. Po vsebini in obliki je vseskozi verna naslednica dosedanje »Cillier Zeitung«.

Namočena polenovka
odslej stalno v zalogi pri trvdki
ANTON FAZARINC, CELJE.

Dopisi

Ptuj

Smrt. Umrli je v visoki starosti 78 let Sietan Miaker, žel revident v pok. in do 60 letni nameščene mestne občine za pobiranje mestnih davščin na tukajšnji postaji. Bil je v službi še zadnji dan pred smrtjo. Bil je poštenjak skozi in skozi ter vzoren družinski oče.

Mraz. Tudi Ptuj je doživel izredno velik mraz to zimo, do 30 stopinj C pod ničlo. Našemu dopisniku je celo tinta zmrznila zadnje čase. Drava je pokrita z ledeno skorjo in ima komaj dva do tri metre širok tok, po katerem brze valovi s kosi ledu. Od leta 1766. najbrž takega mraza ni bilo, ko so mestni očetje in meščanstvo priredili veliko prošnjo procesijo na dravski most, katerega so grozili odnesti ledeni skladi. Slika v mestni cerkvi v kapeli žalostne Matere Božje na evangelijski strani nam kaže to procesijo in zasneženi Ptuj. Tedaj je dravski most držal in upamo, da bo tudi letos.

Seja mestnega sveta. V nejavni seji je bila sprejeta službena pragmatika za mestne uslužbence. Na zadnji javni seji pa so se konstituirali posamezni odeski na novo.

Glasbena matica v Ptuj. Koncert Žikovoga kvarteta, ki je bil javljen za 25. t. m. je preložen na nedoločen datum. Točen datum koncerta se bo še pravčasno javil. — Ravnateljstvo.

Novo brivnico je odprl v Krekovi ulici g. Gj. bivši pomočnik pri g. Pavliču.

Tržič

Mraz še vedno ni popustil. Na bližnjih vili-nah se že dolgo hvajlilo s krasnimi dnevi, ki jim jih mudi prvo pomladansko solnce, dočim se v dolini še vedno pritožujemo nad njimi. Osnovna šola, ki je bila par dni zaprta, se je sicer zopet začela, pa kakor čujemo, bodo vse razrede stisnili za šim manj prostorov, ker je začelo primanjkovati drv. Sploh se čuti tudi pri nas pomanjkanje kuriva.

Zimski sport se letos lepo razvija v našem kraju. Danes priredi SK Tržič smučarsko tekmo na progi od Zelenice do Sv. Anc. Tekmovalcev od različnih strani je prišlo šest do sedem. Da tudi gledalcev ne bo manjkalo, nam je porok krasen teren s svojo očarljivo zimsko krasoto.

Diplome, ki jo podari prosvetno društvo sv. Jožefa svojemu častnemu članu, velezašlužnemu g. svetniku Matiji Škerbeu, je gotova in bo danes do 9 popoldne razstavljena v Rokodelskem domu.

Pokopali smo v ponedeljek, 18. t. m. g. Luka Kurnika, nečaka znaneka tržiškega poselnika Vojteha Kurnika, čigar pesmi je izvajalo naše društvo na tržičkem radio-večern.

Bolezen g. župnika se polagoma obraca na bolje, vendar pa bo moral za nekaj časa na odih, da bo zopet mogel prijeti za delo. Toliko v odgovor na vprašanja množestvenih prijateljev.

Žužemberk

Smrtna roka je posegla med nas in odtrgala cvet mladega življenja Mikrotu Lavrič, sinu Karola Lavriča, gostilničarja v Žužemberku. V najlepših letih — star je bil 19 let — je zatnil sredi zime svoje, po solncu in pomladi hrepenče oči. Jetika mu je zamorila življenje. — Bil je vzoren član Mlad. Mar. družbe, navdušen delavec v Prosvetnem društvu, Orlovskem odesku, pevskem zboru in pri godbi. Vedno je bil plemenit in dober fant; zato ga je vse spoštovalo in ljúbilo. Na zadnji poti — dne 16. t. m. — mu je prišel zbor v slovo zapel tri žalostinke, ki so narskoma privabile solzo v oči, godba mu je igrala žalno korčnico, Orli so ga nosili, Orlice spremljale z venci. Pogreba se je udeležilo tudi mnogo drugih ljudi, ki so dosegli in plemenitega fanta cenili. Na grobu smo slišali dva govora, iz katerih smo spoznali, kako težko ga bodo pogrešali tisti, s katerimi se je skupaj boril in delal za napredek naših prosvetnih organizacij. V njem je oče zbil dosegla silna, znanec dosegla prijatelja, naše organizacije navdušenega delavca; zato nam je bilo od njega težko slovo.

Trbovlje

Gostilničarji pozor! Bilo je že več slučajev, da gostilničarji niso prijavi li klanja občinskemu živnozdravniku radi ogleda. Nameravano klanje naj vsak gostilničar prijavi dan popreje občinskemu živnozdravniku, da se omogoči poslovanje. Gostilničarji v Hrastniku naj si po možnosti klanje uredite tako, da se izvrši ogled ob sredah ali pa ob sobotah popoldne; ker pride te dneve živnozdravnik v Hrastnik.

Naborniki — letnik 1910. Na občini se morajo v najkrajšem času sestaviti rekrutni spiski letnikov rojenih 1910, in ki pridejo prihodnje leto k prvemu naboru. Pozivljajo se v tem letu rojeni mladenci, ki so domovinsko pristojni v Trbovlje, da se zglasijo v svrhu vpisa v pisarni vojaškega referenta na občini v dnevi od 25. febr. do 15. marca med uradnimi urami. Predložiti je domovnico ali delavsko knjigo, rodbinsko polo in dokaz o vojaški službi očeta in starejših bratov, ki so že odslužili kadrovski rok.

Koliko se je v l. 1928. popilo. V pitju alkohola smo v Trbovljah napram letu 1927, v lauskem letu precej napredovali, kar devlje zopet v slabo luč Trbovlečane. Resnica je, da štejejo Trbovlje okoli 20.000 prebivalcev, pa številke, ki jih navelemo, govore, da se vse premalodela na to, da bi se prebivalstvo omejilo v pitju alkohola. Največ se je popilo dalmatince — ali čaruga, kakor naše ljudstvo imenuje to vino in sicer 141.890, drugega vina pa 806.960 litrov ali skupno 948.850 litrov t. j. 9483,5 hektolitrov. — Zganja se je popilo 15.360, likerja 14.049 in špirita 6638 litrov. V sosednji občini Dol se je pa popilo 113.922 litrov vina, 2198 litrov žganja, 1597 litrov likerja in 4266 litrov špirita. Tudi niso slabi.

Proračun zdravstvenega okrožja. V januarju se je konstituiral odbor za zdravstveno okrožje Laško-Trbovlje s sedežem v Trbovljah. Za načelnika je izvoljen g. župan Ignacij Siller z vsemi glasovi. Proračun zdravstvenega okrožja se je predložil oblastim v odobrenje. Upati je, da pridemo sedaj v zdravstvenem in higijeničnem oziru do intenzivnega dela.

Socialno skrbstvo trboveljske občine. Občina izplačuje 511 ubožcem trajno mesečno podporo od 50 do 250 Din. V minulem letu se je plačalo poleg rednih podpor: enkratna podpore v razne svrhe od 50 do 300 Din v 76 slučajih; v pripomoči tujim občanom v 38 slučajih; pogrebni stroškov za občinske ubožece v 23 smrtnih slučajih; za prevoz in spremitvo ubožcev v razne bolnice v 45 slučajih; podpor siromskim družinam, katerih očetje so bili pozvani k vojaškim rožnim vjam v 80 slučajih, do 500 Din; za oskrbo hrastniške ubožnice, kjer se nahaja 17 onemoglih obč. revežev, nad 100.000 Din. Pri raznih svojih gospodarskih zgradbah je zaposlila občina 139 brezposelnih delavcev-domočinov, katere je zavarovala pri bolniški blagajni okrožnega urada za zav. delavcev, 108 nezaposlenim delavcem pa je preskrbela delo pri raznih tukajšnjih podjetjih. Izdalo se je mnogo bolniških listov občinskim delavcem in uslužbencem ter njih svojem, ubožnih bolniških listov, ubožnih spričeval, objav za polovično vožjo po železnici brezposelnim delavcem, potrdil v raznih slučajih, sestavilo občanom številne prošnje, rešilo po možnosti prošnje v raznih slučajih ter dajalo nasvete in izvrševalo razna posredovanja. Pri bolniški blagajni okrožnega urada ima občina sedaj pripravljenih 20 uslužbencev, pri pokojniškem zavodu pa 16 nameščencev. Zgradila in oddala je 9 stanovanjskih hiš s 56imi stanovanju na vporabo občinskim revežem brez strplje in svojim uslužbencem.

Novo mesto

Vincencijsva konferenca v Novem mestu ima v nedeljo 24. februarja 1929 ob 5. popoldne v Rokodelskem domu svoj prvi redni občni zbor. Na sporedu je poročilo odbora Vincencijsve konferen-ce, kakor tudi poročilo g. predsednika Vincencijsve družbe g. Frana Lavtizarja o delovanju celotne Vincencijsve družbe v l. 1928 in predavanje g. prof. dr. Alfonza Levčnika o temi »Na globokoc, v katerem bo podal misli o dejanski ljubezni do bližnjega.

Is župnijske kronike. V minulem predpustu so bili v kapiteljski cerkvi poročeni sledeči: Rupan Josip — Kunstelj Marija (škočjan pri Mokronogu); Gričar Franc — Medved Terezija (Vavta vas); Pipan Josip — Obštater Frančiška (Smarjeta); Močnik Peter — Oblak Ivanka (Žiri); Vovk Janez — Konda Jožeta (St. Jernej); Kopina Alojzij — Dožman Marija (Smarjeta); Smrekar Janez — Konda Katarina (Semič); Golobč Anton — Mrvič Marija (Semič); Krevs Franc — Koradin Ana (Mirna peč).

Umrli so ga. Josipina Reitz roj. Pleščar, vdova urarja in posestnika.

Ježica pri Ljubljani

24 fantov obiskuje II. kmetijsko nadaljevalno šolo, ki se bo prihodnji teden zaključila. Fantje so s poukom in predavatelji, ki jih je preskrbel oblasni odbor, zelo zadovoljni in so s to šolo mnogo pridobili. Vsa teden so vrše predavanja 12 ur, tako da bo cel teden obsegal 96 ur predavanja. Po zaključku bodo udeleženci napravili daljši izlet v Krškeve, kjer si bodo ogledali gospodarsko šolo. Nazaj grede so bodo vračali skozi Zagreb, kjer obiščejo gospodinjstvo šolo in gospodarsko fakulteto.

Mal karambol se je včeraj dogodil mestnemu omnibusu. V bližini Alesca se je pri prehitevanju nekega vozilca iz Črnuče zadel ob sam, katerim je zlomil prednji nosilni del poleg ročice, dočim se je pri omnibusu skoro povsem skrivila, odnosno odlomila zunanja lestvica, ki vodi na streho voza. Krivda zadene deloma voznika, ki se kljub predčasni hupi ni dovolj umaknil — težki omnibus se ne more bati, ker takoj obliči v snegu — največ pa je kriva pač cesta, ki ni dovolj odkidana. Slišali smo pred tednom, da je odobren in že nakazan kredit 40.000 Din za kidanje snega vzdolž Dunajske ceste proti Domžalam, izdali so okoli na brezposelne, ki naj se prijavijo za to kidanje — zakaj se z delom torej takoj ne prične? Čaj bi bil!

Litija

Pomožna akcija v občini Šmartno je pod vodstvom kaplana Franca Pleše obdarovala 30 najrevnejših družin z denarjem, obleko in živilji. Dobrim darovalcem Bog plačaj!

Kmečka zveza v Šmartnem je priredila v ponedeljek 18. febr. gospodarski tečaj, ki je bil sijajno obiskan. Predavala sta dr. Basaj o združništvu in inž. I. Eise. o živinoreji.

Črnomelj

Zadnje dni je pri nas zopet pritisnil hud mraz, vsled katerega zaostaja promet in delo. V letošnji hudi zimi je za nas dobro to, da smo preskrbljeni s kurjavo, ki nam jo nudi premožovnik na Kanižarici, okoliški gozdovi in velike žage. — Najhujše so letos prizadeli cigani, ki imajo na Kanižarici precejšnji naselbino. Zebe jih in lačni so, toda kljub temu se jim delati noče. Vsak dan jih pride več v hišo beričit. Dva mlada ciganka, stara ne še 14 let, sta se zaigrala roparje. Napad a sta neko žensko iz Grča in ji odvzela ves živček, ki ga je nesla domu iz Črnomlja. — Tvrška Jugoles je postavila novo električno centralo na parni pogon. Veseli nas, da smo dobili lepo in stalno razsvetljavo. Tvrška bo oddajala električni tok tudi po dnevi za obrtniške obrate. — V Prosveti smo si zadnje čase oskrbeli mali kinoaparati in velik telefon radioaparati, ki nudi naši veliki družini obilo zabave in izobrazbe.

Prosvetna zveza

Novosti Ljudske knjižnice Prosvetne zveze v Ljubljani

- Bonsels Waldemar: Mario und die Tiero. 325 S. 361 b.
Chesteron G. K.: Der Held von Notting Hill. Roman. 236 S. 1567 a 13.
— Don Quijotes Wiederkehr. Roman. 317 S. 1567 a 14.
David-Neel Alexandra: Arjopa. 322 S. 232 b.
Duhamel Georges: Gewitternacht. Roman. 234 S. 2410 a.
Gladkow Fjodor: Zement. Roman. 468 S. 2427 a.
Mann Heinrich: Eugenie. Roman. 320 S. 2433 a 1.
Maeterlinck Maurice: Das Leben der Termiten. 189 S. 2120 a.
Ohquist Johannes: Der kristallene Turm. Roman. 452 S. 2168 a.
Ross Colin: Das Meer der Entscheidung. 383 S. 2128 a.
Sheridan Clare: Ich, meine Kinder und die Grossmächte der Welt. 348 S. 2175 a.
Schneck Friedrich: Das Leben der Schmetterlinge. 286 S. 229 b.
— Das Zauberauto. Roman. 176 S. 2403 a 1.
— Sebastian im Wald. Roman. 234 S. 2403 a 2.
— Die Orgel des Himmels. Roman. 235 S. 2403 a 3.
Yeats W. B.: Die chumische Rose. 220 S. 2406 a.

Ljudska knjižnica Prosvetne zveze v Ljubljani posluje v Akademskem domu na Miklošičevi cesti št. 5 vsak dan razen nedelj in praznikov od 9—12 in od 14—19.

Orel

VSEM BRATSKIM ORLOVSKIM EDINICAM.

V zadnji številki O. O. so izšla točna navodila, da se morajo vse odborovne seje, tantovskih in drugi sestanki v smislu čl. 5., odstavek 2., zakona o zaščiti javne varnosti in reda 3 dni prej prijaviti pristojnemu političnemu oblastvu.

Po najnovejših informacijah ki smo jih prejeli od merodajne strani, pa veljajo od sedaj naprej za vse orlovske edince glede sestankov sledeča določila:

Cetrletnih občnih zborov, pri katerih ni na dnevnem redu volitev, odborovnih sej tantovskih sestankov, podzemnih, okrožnih in srenjskih svetov, ki se vrše v društvenih prostorih ali v drugih, le članom orlovskih odsekov dostopnih prostorih, ni treba prijavljati.

Prijavljati pa se morajo predavanja vsake vrste in vsi oni sestanki, kjer dostop ni omejen na člane orlovskih odsekov, ali se, čeprav omejen na člane orlovskih odsekov, vrši v javnih, vsakomur pristopnih prostorih.

Glede prijavljanja odsekovnih občnih zborov, pri katerih so na dnevnem redu volitev, glede akademij, gledaliških predstav, javnih nastopov in drugih prireditev pa veljajo tozadevna določila v »Tajniku«. — Predsedstvo SOZ.

Vrelec „TEMPEL“

uporabljajte kot namizno vodo, prave ajte jo vinu, ker razkriva zdravju škodljivo vinoko kislino. Uporabljajte jo tudi kot hladno pijačo, ker vam daje z njimi pomešana najboljše brezalkoholne pijače.

Vrelec „STYRIA“

Vam z največjim uspehom zdravi želodčne čire, kakor tudi katar želodca in črev.

Vrelec „DONAT“

je po svoji koncentraciji najmočnejša tosečajna zdravilna voda. Z najboljšim uspehom jo predpijejo zdravniki pri žolčnih kamnih, pri zaprtju, pri sladkorni bolezni kakor tudi pri gihtu in hemeroidih.

Zahtevajte Rogoško slatino po vseh gostilnah in trgovinah v originalnih steklenicah.

Radijski lond za slepce

Kakor da me mrzlo jeklo zereže v dušo, mi je, ko slišim besedo slepec. In če sam vidim slepca, me zaboli srce in boli do potrtosti. Biti slep, biti za vse življenje slep! Ne videti rdečkaste zarje ob solnčnem vzhodu, ne gledati solnca poldneva, ne moči opazovati večernega leska, ko solnce vse v zlatu k zatonu gre. In življenja ne videti: ne hiš, ki iz tal rasto, ne ravnih cest, ki se po njih ljudje sprehajajo, ne gledati živega vrvenja in drvenja, ki preko sveta hiti, ne drevja, ne rož, ne vode, ne lepe narave, ne hribovk obrasčenih z gozdom, ne zasneženih gora. In materi ljubljani nikdar ne moči pogledati v oči, ne videti očeta, ne bratov, ne sester, ne videti postave ljubljene prijatelja, nikogar, ničesar. In to ne samo danes, ne samo jutri, vedno, vse dni, vse življenje...

In vendar ima tudi slepec dušo, in vendar ima srce. Dušo, željno novosti, srce hrepenče po sreči. Če sredi te črne noči, ki jim je legla na oči, zaslišijo prijateljski glas, ki jim govori, če prislunjejo pesmi, ki je njim namenjena — ali naj jim ne zažari v duši, ali naj se jim ne vzradosti srce?!

Prijatelji! Pomagajmo jim! Tem največjim revežem izmed vseh revežev. Bodimo jim prijateljski glasniki v črni noči brez dni, bodimo jim tolažniki v trpki usodi, dušo jim ogrevajmo, srce vzradočajmo! Radijska oddajna postaja je sklenila obdarovati jih za Veliko noč z nekaj aparati. Kaj boljšega bi jim sploh bilo mogoče nuditi? Da bi pa darilo bilo čim lepše, je postaja osnovala poseben fond za slepce. Vsem, ki kaj darujejo v ta namen, se vodstvo postaje po radiu zahvali koncem dnevnega sporeda. Zbirka zaenkrat še ni bogata. Nekaj manj kot 3000 Din je zbrano. Nekdo je daroval detektorski aparat s slušalkami. Nekaj je to, vendar še vse premalo. Naše darilo za piruhe slepcev mora biti lepo. Ko so Dunajčani pred kratkim zbirali v sličnem namenu, so nabrali nad 100.000 Din. Ali smo Slovenci manj usmiljeni, manj radodarni? Iz veselja, iz hvaležnosti, da vidimo, darujemo za tiste, ki te sreče ne uživajo. Darove sprejema Radijska oddajna postaja, Ljubljana, Miklošičeva c. 5.

O možu z veliko besedo

Kdo bi si bil mislil, da ima tudi tako moderna »iznajdba« kot je radijski napovedovalec že slavno zgodovino za seboj. Če pa prav natančno stvar premislimo, bi se o slavnih njegovih predhodnikih v službi dala napisati debela knjiga, vse razvojne stopnje kulturne zgodovine bi morali prebrskati, da bi prišli prav do prvih početkov njegovega poklica.

Radijski napovedovalec je pač novejši poklic, napovedovalec sploh ali glasnik pa so poznali vsi kulturni in primitivni narodi, naj začnemo pri starih Egipčih, Sircih, Arabcih, Kitajcih, ali pa pri rodovih Ona in Alahaluza na Ognjeni zemlji. Pri starih Grkih na primer so v maske odeti predvajali speve iz Homerja, kot napovedovalci so nastopali pri sodišču. Kot ljudski govorniki so nastopali v starem Rimu in kot glasniki v srednjem veku. Ob priletku gledališke predstave so napovedali njeno vsebino. Predgovornikov na zabavah iz 16. stoletja se spomnimo ob tem. In še selov, ki so naznanjali novice in glasno poročali o važnejših dogodkih. Skratka, v raznih časih so napovedovalci opravljali razne službe in najraznejšim slojem so se prištevali.

V starih časih, ko še ni bilo ne telefona, ne časopisov, ne zvočnikov, je imel napovedovalec izredno važno nalogo. Ali je morda danes manjšega pomena radijski napovedovalec? Njegov praprednik v 8. stoletju pred Kristusom je v najboljšem slučaju govoril nekaj tisočem ljudi, on pa govori danes milijonom. Program od tvori in ga zaključiti. Njegov glas lahko tisočem in stotisočem privabi smehljaj na ustne, lahko pa tudi žalost in skrb zasadi v srce. Njegova lepa beseda zveseli poslušalce, lahko jih pa tudi s slabo izgovorjeno spravi v nevoljo. Zato je njegovo mesto izredno važno. Kar on reče, drži. Njemu zaupamo, ker vemo, da se zaveda, kolikim govori in da niti ne ve, kdo vse ga posluša. Težko je to delo, a prijetno mu je v zavesti, da ima širim sveta toliko značev, toliko prijateljev. Vse več je to kot ponos glasnikov iz homerjskih dni, vse tehtnejše kot napovedovanje v rimskem teatru, vse važnejši poklic kot je bil poklic glasnikov srednjega veka.

Odprto pismo

g. upokojenemu profesorju Janku Mlakarju ali radlo na kljuko pri vratih. Odgovornega za to pisanje smatram samo Vas, g. profesor, skozinskoz samo Vas. Vi ste namreč prvi prišli v javnost s svojimi, kakor ste pretirano sami trdili, naravnost epohalnimi iznajdbami na polju radijske tehnike, ko ste namreč dajali navodila, kako si lahko vsak sam sestavi izboren radijski aparat. Javno ne bom zanikal, da pri tem ne bi imeli človekoljubnih namenov (dasi sem zase drugega mnenja), vendar moram v interesu čiste znanosti (in prav za to gre tu) poudariti, da nikakor ne gre, da bi pri nerazodnem obnovenju nekdo zahteval zase sloves iznajditelja in obenem znanstvenika, ako obojega ne more strokovno dokazati. Tudi treba poudariti, da je greh nad socialnim položajem, če kdo iznajde in razglasi nekaj, kar se nikakor ne siriinja s sedanjimi razmerami. In

HALO, Radio Ljubljana

želi

mного zadovoljnih naročnikov, ki bi imeli res prvovrstne aparate, tako da bi im radio bil naravnost užitek,

zato

nudi v svoji prodajalni prvovrstne aparate po najnižjih cenah in pod najugodnejšimi pogoji. Prepričajte se sami in dajte si aparate predvajati v prodajalni

Radijske oddajne postaje

Ljubljana Miklošičeva 5 Tel. 31-90

prav to ste Vi zagrešili, ko za sestavo dobrega radijskega aparata zahtevate kup predmetov, ki jih je danes komaj kje dobiti. Omenim samo bodičasto žico za okvirno anteno Vašega sistema. Kje na božjem svetu pa izdelujejo po vojni tovarne še bodičasto žico? Kar jo je pa od vojne ostalo, je že docela zarjavela in ni več rabna. In še več drugih takih reči.

Današnji čas zahteva najbolj enostavnih iznajdb, tako stopam danes pred naše občinstvo z epohalno in obenem skrajno preprosto iznajdbo, kako brezhibno poslušati ne samo ljubljansko, ampak vse evropske in celo prekomorske postaje. Vem, da naše občinstvo niti od daleč ne bo znalo ceniti te iznajdbe in še manj iznajditelja, vendar pa, da razblinim Vašo neupravičeno slavo, g. profesor, s tem oznanjam, da je z mojo iznajdbo mogoče poslušati radio na kljuko pri vratih.

Naj v kratkih besedah orisem razvoj svoje iznajdbe do sedanje dovršenosti. V začetku mi je delalo največ težave, ker je morala biti kljuka iz medij in jo je bilo treba s prosto in umilo roko držati. Kljuko pri vratih imajo skoro pri vsaki hiši in tudi za kljuko držati ni tako težko. Vendar še nisem hotel oznaniti svetu velike novosti. Zlasti letošnjo zimo bi bil lahko kriv številnim prehladom, če bi morali poslušalci radia stati pri vratih, ker prav skozi ključavnico nad ali pod kljuko najbolj silni mraz v sobo. Slabost iznajdbe je bila tudi v tem, da more kljuko pošteno držati samo eden, kvečjemu dva. Nastali bi lahko številni družinski prepri. V takih sporih bi zelo trpele tudi kljuke.

Čez nekaj časa sem iznajdbo izpopolnil tako daleč, da ni bilo treba držati neposredno za kljuko, ampak je zadostovalo, če si držal za žico ali celo za enostaven motor, ki je bil privezan za kljuko. Izpopolnjena iznajdba tudi ni več zahtevala kljuke iz medij, ampak se je izborno silšalo pri vsaki kljuki.

Zenjalnost, ki me je ves čas z vso zvestobo spremljala, slavi danes svojo zmago. Za povsem nemolečno poslušanje tudi najbolj oddaljenih postaj (pa četudi Ljubljana še tako močno oddaja) z najnovejšo izpopolnitvijo ne potrebuje niti žice, niti motova do kljuke, niti kljuke same. Zadoštuje povsem dober aparat znamke Radione. Rečimo šestelektromski. Pa tudi s štirielektromskim še gre. In ne samo še gre, popolnoma upravičeno lahko ordim, da gre čisto dobro in v redu.

Tako upam, gospod upokojeni profesor, da ste tudi Vi uvideli, da je bil Vaš nastop na volju radijske tehnike odveč. Ker je božanski hberki znanost s tem zadosteno in smo Vas izbrsali iz leksikona radijskih izumiteljev, kamor ste se popolnoma neupravičeno hoteli sami vpisati, sem svojo sveto dolžnost izvršil. Sedaj upam, da bom lahko z mirnim srcem umrl. Dr. Ključek, radijski ženij.

„Radijski nabiralnik“

Sto in tisoč stvari bi človek včasih rad vprašal koga. Zlasti radioamaterji smo včasih veliki reveži. Danes nam spered ni vseh, jutri nam bo morda aparat nagajal, detektor nam včasih nenadoma onemi, v aparatu treska kot če bi se miši naselile v njem, vedeli bi radi kako je drugod z radijem, z naročnino, kako da postaja o tem in onem ničesar ne pove in še o sto in tisoč zanimivih in nezanimivih, preprostih in učenih, važnih in malenkostnih stvarih. Radijska postaja bo zato uvedla poseben nabiralnik, kjer se bodo vsa ta vprašanja stekala. In gotove dni v tednu bo gospod, ki ima prvo in zadnje besedo v programu, pogledal kaj vse se je v nabiralniku nabralo in bo skušal odgovoriti na vsa stavljena vprašanja. Vsnkdo, kdor želi kaj izvedeti o radiu, naj to sporoči Radijski oddajni postaji v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5. Ako je stvar zanimiva in splošnega pomena, bo dobil odgovor potom radia koncem umetniškega programa, pred lahko večerno glasbo. Ako pa stvar ni za javnost pomembna, mu bo vodstvo postaje odgovorilo pisмено. Kdor želi dobiti odgovor ali po radiu ali pismeno, naj za stroške priloži znamko za 3 dinarje. — Radioamaterji naj poskrbe, da bo radijski nabiralnik čim bolj pester in zanimiv.

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 24 febr.: 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve. — 10 O trpljenju govori dr. G. Rožman. — 10.30 Kaj mora kmetovalec vedeti o električnem toku, predava ing. Ditrich. — 11 Umetna slovenska pesem, poje ga. Vilma Thierry-Kavčnikova: 1. N. S.: Skrijanec, Jesenska pesem. 2. N. S.: Skrijanec, Počitek pod goro. 3. Risto Savin: To je tako. 4. A. Balatka: Coln je pristal. 5. Bravničar: Rudeče rože. 6. Josip Pavčič: Zenjice. 7. Lajovic: Speen. 8. Lajovic: Razdvojenost. — Nato Radio-orkester. — 15. Stanje vode in časovna napoved. — 15.15 »Animas«, misterij v 1. dej., izvajajo slovenki akademiki. 16 Humoriščno čtivo, pisatelj Milčinski. — 16.30 Radio-orkester. — 20 Pevski večer dij. zbora III. drž. rea ne gimnazije pod vodstvom prof. Bajuka: 1. P. H. Sattner: Pozimi iz šole; 2. A. Foerster: Ah ni li zemljica krasna; 3. E. Adamič: Tožba; 4. Adamič-Pavčič: Jezdec; 5. V. Vodopivec: Ptici; 6. Mašat: Lastavička; 7. O. Dev: Veseli letni časi; 8. Zganc: Cin-can cvrgudan; 9. Dr. A. Schwab: Kangljica. — Radio-orkester. — 22 Poročila in časovna napoved.

Poned., 25. febr.: 12.30 Reproducirana g'asba. 13 Casovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30

Stanje vode in borzna poročila. — 17 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Češčina, poučuje ga. Novak. — 19 Francoščina, poučuje dr. Leben. — 19.30 Prikrita tuberkulozna obolenja, predava dr. Franc Debevec, spec. za tuberkulozo. — 20 Večer Radio-kvarteta, izvajajo člani kr. opere (gg. Jeraj, Bravničar, Feršnik, Eržen): Različni plesi: Gavotte, menuet, valček, tango, blues. — 22 Poročila in časovna napoved.

Torek, 26. febr.: 12.30 Reproducirana glasba. 13 Casovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Stanje vode in borzna poročila. — 17 Koncert Radio-orkestra. — 19 Nemščina, poučuje ga. dr. Pido-orkestra. 18.30 — Antologija slovenske lirike, predava g. ravnatelj Bratina. — 19. Nemščina, poučuje ga. dr. Piskernik. — 19.30 Naravni zemeljski plin, vodni plin, zračni plin, predava prof. Pengov. 20 Finžgar: Naša kri, izvajajo člani Narodnega gledališča. — Radio-orkester. — 22 Poročila in časovna napoved. — 22.15 Sprehod po Evropi.

Sreda, 27. febr.: 12.30 Reproducirana glasba. 13 Casovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Stanje vode in borzna poročila. — 17 Koncert Radio-orkestra. — 18 O morju, predava g. ravnatelj Böhm. — 18.30 Pravljice pripoveduje pisatelj g. Milčinski. — 19 Srbohrvaščina, poučuje prof. Mazovec. — 19.30 Fomen antike za razvoj evropske kulture, predava prof. Bradáč. — 20 Prenos opere. 22 Poročila in časovna napoved.

Četrtek, 28. febr.: 12.30 Reproducirana glasba. 13 Casovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Stanje vode in borzna poročila. — 17 Koncert Radio-orkestra. — 18 Češčina, poučuje g. Novak. — 18.30 Predavanje iz knetijstva, ing. Rado Lah. — 19 Naše sosednje države, dr. Bohinec. — 19.30 Zgodovina Sovencev, prof. S. Kranjec. — 20 Uvertura večer II., izvaja Radio-orkester. — 22 Poročila in časovna napoved.

Petek, 1. marca: 12.30 Reproducirana glasba. 13 Casovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Stanje vode in borzna poročila. — 17 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 O gospodinjstvu, predava gđ. C. Krekova. — 19 Francoščina, poučuje dr. Leben. 19.30 Iz glasbenega sveta predava dr. St. Vurnik. — 20 Slovenska balada v literaturi in glasbi. Samospeve poje g. Janko, član kr. opere. — Radio-orkester. — 22 Poročila in časovna napoved.

Sobota, 2. marca: 12.30 Reproducirana glasba. 13 Casovna napoved, reproducirana glasba. — 13.30 Stanje vode in borzna poročila. — 17 Koncert Radio-orkestra. — 18 Književna ura. — 18.30 Dubrovnik in okolica. Propagandno predavanje za tujski promet v nemškem in češkem jeziku. — 19 Nemščina, poučuje ga. dr. Piskernik. — 19.30 O veroslovju, predava vseuč. prof. dr. Erlich. — 20 Wagnerjev večer. Uvodno besedo govori dr. A. Dolinar. 22 Poročila in časovna napoved. — 22.15 Sprehod po Evropi.

Drugi programi:

Nedelja, 24. februarja.

Zagreb: 11.30 Dopoldanski koncert. — 17 Plesna glasba. — 18.30 O Italiji. — 20 Opera. — Praga: 12 Godba češkoslovaških strelcev. — 15.15 O češkem rdečem križu. — 16.30 Popoldanski koncert. — 19 Opera. — 22.20 Kavarniška glasba. — Stuttgart: 11.30 Komorna glasba. — 14 Mladinska drama. — 15.30 Lahka glasba. — 20.10 Orgle. — 21.15 Enoidejanka. — Toulouse: 14.10 Za deco. — 14.25 Orgle. — 14.35 Religiozna glasba. — 22.15 Operni spevi, nato plesna glasba. — Bern: 10.30 Katoliška pridiga. — 15.30 Popoldanski koncert. — 19.30 Recitacije. — 20.45 Orkester. — Katowice: 10.15 Služba božja. — 15.15 Simfonični koncert. — 18 Orkester in mandoline. — 20.30 Večerni prenos iz Varšave. — Rim: 10 Cerkvena glasba. — 11 Dante, XVI. spev vie. — 15 Trio. — 20.45 Opera. — Berlin: 12 Spominjska svečanost padlim, prenos iz parlamenta. — 15.15 Sah. — 15.30 Pravljice. — 16.30 Orgle. — 19.30 Leteči Holandec, opera. — Dunaj: 11 Orkester. — 16 Popoldanski koncert. — 18.45 Komorna glasba. — 20.05 Radijska drama, nato jazz. — Milan: 10.30 Pridiga. — 12.30 Kvartet. — 21 Opera. — Budapest: 12.15 Simfonični orkester. — 14.10 Arije iz raznih oper. — 16.15 Komorna glasba. — 17.30 Opera. — Nato ciganska godba. — Varšava: 15.15 Simfonični koncert. — 18.20 Popoldanski koncert. — 20.20 Večerna glasba. — 21.10 Recitacije. — 22.30 Kavarniška glasba.

Ponedeljek, 25. februarja.

Zagreb: 17.30 Glasba iz Europa Palace kino. — 20 Angleščina. — 20.30 Prenos. — Praga: 12.30 Radio orkester. — 16.30 Popoldanski koncert. — 17.30 Srbohrvaščina. — 18.25 O zunanji trgovini. — 20.05 Kabaretni večer. — Stuttgart: 16.35 Novi plesi. — 19.45 Bach in Beethoven. — 20.15 Ernst Arnoldov večer. — 21.15 Trije klavirji, nato lahka glasba. — Toulouse: 21.30 Uvertura k Viljemu Telu. — 22.35 Iz komičnih oper. — 22.45 Jazz. — Bern: 16 Popoldanski koncert. — 16.30 knjižna ura. — 19 Esperanto. — 20 Simfonični koncert. — Katowice: 17.55 Popoldanski koncert. — 19.10 Poljščina. 20.30 Večerni prenos iz Krakova. 22.30 Plesna glasba. — Rim: 12 Trio. — 17.30 Violoncello. — 20.45 Lahka glasba in veseloigra. — Berlin: 16.30 Koncert. — 17.30 Novele. — 19 O prometnih nesrečah. — 20 Radijska šaloigra. — Nato plesna glasba. — Dunaj: 11 kvartet. — 16 Kvartet Silving. — 19 Dunajska plesna glasba. — 20.05 Umetniški glasbeni večer. — Nato narodne pesmi. — Milan: 12.30 kvartet. — 17.20 Deca poje. — 20.30 Opereta. — 25 Jazz. — Budapest: 9.15 Trio. — 12.05 Ciganska godba. — 16 Nasveti za dame. — 19.30 Iz operete »Miss Evropas«. — 21 Koncert društva poštnih uslužbencev. — Varšava: 17.55 Lahka glasba. — 20.20 Prenos iz Krakova. — 22.30 Plesna glasba.

V LASTNEM DOMU RESNIČNO DOBER KONCERT SAMO Z

AMPLION

ZVOČNIKOM

Sport

S. K. Ilija (lahkoatletska sekcija). Treninji se vršajo odslej redno vsak terek in četrtak ob 18.15 dalje v telovadnici I. dr. gimn. Obisk je obvezen za vse atlete. — Načelnik.

Službeno iz Jugoslav. Saveza Hazene in ženskih sportov. Seja upravnega odbora se vrši jutri v ponedeljek ob pol 21. uri v damskem salonu kavarnice Emona. Prisi se točne in polnoštevilne udeležbe. — Tajnik I.

S. K. Ilija (ženska sekcija). V tekočem tednu odpadejo treninji. Nov razpored treningov se določi na sestanku sekcije, ki se vrši tekoma prihodnjega točna. Čas in kraj sestanka se objavi pravočasno. — Načelnik sekcije.

Občni zbor S. K. Javornike, Rakek se vrši v nedeljo dne 3. marca ob 10 dopoldne v društvenem lokalu gostilne Sevar. Prosimo točnost. Odbor.

Mladinska drsalna tekma. Na sportnem drsalnišču S. K. Ilije se vrši danes ob 9 dopoldne po mladinska drsalna tekma. Tekmujejo dečki in deklice v dveh skupinah, in sicer posebej do starosti 11 let (do incl. rojstnega letnika 1918) in posebej v starosti 12 do 15 let (letniki 1914 do 1917). Prijave se sprejemajo v garderobi na drsalnišču do 8.30, ko se morajo vsi tekmovalci in tekmovalke predstaviti razsodilcu. Prijavnino ni, običajna vstopnina za drsalnišče se udeležencem tekme povrne. Tekmovanje se prične točno ob 9, pristo drsanje se bo vršilo približno ob 10.

Pričetek nogometnih prvenstvenih tekem v Ljubljani odgoden. Pomladanske prvenstvene tekme, ki bi se po prvotnem razporedu morale v Ljubljani pričeti prihodnjo nedeljo 3. marca, je poslovni odbor LNPa odgodil za enkrat na 17. marca. JNS je podaljšal rok za odigranje poudarjenih prvenstvenih tekem do 5. maja.

Sportni pregled

Za prireditve olimpijskih iger leta 1936 se potegujejo Italija, Španija, Nemčija, Ogrska in pa Egipt; najbolj bi šle Nemčiji, ki bi jih morala itak prirediti že leta 1916 in jih vsled vojne ni bilo.

Tudi Vatikan ni sporta pozabil. Pri pogodbi z Italijo je dosegel zopetno priznanje katoliške organizacije stavov.

Akademske zimskosportne tekme se bodo vršile drugo leto v Davosu, od 7. do 12. jan. Prva taka prireditev je bila lani, v Cortini d'Ampezzo. Letošnje prvenstvene tekme v umetelnem drsanju gospodov se bodo vršile 4. in 5. marca v Londonu. Švedski princ Bertil je predral 500 m v 47.8, švedski visokoleski rekord. Thunberg si je izvozel prvenstvo Finske z zmagami na 500, 1500 in 5000 m; drug je bil Blomquist. Finska vlada je Thunberga imenovala »vitezom Bele rožice«. — Donth je presmučal 50 km v 3:42:33, Hedlund je bil (na 4 milje) na novo premagan od Utterströma, Grotiusbratena na 30 km od šole 19 letnega Bergslanda, v 2:02:12. Čez par dni se vrši velika holmenkolska smučarska tekma na 50 km. Norvežani hočejo popraviti svoje poraze v St. Moritzu in v Zakopanah in so priglasili kar 150 tekmovalcev; prvi njih up je Grotiusbratena. Švedi pošljejo na tekmo štiri smučarje, med njimi Hedlunda in Utterströma, Finci tudi štiri: brata Lappalainena, Sarinena in Knutla.

Švedski rojak Arne Borg plava v Avstraliji od uspeha do uspeha. Kojke je plaval 50 yrdov v 27.4 (prejšnji svet. rekord 29 sek.). Norelijeva 500 yrdov v 6:29, Zorilla 200 m 2:14:2 (Weissm. svetovni rekord je 2:13:6) in 400 m v 4:53 (W 4:52). Meisto Neuköln pri Berlinu bo v novo zgrajeni soli napravilo tudi šolsko plavalnico.

Pri Nemcih smo, Nemeč Köchermaier je skočil v halli 7.45 m daleč, Hirschfeld je sunil krogle 5.12 m daleč, Lingnau 14.425 m. — V Ameriki je pretekel Nurni 3000 m v 8:38:6, Williams je bil na 60 v premagan od Eldera v 6.4. Sturdy je skočil s palice 4.267 m visoko, Pieland 4.216 m, Saxton brez palice 1.93. Namesto Nurmija je porazil Congera drug Evropejec, Francoz S. Martin, 1000 m v 2:15:4; v drugem teku na 1000 m je dosegel Edwards čas 2:19.4. — Panafriške igre, ki bi se bile morale v kratkem vršiti v Aleksandriji, so bile nenadoma odpovedane; vzroka ne navajajo. — Afrikanec El Quafi je zaslužil v Ameriki vsega skupaj 5000 dolarjev: je jezen.

V Ameriki je igrala Sabaria svojo predzadnjo igro 5:0, proti F. C. Amerika. — Perovanske nogometne se niso obnesli. Urugvajsko prvenstvo si je priboril klub Penarol, v Evropi zelo znan. Španskemu prvaku Espanolu iz Barcelone se je zadnjič slabo godilo; Atletiki iz Bilbao so mu zadali z 9:0 nogometni knock-out. — Angleški amaterji so se borili z amaterji Walesa 1:1. Med angleškimi profesionali je prvi Sheffield Wednesday, s 40 točkami; v Italiji vodita Torino in Bologna. Praška Slavija je igrala proti reprezentanci Pariza samo 3:3. Jugoslovanske prvenstvene tekme se bodo pričele 25. maja; 9. marca se bosta udarila Dunaj in Zagreb. Za tekmo Holandije in Belgije, ki se bo vršila 24. marca v Antverpu, je priglasenih 80 000 obiskovalcev, pa jih ne more sprejeti več kot 25.000. Osem iger 5. runde na Angleškem je gledalo 220 000 gledalcev. — Glasgow Rangers, vodilni škotski klub, je dobil v sedani sezoni vseh 25 iger in 48 točk; leta 1899 je dobil v 18 igrav vseh 36 dosegljivih točk. — Slovitemu igralcu baseballa Babe Ruthu je žena umrla; zapustila mu je 5 dolarjev. Si je gotovo mislila, da je že dosti bogal. — Argentinski klub Barracas v Evropi ni imel uspehov; prišel je na slepo srečo sem, ni dobil sedaj nobenega povabila več in se pelje nazaj domov. Zadnjo igro v Genovi, je igral vsaj neodločeno 1:1.

Indijski igralci heekeya ne bodo prišli v Evropo: njih potovanje bi ne bilo v skladu z amaterskimi načeli.

Tilden je spet začel in je bil tudi takoj premagan, od Ryna. Pravi, da še ni v treningu. Tudi s Hunterom skupaj je bil premagan. Prav tako je bil premagan par Cochet-Joba, od bratov Borotra. Moštvo za Davisov pokal je sestavila ameriška zveza tenisa zaenkrat brez Tildena in Huntera. — Wightmanov pokal, za katerega se borijo vsako leto Francozinje in Angležinje, bodoje internacionalizirati in napraviti tako nekakšen ženski Davisov pokal.

Proti vsemu pričakovanju je dobil svetovno biljardno prvenstvo Sehaefer, pred Cochranom in Hiltzjavom; zdajnji dve mesti sta dobila Hagenlocher in Horemans.

Nemški bokser Herse je v Newarku (pri New Yorku) premagal Lamba v 6 rundah po točkah, Diener se bo boril 8. marca proti Danielsu, Godfrey je premagal F. Cruza še v drugi rundi z K. 3. in se bo boril v tretji proti Rosenthalu, Schaaf je v boju proti O'Kellyju vodil po točkah, pa je bil v 6. rundi diskvalificiran, ker je pregluboko udaril, Haymann in Pierre Charles pozivata Schmelinga, kar se nam zdi precej odveč. Paolino se bo boril z Emanuelom; le-ta je imel dosti 22 bojev: 9 krat je zmagal z k. o., 12 krat po točkah, 1 krat je po točkah izgubil proti Loughranu, a je bil boj skoraj popolnoma izenačen. Loughran, prvak poltiske teče, se bo boril 12. mar-

ca proti prvaku lahke teže Micheyu Walkerju. — Za svetovno prvenstvo vseh teh je sedem kandidatov: Paolino, Christner, Heeney, Schmerling, Sharkey, Stribbling, Dempsey. Urejeno je tako, da nastopi Dempsey šele na koncu, proti zmagovalcu iz skupine šestih, Tunney se ne bori več.

Kaj nam je prinesla konferenca evropskih nogometnih velesil.

V letošnjem letu se je vršilo že precej konferenc tako v Rimu, Genovi, Pragi in Pešti. Konferenca so se bavile z vprašanjem bodočih tekem za svetovno prvenstvo, in srednjeevropskega pokalnega tekmovanja. Pravih zaključkov pa ni prinesla pravzaprav nobena. Šele nedeljska konferenca, je po indiskretnosti praških časopisov, prinesla malo več jasnosti. Resolucija ne pove nič novega, čisto gotovo pa radi vprašanj, za katere se izjavlja resolucija, ni bilo potrebno delegatov Italije, Švice, Švedske, Češke in Ogrske potovati tako daleč. Komu pa niso znane predpriprave za bodoča svetovna tekmovanja? Sprejeta oficijelna resolucija se pa bavi samo s tem vprašanjem, in Čehi bodo na bodočem kongresu F. S. F. A. v Madridu predlagali, kako naj se te tekme izvedejo. To je oficijelna rezultat posvetovanj. Sedaj pa pridejo Čehi in povedo, da se je sklepalo o srednjeevropskem pokalu dalje in tu je pa kozel v zelniku, da bo g. Hugo Meisl z nasveti pomagal izvesti tekme za Balkanski pokal.

Kakor je znano, sta naša najboljša kluba v preteklem letu sodelovala v tekmah za srednjeevropski pokal. Radi znanih konfliktov z Ogrsko smo bili prisiljeni izjaviti radi lepšega, da nočemo več sodelovati v teh tekmah. Namesto, da bi se skušal spor z Ogrsko s sodelovanjem omenjenih držav izgladiti, se je s pooblaščenimi italijanskimi delegati sklenilo, da tekmujejo letos za Mitrocup Torino in Bologna. To je prva senzacija.

F. I. F. A. je vrhovna nogometna instanca in bi lahko rekli, da imajo amaterske zveze večino, ki se najbolj izrazito pokaže na tkzv. občnih zborih. Velika debata se je pa vodila, kako pridobiti več glasov za predstoječe zborovanje v Madridu, da se izbije čim več koristi profesionalom. No in g. Meisl naj se dobrohotno obrne z vse mogočimi obljubami na Balkanske zveze, da bodo na kongresu glasovali za profesije. Kot krinka temu namenu naj pa služijo nasveti pri organiziranju tekem za Balkanski pokal.

Smo pa odločnega mnenja, da mora biti enkrat za vselej konec protektoratov in da je treba pričeti s samostojnim delom. In to še posebno v tem slučaju, ko je jasno, kakšni so nameni naših močnih sosedov. Izbira pa še posebno ni težka, ko se že v naprej vidi kakšna bo ta konferenca in bo za naš amaterski sport vsekar večje važnosti sodelovanje z ostalimi amaterskimi zvezami Evrope.

Govorilo se je tudi o Internacijalnem cupu, ki pa ni posebne važnosti. Tako smo po indiskretnosti Čehov izvedeli za načrte, ki se nas direktno tičejo. Naloga naših funkcionarjev je sedaj, da onemogočijo uresničenje teh načrtov. I. K.

Poizvedovanja

Pes, črn jazbecar se je našel. Lastnik naj pride ponj v Dev. Mar. v Polju, liš. štev. 86.

Redni občni zbor Udruženja tobanih trafikantov za Slovenijo bo v nedeljo, dne 24. februarja ob 5. uri popoldan v hotelu Lloyd, Sv. Petra cesta 7. Aktovka, v kateri se je nahajalo nekaj urarskega orodja, je bila pozatljena 10. februarja t. l. v vlaku, ki odhaja iz Ljubljane ob 7.40 proti Mariboru. Kdor jo je našel, se prosí, da sporoči tvrdki H. Suttner, Ljubljana, Prešernova ul. 4. (Protí nagradi.)

Človek in paragraf

POBA, SPATI

Stare fantovske navade poznate, kamef. So to navade, ki so prešle že v pravice, Bog ne daj, da bi jih fantom kdo kratil, takšne pravice! Čeprav te pravice niso nikjer protokolarne, imajo prav točno določeno obilje, sam paragraf jih dostikrat upošteva. Vselej ne, kam pa pridemo! Kadar se iz takšnih pravic napravi prestopke zoper varnost osebe in življenja ter prične teči kri, — o, takrat pa že poseže vsem slavna sodnija. Oni dan se je zgodilo tam za Ljubljano nekje, da je Janezov Janez pljunil v roke in je zarjul skozi vas; Spati! — in se je kajpak zraven še krvavo pridušil, da bo bolj držalo. Bila je temna noč in v takih nočeh se fantovske pravice zlasti rade ugotavljajo in uveljavljajo. Janezov Janez je od nekaj trčil, da je pravica starih fantov takšna, da irkolin mladi še pomisliti ne smejo nanjo, kajti oni naj sploh ne hodijo na vas, sicer bodo tekli spat. Tisti večer je Janezov Janez na vasi zasčil Fricka, kako se je postavil ob cesti in moško kadil cigareto. Niemu, Janezu, se še odkril ni, še pozdravljal ga ni. Kaj mislite? Janez, star fant, pa od takšnega irkolina ni pozdravil! Kar brž se je Janez poslužil svoje dozdnevne pravice. Poba, spati! je zavpil nad Frickom. Nič ni pomagal, Fricek je kar stekel. In zdaj je Janez dobil še večjo korajžo. Ročno je stekel za Frickom. — fiv, to sta šla...! Fricek je go bilal tako urno, da je celo zgubil klobuk. Janez pa se je ejdušal za njim, da ga bo in naj ga je počaka. Potegnil je Janez iz žepa še nož, zakrilil je z njim po zraku in je Fricku zažugal. Čreva boš dal, poba! Naravno, da Fricku to ni bilo prav nič pripravno in vstrel kar sredi ceste naj pusti čreva, pa naj gre brez njih domov. Kaj šel še Bog, da lahko teče — toda joi! Fricek je tekel in tekel po stezi, v temi je zgrešil pot in se je kmalu znašel v zagovdi: pred njim visoka ograja, na obeh straneh takisto, zadaj pa Janez z nožem — jav, kaj bo zdaj? V duhu je Fricek že videl svoj trebus razparan in čreva ohešana na prekljo, ja, šlus in fertik, je že amen! Naj pa bo, če že mora biti, je mislil ubogi fant, toda vsaj braniti se mi bo dovoljeno in tudi častno ni, kar brez odpora pustiti se razparati v tibi noči. Pa je Fricek brž razrešil položaj. Ob ograji so bile nakopičene na precejšnjem kupu fižolove praklje. Fricek je pograbil največjo, obrnil se je — čof, čof, še enkrat čof in potlej kar naprej čof. Kresal je Fricek po Janezovi butlici in otepal s prekljo na vse plati, da mu Janez kar nič ni mogel z nožem blizu. Krepko se je sicer Janez tudi tukaj ejdušal, toda preklja je le preklja in Janez

Ljubljansko gledališče

DRAMA:
Zabetek ob 30. uri.
Nedelja, 24. febr. ob 15. uri: UTOPLJENCA. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. Ob 20. uri: VDOVA ROBLINKA. Izven.
Ponedeljek, 25. februarja: UTOPLJENCA. Red D. Torek, 26. februarja: Zaprt.
Sreda, 27. februarja: VDOVA ROBLINKA. Red C. Četrtek, 28. februarja: Zaprt.

OPERA:
Začetek ob pol 20. uri.
Nedelja, 24. febr. ob 15. uri: FAUST. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. Ob 20. uri: POLJSKA KRI. Gostuje Ljubiša III. Izven.
Ponedeljek, 25. februarja: Zaprt.

Ves dramski ansambl je zaposlen v prihodnji noviteti Büchnerjeve drame v 21 slikah »Danonova smrt«. Komad, ki ga nima po svoji monumentalnosti aličnega, je bil igran po vseh velikih odrih in so sloviti režiserji Reinhardt, Karl Heinz, Martin in Bernau želi z njim največje uspehe. Naslovno vlogo igra g. Levar.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 24. februarja ob 15: »LUMPACIJ-VAGABUND«. Ljudska predstava po globoko znižanih cenah. — Ob 20: »ADJEU MIMI«. Znižane cene. Kuponi.
Ponedeljek, 25. febr. Zaprt.
Torek, 26. februarja ob 20: »ROMEO IN JULIJA«. Premijera. Ab. A.

Prireditve in društvene vesti

Bivši sa ezijanski gojenci prirede danes v nedeljo ob 4/5 popoldne na Rakovniku igro »Železna maska«. Dvorana kurjena.

»Ljubljana«. V ponedeljek 25. t. m. ob 8 skupna pevška vaja in važen razgovor radi izleta v Prago. — Pevovodja

Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva vabi k predavanju, ki se bo vršilo v torek 26. t. m. ob 20 na šentjakovski kleti. Predaval bo g. Avg. Bukovec o »evetliah trajnicah, ki so poleg rož najbolj priljubljene za okras vrta.

V redni občni zbor Zveze duševnih delavcev v Sloveniji bo juri, v ponedeljek, 25. t. m. ob 20 v prostorih Slov. Matice, Kongresni trg 7-1. Radi posebne važnosti prosimo sigurne udeležbe. — Odbor.

Kolo jugoslovanski sester v Dol. Lendavi priredi dne 3. marca ob 14 v prostorih tukajšnje meštanske šole svoj redni letni občni zbor s poročilom o delovanju in volitvami. Članice se naročajo, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

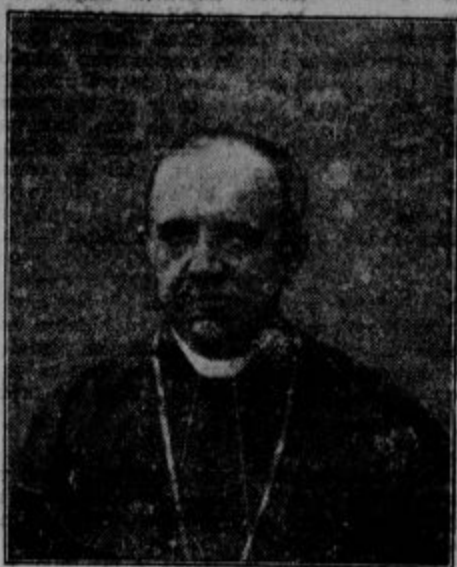
Darovi

Za pomožno akcijo v smislu danes teden priobčenega odklica je prejela uprava našega lista še naslednje darove: tvrdka Remec Co. 500 Din; ravnatelj Chvalat 100 Din; A. G. Vič, 100 Din; Josip Sedmak 100 Din; stavb. podj. Val. Accetto 50 Din; katehet, kurat Bonač, 100 Din; neimenovan na Rakeku 200 Din; veletrg. Karl Vokač 100 Din.

Darovi za gladujoče. Velikemu županu ljubljanske oblasti so poslali poleg že objavljenih darov k zbirki za gladujoče rodbine svoje prispevke: Ignacij Vok, trgovec v Ljubljani, 500 Din; dr. Ivan Crne, gospod. pisarna, Ljubljana 200 Din; Robert Kolmann, trgovec v Ljubljani 1000 Din; Dolenc, Hudovernik, Javornik, lesna izvozna družba v Ljubljani, 3000 Din; neimenovani v Ljubljani 1000 Din; Schneider & Verovšek, trgovina z železnino v Ljubljani, 1000 Din; Društvo bančnih zavodov v Ljubljani, 10 000 Din; Delniška družba pivovarne Union v Ljubljani 1700 Din; A. Sarabon, trgovec v Ljubljani, 1000 Din; Franjo Vidic, ravnatelj hranilnice kmečkih občin v Ljubljani, 100 Din; Anton Stacul, trgovec v Ljubljani, 100 Din; Feliks Urbanc, trgovec v Ljubljani 100 Din; dr. Ciril Paulin, ravnatelj združenih papirnic v Ljubljani, 500 Din; Alojzij Vodnik, kamnosek v Ljubljani, 1000 Din; Josip Kosler v Ljubljani, 600 Din. Skupaj doslej 51 450 dinarjev.

Iz zgodovine verskega življenja med Slovani

Ob stotletni rojstni dr. H. Paukerja pl. Glanfeld (roj. 29. februarja 1829, umrl 14. novembra 1893).

Znamenje živahnega verskega življenja med narodom je iskreno češčenje sv. Rešnjega Telesa in pogosto prejetanje sv. obhajila. Zato je tudi pri Slovencih konec 18. in začetkom 19. stoletja hiralo versko življenje, ker se je ljudstvo povsem odtujilo presv. Eucharistiji.

Apostol sv. Eucharistije nam je bil Friderik Baraga, ki je že kot kapelan izdal po sv. Alfonzu Ligvoriju poslovenjena »Obiskovanja Jezusa Kristusa v presv. Rešnjem Telesu in pozdravljanja Marije prečište Device, kot misijonar v Ameriki pa je v »Nebeških rožah« (l. 1846) svojim rojakom v domovini stavlil v zgled prve kristjane, ki so prejimali vsak dan sv. obhajilo in »bili skoraj vsi svetniki«. Da je pa apostolskim besedam Friderika Barage v resnici sledilo tudi dejanje, da so Slovenci posebno v ljubljanski škofiji začeli pogosto prejemati sv. obhajilo, ima največ zaslug bratovščina za vedno češčenje presv. Rešnjega Telesa in za opravo ubožnih cerkva, ustanovljena l. 1859., in njen prvi voditelj dr. Henrik Pauker pl. Glanfeld, čigar stotletni rojstni dan bomo obhajali 26. t. m.

Henrik Pauker je bil sin zelo spoštovane uradniške rodbine v Ljubljani. Njegov oče je bil gubernijski (vladni) svetnik. Za duhovski stan se je pripravil v ljubljanskem semenišču in v višjem duhovniškem izobraževališču pri Sv. Avguštinu na Dunaju. Doktor sv. pisma je postal na graškem vseučilišču in je bil 13. avgusta 1854 posvečen v mašnika. Služboval je kot kaplan na Bledu, kot stolni vikar v Ljubljani in kot duhovni voditelj v ljubljanskem semenišču. L. 1871 je postal stolni kanonik, l. 1886. stolni dekan in l. 1891. stolni vikar. Umrl je 14. nov. 1893. Poleg strogo stanovskih opravil je bilo njegovo glavno delo vodstvo bratovščine sv. Rešnjega Telesa. Bratovščina ima dvojen nemen: češčenje presv. Eucharistije in podpiranje ubožnih cerkva v vsem, kar je potrebno za spodobno upravljanje službe božje. V smislu prvega namena je pod dr. Henrika Paukerjevimi vodstvom bratovščina prejela službo v uršulinski cerkvi že poročilo iz l. 1861 pravi, da je bila obširna uršulinska cerkev pri eucharističnih pobožnostih zjutraj ob 5 do zednjega kotička napolnjena in da je bilo vselej lo 200 obhajalcev. Da je bilo pa tudi ljudstvo po vsej škofiji deležno vzpodbude za češčenje sv. Rešnjega Telesa, je dr. Henrik Pauker poskrbel za prevod knjige »Vedno češčenje sv. Rešnjega Telesa in lepšanje revnih cerkva«, ki je v l. 1863, do 1883. izšla v 3 natisih (Knjigo je priredil po francoškem izvirniku bogoslovca Janez Bonač, umrl l. 1864 kot kaplan v Žužemberku.) Gotovo je tudi na dr. Paukerjevo pobudo izšla Volkčeva »Sveta ura, moliti Jezusa v Zakramentu ljubezni božje«, ki je od l. 1867. do 1887. izšla v 5 natisih. Sedaj služi Slovencem za češčenje sv. Rešnjega Telesa »Večna molitev pred Jezusom v zakramentu ljubezni«, ki je izšla že v 9 natisih.

Pa udje bratovščine niso častili božjega Zveščarja samo z molitvami, ampak so mu hoteli preskrbeti v resnici dostojno bivališče v naših cerkvah. Da se to doseže, darujejo udje vsako leto skromen prispevek, da se ubožnim cerkvam napravi potrebna oprava, ki jo potrebujejo pri božji službi pred Najsvetejšim. Iz prispevkov naj bi se v smislu pravih bratovščine nakupilo blago; možna oblačila pa bi požrtvovalne članice same izdelovale. Misel, da naj se bratovščina vpelje v naši škofiji, je pred 70 leti sprožila pokojna bogoljubna baronica Lazzarini, rojena grofinja Brandis. Dr. H. Pauker je nagovarjal izvedene gospe in gospodične, naj pristopijo gospojnemu odboru ter naj izdelujejo cerkveno opravo. Prva predsednica tega odbora je bila gospa pl. Goseh. Zbirale so se v stanovanju rajne gospodične Terezije Bučar. Pričetek je bil sveda skromen. Pri prvi razstavi, ki je bratovščina napravila vsako leto, je bil smio 1 mašni plašč in nekaj cerkvenega perila. V teku prvih 25 let pa je bilo mogoče napraviti blizu 800 mašnih plaščev, med njimi mnogo jako umetno izdelanih, dalje 155 dragocenih pljuvljov, t. j. velikih plaščev za večerice in litanije itd. Že v teku prvih 25 let je pošiljala bratovščina cerkveno opravo našim misijonarjem v razne kraje Amerike, potem v misijonske kraje v Afriki, na Kitajskem, v Palestini, dalje na Bolgarsko, v Bukovino, v Bosno in Hercegovino, na Hrvaško in v ubožna istr. Koliko je pa bratovščina storila za lepa oblačila v domačih cerkvah, pričajo vsakoletne razstave bratovščine. Gotovo zaslužijo pri bratovščini posebno pohvalo bogoljubne duše, ki ne časte Najsvetejšega samo z molitvami, ampak tudi z umetnim delom stotih rok.

Apostolskemu duhovniku, gorečemu častilcu sv. Rešnjega Telesa in velikemu dobrotniku slovenskega naroda dr. Henrika Paukerja pl. Glanfeld ohranimo hvaležen spomin in delujmo vsak po svojih močeh za razvoj in napredek bratovščine sv. Rešnjega Telesa. Alojzij Stroj.

Cerkveni vestnik

V Domu duhovnih vaj bodo duhovne vaje za: a) Orle od 2. do 6. marca; b) mladenice od 9 do 13. marca; c) može od 16. do 20. marca. Oni može, ki se radi mirza niso mogli udeležiti tečaja v februarju, se morejo zglastiti za tečaj v marcu. — Vodstvo Doma.

Darujte v radijski fond za slepce!

Sveta življenje in vrvenje

Lateranska bazilika v Rimu

kjer bo sv. oče Pij XI. daroval zahvalno sv. mašo, ko bo prvič prestopil vatikanski prag.

Kraljestvo belega molka

Vse večje tajne in zato tudi vse večje možnosti za velika odkritja nego na severnem tečaju se skrivajo človeštvu na skrajnem jugu — v antarktičnih predelih. Tu so velike celine, katerih meje še niso znane. Tu je 4000 m visoki ognjenik Erebus, ki bljuje svoj dim v polarno ozračje. Tu je orjaška 30 do 80 metrov visoka ledena stena — zid, ki obmejuje več stotisoč kvadratnih kilometrov razežno ledeno ploščo, ki se širi od vznožja ognjenika preko Rossovega morja proti vzhodu.

V začetku 20. stoletja so skušali junaški možje: Scott, Shackleton, Amundsen in Filchner s svojimi ekspedicijami prodreti v tajne južnega tečaja; njihova pot je zaznamovana z grobovi. Prav sedaj si prizadevata Američana Wilkins in Byrd, da odkrijeta nove pokrajine in določita njihove meje in ves izobraženi svet z zanimanjem pričakuje njunih uspehov.

Visoko dvigajoča se antarktična celina, ki jo oklepa morski pristan Pacifiškega Atlantskega in Indijskega oceana, kaže vso veličastnost belega molka, oblast orjaških ledenih mas mnogo bolj nego severni tečaj. Profesor Meinardus na göttingški univerzi je enkrat izračunal, da bi antarktično ledovje zadosťovalo, da bi z njim prekril celo zemljo 40 metrov visoko; če bi se to ledovje stajalo, bi se vsa svetovna morja zvišala za 20 m. V tej deželi leži tečaj skrajnega mraza na zemlji, točka najnižjih temperatur; Scott je ugotovil nad 60 stopinj mraza. Preko teh ledenih pušav divjajo viharji z brzino do 200 kilometrov na uro.

Ledena gorovja, kadeči se ognjeniki, najnižje temperature in iznenada nastopajoči siloviti viharji — to je slika, ki jo nudi antarktis — južnotečajno ozemlje. In vendar tu ni moglo biti vedno tako. Premogovi skladi, ki so jih odkrili, pričajo, da je raslo tu nekoč vedno zeleno rastlinje; okamenine kažejo nezane živali. Danes najdemo le tod in tam lišaje in mahove, a niti ene cvetoče rastline. Sesalcev, ki jih ima sever v izobilju: jelene, medvede i. dr. — antarktični predeli ne poznajo. Oživljajo jih le pingvini, tjulni in kiti. V antarktičnih vodah so korenine velikih morskih tokov, katerih mrzle roke segajo do ekvatorja; v antarktičnem ozračju leže vremenske skrivnosti, katerih razrešitev bi bila za vremenoslovje največjega pomena.

Magr. Cesare Orsenigo

papežev zastopnik v Budimpešti, ki bo po vsej priliki imenovan za prvega nuncija na Italijanskem kraljevem dvoru.

Bojna oprema naše divjačine

Narava je skrbna in ostroumna mati, ki je opremila vsakega svojih otrok kar najbolje za življenjski boj v razmerah, v katere ga je postavila. Pustimo ob strani moč, zobovje, strup, barvo itd. in pogledimo samo, kako je s čuti naše domače divjačine.

Ostrost posameznih čutov je pri raznih živalih zelo neenako razvita. Predvsem ima vsaka posamezna vrsta ostro razvit le po en ali dva čuta. Tako imajo n. pr. vse ptice izvrsten vid in poleg tega večinoma tudi dober sluh, zato pa nikakega vonja. Tudi sluh pri

Reka Hudson v Newyorku

pod katero je speljana podzemeljska cestna železnica. X označuje mesto, kjer se je zgodila zadnja strašna nesreča, ko je nastal požar in bilo poškodovanih 300 oseb.

pticah že ni tako oster kakor vid, kar je razvidno že iz oblike njihovih ošes. Izjemo delajo le sove, ki so kot ponočne roparice zelo odvisne tudi od sluha in jih je narava zato opremila s pernatim šopom preko ušes, ki služi nasršen kakor zvočnik.

Glavno orožje in najboljšo varnostno sredstvo v boju za obstanek je pri vseh pticah čudovito ostro oko. Divji golob opazi iz višine cerkvenega zvonika drobno zrno na strnišču in vrana iz enake višine kosček mrhovine, najsi je tudi že enake barve kakor zemlja.

Najostrejši vid med vsemi ptiči imajo pač dnevne roparice. Iz daljnih zračnih višav opazi postolka med rastlinjem miš. Občudovanja vredno je tudi orlovo oko, še bolj pa jastrebovo, kar je naravno, ker se hrani jastreb s »tihim« plenom — ubito divjačino in mrhovino. Jastreb opazi svoj plen kilometre daleč. Tako pripovedujejo lovci in raziskovalci, kako se ob ubiti divjačini čisto iznenada pojavijo jastrebi, o katerih prej daleč naokoli ni bilo nobene sledi.

Oster vid imajo tudi droplje, divje gosi in ruševci. A napačno bi bilo misliti, da drobnejše ptice, posebno ptice pevke znatno zaostajajo za velikimi pticami. Znano je, da so imeli vojaki po svojih staniščih za fronto v kletkah ščinkovce in druge ptice pevke, ki so prve ugledale bližajoče se sovražne aeroplane in jih s svojim plašno-radovednim obnašanjem na to opozorile. Tudi navadna domača kokoš opazi skobca in vsak nenavaden pojav v zraku na neverjetne daljave.

Med četveronogo divjačino imajo posebno dober vid jeleni in srne; slabo vidi črna divjačina. Vendar je pri četveronožcih v prvi vrsti razvit sluh, kar nam pove že oblika in ustroj njihovih ušes. Poleg tega imajo silno ostro razvit vonj. Ob ugodnem vetru zavohajo

človeka razne vrste na 300 do 700 metrov daleč. Te živali imajo več ali manj dobro razvite vse tri čute: vid, sluh in vonj. Lisica precej dobro vidi, a še boljše voha. Zajec ima dober vid in vonj, posebno oster pa sluh.

Čuden potek znajmskega procesa

Posebnost znajmskega procesa je vsekakor v tem, da vse priče razbremenitno izpovedujejo za obtožena Filipina. Vse pripovedujejo o njem mnogo lepega in izjavljajo, da ni mogoče, da bi bil on zločinec. Vse se obračajo proti grofovemu tajniku Vojtechu, ki ga je bil Filipin sam pri prvem zaslišanju pred orožniki označil kot tistega, ki ga je nagovoril k zločinu in mu za to obljubil 28.000 Kč. Vojtech je tudi na večer zločina, o priliki gašenja rekel, da mu je pri celi stvari žal samo Tillove služkinje. Vojtech je silno sovražil ravnatelja Tilla, ki ga pa vse priče označujejo kot izredno blagega človeka. — Zanimivo je, da je Vojteha ob zasledovanju zločinca obljubil in ugriznil policijski pes.

Filipinov brat je kot priča izpovedal, da je njegov brat čudak, ki mu v glavi ni vse v redu. Je človek brez volje in brez obrambe podvržen tujemu vplivu.

Inteligenčno preizkušnjo pred sodiščem je pa Filipin čisto dobro prestal. Na vsak način fant ne nastopa po kakem zvijačnem načrtu, da bi se branil. Dokazano je, da je najraje bral detektivske romane Nute Pinkerton.

Sodišče prejema nešteta pisma, kj pravijo, da je Filipin nedolžen, pravi krivec da je Vojtech. Le-ta pa je dokazal, da se je usodni večer nahajal doma.

Vesela vest za debeluške

Ze dalj časa so se po listih pojavljale vesti, da se povrne moda zopet k okrogli obliki ženskih udov; sedaj prihaja iz Londona čisto resno poročilo, da bodo v nekem tamkajšnjem gledališču nastopale samo še plesalke obilnih, okroglih udov. Gledališki ravnatelj izjavlja, da so postale vitke ženske oblike dolgočasne. Sedaj postane torej zopet moderna naravna oblika ženskega telesa, ki več ali manj vedno nagiba k debelosti. Večina žensk si bo od srca oddahnila — ker bo smela zopet do sita jesti.

Senator William Edgar Borah

bodoči ameriški pravosodni minister v Hooverjevi vladi.

v neko hišo. Ko ji je odvezal oči, se je znašla v kleti, kjer so bile tri stene opete z belo svilo. Četrta stena je bila geometana, zgrajena iz opeke; na sredi je bila večja vdolbina. Pred njo na tleh sta stala dva ročna vozička z opeko, malto in zidarskim orodjem. Dekle je moral sestiti na edini stol, ki je bil v prostoru. Nato se je od daleč zaslišalo bližanje godbe in kmalu nato je prišel v klet spreved 10 oseb, oblečenih v belo svilo, z oglavnico preko glave. V rokah so imeli goreče sveče. V polkrogu so obstopili vdolbino v zidu. Nato sta prišla mlad fant in mlado dekle v belem svilenem oblačilu brez krinke. Moiče sta stopila v vdolbino in se postavila drug ob drugega. Ostali so postavili sveče na tla in na slovesen način začeli zazidavati vdolbino. Ko je bila vdolbina zazidana in mlada človeka živa pokopana, je desetorica zopet vzela sveče in slovesno odšla, kakor je bila prišla. Eden izmed njih je velel prepadeni delavki, naj klet pospravi; pojasnil ji je, da njihovi bogoslužni predpisi zahtevajo, da mora to delo opraviti nedotaknjeno dekle, ki ni v njihovem občestvu. Nato je dekletu zopet zavezal oči, jo odvedel v avto in ko ji je po polurni vožnji velel izstopiti, se je znašla zopet na Tverskaji. Enak dogodek je doslej doživelo že pet moskovskih mladenk. Policija se trudi, da bi prišla stvari do dna.

Smešnice

Srečna mladost! »Očka, ti ne veš, kako težka vprašanja nam daje v šoli učitelj!« — »Ej, ljubček, kaj ti veš o težkih vprašanjih! Čakaj, ko dorasteš in boš moral odgovarjati na vprašanja davčne napovedi — potem boš videl, kaj so težka vprašanja.«

»Tako sem raztresen, draga moja. Med potjo sem ti kupil tako izborne sladkorčke — pa...« — »Pa si jih pozabil?« — »Ne, pojedel!«

V majhni restavraciji se pogovarjata dva odvetnika o nekem kazenskem slučaju. Mnenji si nasprotujeta. Tedaj pokliče eden izmed nju plačilnega natakarja in mu veli prinesiti kazenski zakonik. Čez pet minut se natakar vrne in zašepeta odvetniku na uho: »S kazenskim zakonikom ne moremo postreči; toda restavratv sporoča, da gospodoma vina ni treba plačati.«

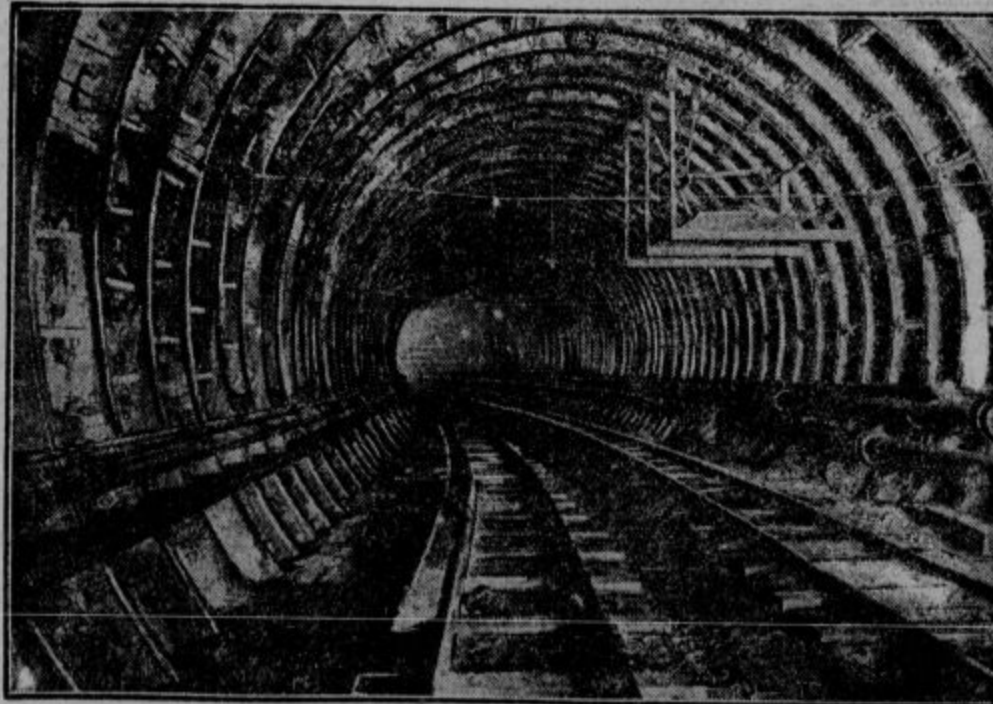
»Gospod plačilni, na tla mi je padel zlat; ako ga najdete, mi ga jutri vrnite, ako ne, ga pa lahko obdržite.«

Mali Mariji so zabičili, da mora biti vedno uljudna. Nekega dne je prišel na obisk učitelj in Marija mu je rekla: »Zelo drago nam je, gospod učitelj, da ste premeščeni!«

»Prosila sem te za nov kožuh, a ti mi niti odgovora ne daš?« — »Prevelika bolečina ne pozna besedi!«

Srednjeveško praznoverje v Rusiji

Moskovske oblasti se pečajo s slučajem praznoverja, ki spominja na zgodnji srednji vek. Pred kratkim je šla mlada delavka o mraku z dela. Na cesti Tverskaja jo je ogovoril bradat, lepo oblečen gospod in jo vprašal, ako je še nedolžna. Ko je pritrdila, jo je povabil v avto, češ da ji bo dal opraviti majhno delo, za kar ji bo plačal 100 rubljev. Dekletu se je zdel neznanec dober in pošten in sledila mu je v avtomobil. Tu ji je zavezal oči. Po približno polurni vožnji se je voz ustavil in mož je peljal dekleta

Tunel cestne železnice v Newyorku, kjer se je zgodila nesreča.

Mirko Kuščič:

Kuharica muca

Mucek Godrnjavček vjame tolsto miš, Muci jo prinese: »Viš pečenke, viš?«
Muca jo otiplje: »Dobra bo, mijav! A surove nočem; mi ne tekne prav.«
V mastno ponvo देने cvret jo za obed. »Zraven malo sirčka — pa bo knežja jed!«

Mucr., v belem predpasniku, stoji pri štedilniku in peče v ponvi miško.
Muc., z belim prtičem pod vratom, sedi za mizo, drži v levi šapici vilico, v desni nož ter ne- strpno čaka obeda.

Muc za mizo sede, prtič bel pod vrat si zatakne. Čaka, prede: Glad — brrr — glad —
S kuharico Mucou pa je velik križ: prismoji gotovo mu pečenko-miš...

O miški, ki je palčku oglodala čevljev

Pozdravljeni mali prijatelji! Razmišljala sem, kaj naj vam danes povem. Teško je izbirati. Saj veste! Ko je vsaka izmed pravljic lepa — in bi vam rada vsako najprej povedala. Ste zadovoljni, če vam danes povem o mali, poredni miški, ki je palčku oglodala čevlje?
No, pa bom.

Nekoč — — —
Nekoč je rasel za devetimi gorami, za devetimi vodami in za devetimi kraljestvi gozd. A to ni bil navaden gozd. Tak, kot ga ti poznaš, Edi. Kaj še! To je bil prečuden gozd. Pravljичen gozd. Saj veste, kako je za devetimi gorami, za devetimi vodami — — —
Rasel je torej gozd. V gozdu so stale breze. Take, ki so vitke. In jim veter vedno nagaja. In se vedno tresejo kot plašne zaklete princeske. — V gozdu so stale tudi bukve in se lepo držale za roke. Gozd so stražili debeli, razkuštrani hrasti.

V tem gozdu so živeli palčki, zajci in miške.
Palčki so stanovali pod zemljo. Tam so imeli lep grad. O, tako lep! Torej v tem gradu so stanovali.

Bili so popolnoma prosti in so počeli, kar so hoteli. Le palčka Zlatokrončeka so morali ubogati. On je bil namreč njihov kralj.
Zajčki so bili doma v hrlogih. V vsakem je stala posteljica. Na posteljici je ležal trak. Pod posteljico pa kladivo. — S trakom so si zajčki zavezali oči, ko so šli spat. Sicer ne bi mogli spati. Veste, zakaj ne? I, ker so tako plašni in imajo vedno, še ponoči, odprte oči. In z odprtimi očmi še človek ne more spati, kje šele zajček! — Kladivo pod posteljico pa je bilo zato tam, da je z njim zajček potrkal na sosedovo steno, če je v bližini sumljivo zasumelo. Ker — saj veste: zajčkove tačke so mehke; z njimi ne more trkati na steno. No, trka že lahko; ampak sliši se nič. Torej tako.
Tretje, ki so živele v gozdu, so bile miške. Te pa niso nikjer stanovali. Podnevi so se sprehajale po mahu. Ponoči so sedele na trah in dremale.

Ja! Da ne pozabim. V studenčkih, ki so žuboreli skozi gozd, so živeli vodni otroci: dečki in deklice. Jezdili so ribe. Zab so se pa bali. — In na trati sredi gozda, na tisti trati, kjer je bila doma megla, so rajale vile. V svetlih, srebrnih nočeh je zastrla megla trato; in v tej zastrti srebrni mesečini so se kopale vile in pele lepe pesmi. Tako lepe, da so prisluhnilli še vodni otroci, ki so si v vrbah kraj potoka česali srebrne lase.

Kadar je sijalo solnce, je prišel iz podzemeljskega gradu v gozd kralj Zlatokronček. Za njim so priplezali iz zemlje palčki.
Ha-ha-ha!
Kako so le bili smešni! Kape s cofom so imeli. Pa jih je cof tepel po hrbtu. In so se vedno obračali, da bi videli, kdo jih tepe. Glave so imeli velike in debele, noge pa tako tenke, da so se jim še kobilice smejale, ki so same dovolj suhe.
Ko so torej prilezli palčki iz zemlje, so splezali vsak na svojo travico in se gugali. Zlatokronček pa je zlezal stricu Šepavcu, najstarejšemu zajcu, za uho. On je to smel. Bil je pač kralj.
Nato so pritekale miške. Lepo v vrsto so stopile pred kraljem in začele peti. Pa so smešno pele. Tako smešno, da se je celo Zlatokronček, ki je bil vedno žalosten, pričel smejati. Smejali so se vsi palčki. Še stric Šepavec, ki je bil vendar resen mož, se je smejal. Tako smejal, da mu je pritlikavi kralj padel izza ušesa. Kralj je nato postal spet žalosten in odšel domov. Tako se je godilo vsak dan.

Nekoč pa je eden izmed palčkov nagajal mali kresnički. Za ušesa jo je vlekel. Ko pa le ni pomagala nobena prošnjaja, je kresnička ušgala palčku kapo. Pravzaprav najpreje cof. Ampak je kmalu vsa kapa zgorela. Pomislite! Palček brez kape. Oh jej, jej! Saj še ne bi bilo tako hudo. Pa kaj, ko brez kape ni smel domov!

Zmarčilo se je in kralj Zlatokronček je odšel s služabniki domov. Naš palček pa je sedel pod klobuk velike rdeče gobe in jokal. In v joku zaspal. — Takrat pa je prišla mimo gobe po gozdni poti miška. Videla je ležati pod gobo nekaj čudnega. Stopila je bliže — in — o jej! Palček! Pa brez kape! In spal je!
»Hi-hi-hi!« se je drobno zasmejala. Smuknila je k palčkovim nogam in mu pričela go- dati čevlje.
Pa se palček ni zbudil. Sanjalo se mu je, da je sedel z lepo vodno deklico na veliki ribi in jezdil naravnost k povodnemu možu. — Miška mu je napravila veliko luknjo v čevljev.

»Hi-hi-hi!«
Solnce je že na višini, Car-Devica je v bližini, šotor, glej, opazila je in že vanj vstopila je...

In že je ni bilo več.

Palček se je zbudil. Ko je videl luknjo v čevlju, se je neznančno prestrašil in zajokal. Tako je jokal, da se je napravila pod njim na tleh luža. Iz te luže je nastal potok in ta potok je tekel v podzemlje. Pred gradom je nastalo iz potoka celo jezero.

Povodenj, povodenj! so preplašeni kričali palčki. Kralj Zlatokronček je poslal v gozd hitrega sela, ki naj bi pogledal, kaj se je zgodilo in prišel povedat. In res. Sel je šel in se vrnil z novico: bratec Smuček je zgubil kapo — in vse raztrgane čevlje ima!

Tedaj se je kralj strašno razjezil. V tej strašni jezi je velel pripeljati Smučka predse in ga obsodil na smrt: škorpion naj ga požre. Tedaj pa je pristopil h kralju škrat Modroglavček in svetloval:

»Veličanstvo! Ne Smučka — kaznuje naj se tisti, ki je napravil škodo in oglodal velej!«
Aha! Modra glava!

Kralj je milostno poslušal. Nato je velel poiskati zločinca. Ni se pretelo pol ure in že je privlekel dvorni zdravnik dr. Bimbo v kraljevo dvorano miško. Za ušesa jo je privlekel in povedal: »Kraj pota je ležala in slabo ji je bilo. Tako slabo, da sem jo moral kar koj operirati. V njenem želodcu sem našel delec oglodanega čevlja!«

Ko je miška ugodala kralja, je hotela pobegniti. Pa ji je sedem palčkov stopilo na rep — in ni mogla.

Sodniki so grešnico obsodili na smrt. Kralj je podpisal smrtno obsodbo:

»Miška Pika je oškodovala Smučka za star čevljev. Zato mora sramotno umreti.«

In res. Zgrabili so jo; na rep so ji privezali skalo; vrli so jo v jezero, ki ga je izjo- kal Smuček. Tam se je utopila.

Smuček pa si je izposodil pri gobi klobuk. In ker je bil v klobuku tako »nobe!«, so ga proglasili za Zlatokrončkovega dvornega norca.

Ivan k carju gre takoj in mu reče. »Sluga tvoj, oče car, da ptičko ujame, prta dva s seboj naj vzame, z zlatom vezeni šotor in jedilni drag pribor, — z njim še slaščic iz tujine, ki izbrane so in fine.«
Car z ležišča reče: »Glej, to bi mi povedal prej!« in dvorjanom da povelje. mu izpolniti vse želje. In ko srečo mu voščil, milostno ga odpusti.

»No! To naj bo Car-Devica, kakor slika jo pravljica!« razmišlja stremenar.
»Kje le je lepote čar? Krasna naj bo ta Devica? To pa res ni lepota! Suha, bled ima obraz, le tri pednje meri stas.«

Zjutraj zgodaj, še zarana zbudil konjič je Ivana: »Vstani, Ivan, čas je, hej! Ili morava naprej!«
Ivan se je brz pripravil, da bi se na pot odpravil, vzal prtiče je, šotor in jedilni drag pribor, — z njim slaščic še iz tujine, ki izbrane so in fine — ter vse v vrečo je zložil in na trdno jo zavil. Še se toplo je opravil, na konjička se je spravil; košček kruha se je vzela in na vzhod je odšel...

Sedem dni Ivan potuje, Car-Devico zasleduje, osmi dan pa truden ves pride Ivan v temen les. Reče zdaj konjič Ivanu: »To je cesta k oceanu, kjer brez oken in brez vrat Car-Devica ima grad. Dvakrat v letu na veselje z oceana se pripelje, dolgi dan privede k nam — jutri to boš videl sam.«
In med tem ko to je rekel, k oceanu konj je tekal, na katerem je bel val se osamljeno igral.
Ivan resno preišljuje, a konjiček mu svetuje: »Zdaj postavi zlat šotor, na prtiče daj pribor, z njim slaščic še iz tujine, ki izbrane so in fine. Potlej hitro, urnih nog, za šotor in glej okrog! Vidiš čolnič tam v daljavi... Zdaj carevna se pojavi... Pusti jo, naj v šotor gre, Kjer naj posladka se, je... Ta čas se k šotoru splazi, spreten bodi, dobro pazi, v šotor plani kakor strel — in tako jo boš ujel. Da ne uteče ti pri prči na vse grlo me poklič. Jaz pritekam bom takoj, ko zaslišal glas bom tvoj, in odrinemo z devico... Pomni pa, pozor na ptičo! Če boš čakajoč zaspal, bridko se še boš kesal!« — To konjič in odletel je. Ivan pa za šotor šel je, s prstom platno je prodril, da skrivaj bi v šotor zrl...

Fej; kak drobna je nožica, tako ima prepelica! Kdo le bi je bil vesel, jaz zastoj je ne bi vzela! Gusli je carevna vzela, sladko pesem je zapela. Ivan sluša jo kleče, in še preden se zavé, že prevzame ga igranje, ki ga vzbija v sladko spanje. Trdno spi, vse je zastoj... Pod večer zahrva konj, čuti v bok mu da kopito in še zakriči srdilo: Do noči zdaj lahko spiš, če, zaspanec, si želiš, da po tebi bič bo pokal! Ivan bridko je zajokal, konja prosil je, ihtel, da bi sna mu v zlo ne štel: »Oh, oprosti, prosim mlo, saj ne bo se več zgodilo!« — »No pa dobro!« dá konjič. »Bog oprosti ti, fantič! Vse da se še poravnati, toda več ne smeš zaspali! Jutri zjutraj še pred dnevom bo Devica, ti povem, v zlati šotor spet vstopila, si medicce privoščila... Vedi, če boš spet zaspal, boš življenje zaigral.« In konjič se zopet skrile. Ivan žepi si nabije s kamenjem in še z žebli, (ob obali jih dobi) da bi zbdel se, predramil. če bi spanec ga omamil.

Lacromel

sigurno središvo proti kašlju, kataru, prehladu, in- fluenci, kroničnemu vnetju bronhijev itd. Dobiva se v vseh lekarnah. Proizvaja Lekar- na Arko, Zagreb, Illica 12.

Pri Skokovich je vse pokonci. Pomislite: Tinček, Tonček, Jožek in Pika se odpravljajo na pot. Kam? boste vprašali. Veste, kam? Na morje. Kužek Pazi je dobil v ta namen nov ovratnik. Sele včeraj ga je bila zlikala Micka za teto Lino. Pa ga je Tonček pobral v omari in ga nataknil Paziju. Zdaj se počuti Pazi kakor žirafa. Korajžen pa za tri leve.

Tinček je komandant. Misli, da je sam Napoleon. Še nos se mu je zavihnil samih podjetnih misli.

In ta Jožek! Veste, on je vedno previden: boji se solnca in dežja. Zato nosi vedno mar- relo s seboj. Pa bi jo pustil doma, ko gre na tako dolgo pot!

Vidite Piko? Dobro ji je v »čolnu« kakor rečki v vodi. Kanarček ji poje pesem o zlatih ribicah, ki se igrajo ringa-ropa v morju. In o metuljku-citroneku, ki ima krila iz sa- mega zlata. Pika ga hoče na vsak način vjeti. Prihodnji dan je našla mamica svoja očala in šivanje tam v kotu otroške sobe. Tudi er- nilo je bilo razlito. Čudno: vse je imela tako lepo pospravljeno v miznici. Le kako je prišlo vse tam v tisti kot? Veste-li vi?

PREŠERNOVA

ulica poleg frančiškanske cerkve

H. SUTNER

La-stoa protokol, tovarna ur v Svici

NAJVEČJA zaloga ur, zlatnine in srebrnine

NIZKE CENE — SOLIDNA POSTREŽBA

SAMO
49
dinarjev
60
par

SAMO
49
dinarjev
60
par

St. 100. Kovinska anker-Roskopf. Din 47.50
St. 111. Kovinska anker-Roskopf. z ra-
dium 4-vilki in kaza e. Din 69.25
St. 103. Budi ka. 15 cm v l. ka s. prvo-
vrstnim anker strojem. Din 64.25

ZAHTEVAJTE bogato ilustrovani cenik s kolektorjem, gratis in franco od

H. SUTNER, LJUBLJANA 2

Zahvala

Podpisana se najlepše zahvaljuje g. dr. Tomu Zarniku, zdravniku v Zagorju ob Savi, ker je s svojo spretnostjo, znanjem in požrtvovalnostjo rešil najino sestro Milko, ki je bolehal na težko ozdravljivi bolezni, gotove smrti. — Obenem se zahvaljuje č. sestram za ljubezivno postrežbo in skrb.

Zagorje ob Savi, dne 24. februarja 1929.

POLDI in SRECKO VODOPIVEC.

Lokomobile

Motorji

Diesel in Sauggas

Jarmeniki

Pini & Kay. Kompletno žage

Ugodni plačilni pogoji.

BRACA FISCHER d. d.

Zagreb, Gundulićeva ulica 36.

Uvedite namesto ameriškega ali kopir. knjigovodstva

moj sistem knjigovodstva

Sistem Kovač: Enkratni vpis izraža obenem »debet« in »kredit«, poslovanje z listki odpade, izredno malo pisanja, največja preglednost, dnevna bilanca itd.

M. Kovač

izvedenec za knjigovodstveno stroko,
Ljubljana, Gregoričeva ulica 7/III.
Maribor — Krekova ulica štev. 6.

VRVICO ZA ZAVOJE (BAST-REKLA-MEBÄNDER)

izdeluje in dobavlja v vseh barvah in širinah s tiskom in brez tiska po najnižjih cenah

ZAGREBACKA PROIZVODNJA VRPČA, L. STERN
Zagreb, Martičeva 27 - Telef. 2095

Višnjegorski semenj

dne 25. februarja se zaradi sejma v Zubni, ki se vrši isti dan, prestavi za en teden pozneje in se bo isti vršiti dne 4. marca 1929.

MESTNO ZUPANSTVO VIŠNJA GORA.

Najvarneje in najbolje naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

Registrovani zadrugi z neomejeno zavezo v Celju. — v lastni hiši, Cankarjeva ulica 4 (poleg davkarije)

Stanje hranilnih vlog nad Din 70.000.000.— Obrestna mera najugodnejša. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov posestnikov z vsem svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poročstvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Posojilnica je kot kmetvska zadruha prosta rentnega davka

Direkcija drž. rudnika Velenje nabavi dne 4. marca 1929 z direktno pismeno pogodbo:

14.000 kg pšenične moke št. 6
4.000 kg pšenične moke št. 0 g
2.000 kg pšenične moke št. 0 gg

Pogoji se dobijo pri podpisani. - Kavcija po zakonu.
Iz pisarne direktije drž. rudnika Velenje, br. 1764.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 5. marca t. l. ob 11 dopoldne nabavo

1000 kg topljene sviniske masti

Pogoji se dobe pri podpisani.
Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, br. 1766/II.

Slike za legitimacije

izdeluje najhitreje fotograf **Hugon Hibser**, Ljubljana, Sv. Petra cesta 25.

Fotograf

Holyński, Dunajska c. 6.
Slike za legitimacije takoj gotove. Vsa dela ceno in solidno.

Vpokojenca (-ko)

vzamem v vso oskrbo do smrti. - Nadaljnje po dogovoru. — Naslov v upravi pod št. 1629.

Vata, odeje

izdelovanje, popravila. — Rožna ulica 19.

Javna skladišta družba z. o. z.

Ljubljana Dunajska cesta 33

vrši obrt javnih skladišč na podlagi koncesije ministrstva za trgovino in industrijo v obsežnih in suhih prostorih — izvršuje speditio blaga — prevaža pohištvo v specijalnih pohištenih vozih, kakor tudi na navadnih tovornih vozilih — zveza z glavnim kolodvorom po železniškem tiru — carinsko prosto

telefon št. 2366 skladišče brz. naslov: Skladišča

Oglas

V smislu rešenja upravnega odbora samostojne monopolne uprave M. br. 33.594 od 24. decembra 1928 in rešenja uprave IM br. 22.900 dne 9. febr. 1929 uprava državnega monopola razpisuje drugo očetavno licitacijo v zakonitem roku dvajsetih dni za popravo magacina in rampe monopolnega skladišča soli v Novem Sadu.

Skupna preračunjena vsota znaša 44.204.16 D.

Licitacija se bo vršila dne 13. marca 1929 ob 11 dopoldne v pisarni uprave državnih monopolov.

Načrt, proračun in splošni pogoji se morejo vpogledati vsak delavnik v pisarni tehniškega oddelka uprave državnih monopolov in monopol. skladišč v Novem Sadu.

Iz pisarne industrijskega oddeljenja uprave državnih monopolov L. M. br. 2268 z dne 14. febr. 1929.

Gabriela Kastelic

Florijanska ulica 31, se priporoča cenj. občinstvu za prediskarajo ročnih del, katera izvršuje najtočneje. Krasni vzorci in izbori.

Prave vzorce in gornje dele

čevljarstva dobiti samo pri izdelovalcu Karel Blatnik v Ljubljani, Hrenova ulica 20 (v lastni hiši). Strokovni poduk brezplačen.

TOVARNA

IVANA KACIN, GORICA

Harmonij Pianino

od 750 Lir naprej

od 3700 Lir naprej

Prodaja tudi na obroke. Pojasnile daje g. Alojz M. Hečič, skladatelj, Celje-Breg, kjer si tudi vsakdo lahko ogleda izdelane harmonije.

KUPUJTE samo W M F kina srebrno jedilno orodje s petdesetletno tovarniško garancijo, pri

H. SUTNER

Ljubljana Prešernova ulica

Najboljši v materialu in konstrukciji in najlepši opremljeni so **šivalni stroji „Gritzner“ in „Adler“** za domačo obrt in industrijo

Pouk vazen! Orisipičen!

Le pri

JOS. PETELINC

Ljubljana

polje Prešernovega spomenika ob vodi

Večletna garancija! Zahtevajte ponudbe.

PERJE

Razpošiljamo perje, naravno, ne skubljeno: Mehko purje perje razprodano — Mehko kokošje perje, rumeno 20 Din za kg — Mehko kokošje perje, pisano 15 Din za kg — Gosje perje 50 Din za kg — Rajče perje, sivo 30 Din za kg — franko Maribor, proti povzetu, sreče zaračunane po lastni ceni. — V paketih po 3 kg razpošiljamo po pošti: 3 kg mehko kokošje perje, pisano 110 Din, 3 kg rumeno kokošje perje 135 Din, 3 kg gosje perje 440 Din, 3 kg sivo rajče perje 280 Din — bruto za neto franko po pošti, proti povzetu, ali predplačilu zneska

EXPORTNA DRUŽBA MATHEIS, SUPPANZ IN DRUG. MARIBOR, Cvetlična ulica št. 18.

Sanatorium Dr. Hansa

Graz, Körblergasse 42. Telefon 2352.

Edini zasebni zdravilni zavod za vse operative, notranje in ženske bolezni, porodne slučaje — Moderno urejeno. — Višinsko solnce. — Rentgen. Diartermija. — Zdravniki po svoji volji. — Cene zmerne. — Prospekti na zahtevo. —

Lesna industrija sprejme

dobro izvežbano samostojno pisarniško moč

Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Celju pod »Dolgoletna praksa«.

L. Mikuš - Ljubljana

priporočam svojo zalogo delnikov solnčnikov in sprehajalnih palč

Popravila točno in solidno

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da je trgovina z modistovskimi potrebščinami

T. Brošelj, Kapiteljska ulica 7

katero sem vodila osebno dosedaj, prešla na moje ime. — Priporočam se za nadaljnjo naklonjenost. Potrdila se bom vedno, da postrežem vsestransko v Vašo zadovoljnost.

Marija Fronner, modistovske potrebščine, Ljubljana, Kapiteljska ulica 7.

Potrjeni globoke žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš srčno ljubljeni soprog, skrbni oče, brat, stric, svak, gospod

Jožef Mrak

posestnik in velečebelar

danes, po kratki, mučni bolezni, v starosti 44 let, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajnega se vrši v ponedeljek 15. febr. ob 4 popoldne iz hiše žalosti Vič št. 21, na pokopališče na Viču.

Vič, dne 23. februarja 1929.

Frančiška Mrak, soproga. Franc, Joško, Slavko, Vinko, Minka, Fanica, otroci, bratje in sestre in ostali sorodniki.

Pogrebni zavod I. Gajšek, Vodmat-Ljubljana.

Potrjeni nepopisne žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsemogočni poklical našo nad vse ljubljeno soprogo, najboljšo mamico, sestro, teto in taščo, gospo

Marijo Černe roj. Hubinger

soprogo nadknjižgovodje Kranjske hranilnice

danes ob 3 zjutraj, po daljši bolezni, prevideno s tolažili sv. vere, v boljše življenje.

Pogreb nepozabne rajnice se vrši v nedeljo 24. februarja ob pol 5 popoldne izpred mrtvašnice Splošne bolnice k Sv. Križu. V Ljubljani, dne 23. februarja 1929.

Jos. Černe, nadknjižgovodja, soprog. Inž. Ernst Černe, Valter Černe, uradnik, sinova. Ida Černe roj. Mijović, sinaha.

Prosimo za tiho sožalje.

Pogrebni zavod I. Gajšek, Vodmat-Ljubljana.

POPRAVILA

Mehanik Ivan Legat

Maribor, Vetrinjska ul. 30

Telefon int. 434.

Specialist za pisarniške stroje.

Novi in rabljeni pisalni stroji vedno v zalogi.

Zahvala

KREDITNA ZADRUGA reg. pom. blagajna v MARIBORU, pri kateri smo zavarovani za doto, nam je po štirik mesecih članstva izplačala izdatne zneske na račun

Dote od Din 20.000

dasiravno imamo pravico na izplačilo iste šele po 8 mesecih članstva. Ker nam je omejena zadruga na ta način priskočila na pomoč takoj po poroki, ko smo pomoč najnujnejše potrebovali, se isti srčno zahvalujemo in vsakomur priporočamo, da čim prej postane član te občekoristne ustanove in si na ta način zagigura za slučaj poroke veliko pomoč.

Urbanja Mici s. r., Potoška vas, Zagorje; Horvat Otmar s. r., Maribor, Kralja Petra trg; Markovič Živojin s. r., Varaždin, 36. ppk.; Spaninger Anton s. r., Rače pri Mariboru; Rozman Urška s. r., Jesenice; Kmetec Josip s. r., Zlatolčje, p. St. Janž na Drav. polju; Zavadnik Tončka s. r., Višnja gora; Stanoga Margita s. r., Maribor, Kralja Petra trg; Forie Ernest s. r., Potoška vas, p. Zagorje; Normali Joško s. r., Višnja gora; Stern Amalija s. r., Rače pri Mariboru; Brandstätter Josip s. r., Maribor, Pod mostom št. 2; Koželj Mirko s. r., Tezno pri Mariboru; Bizjak Štefi s. r., Maribor, Dajnkova ulica.

GOSPODARSKA ZVEZA V LJUBLJANI

ima stalno na zalogi:

vse vrste

umetnih gnojil, Tomaževo žlindro, rudniški in kostni superfosfat, kalijevo sol, čilski soliter, apneni dušik, mešana gnojila in nitro-foskat; nadalje vse vrste

semen, kot domačo deteljo, lucerno, pesna in travna semena.

Bogata zaloga

špacerijskega in kolonialnega blaga, vse vrste mlinski izdelki, poljevalski stroji, limone in pomarante.

Posetite veliko oblastno VINSKO RAZSTAVO V PTUJU v dneh 3., 4. in 5. marca t. l.

† Globoko potrki javljajo podpisani v svojem imenu kakor tudi v imenu vseh sorodnikov vsem prijateljem in znancem žalno vest o smrti njihove iskreno ljubljene, srčno dobre soproge oziroma matere, stare matere, sestre, tete in nečakinje, gospe

Josipine Hauke roj. Urschei

ki je dne 22. februarja ob 1 ponoči po dolgi in mučni bolezni, previdna s sv. zakramenti mirno zaspala v Gospodu. — Zemski ostanki drage pokojnice bodo v nedeljo 24. februarja ob 3 popoldne v žalnem domu slovesno blagoslovljeni in nato na domačem pokopališču pri sv. Mihaelu položeni k večnemu počitku. — Sv. zadušna maša se bo brala v ponedeljek dne 25. februarja ob 7 zjutraj v župni cerkvi sv. Mihaela.

Šoštanj, dne 22. februarja 1929.

Viktor Hauke, soprog. - Hubert Hauke, sin. Josipina Trobej roj. Hauke, Pavla Lichtenegger roj. Hauke, hčeri. - Hubert Lichtenegger, zet. - Agnes Grolnič, teta. - Valter in Helga Trobej, Hubert, Ilse in Grete Lichtenegger, vnuki.

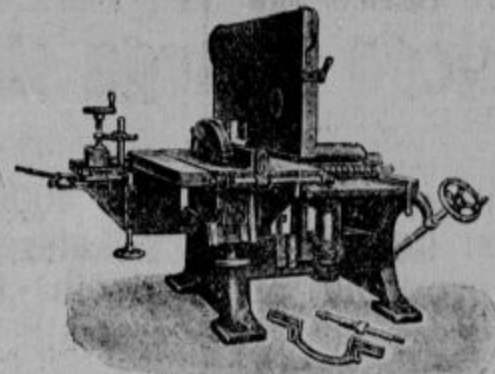

OZEBLINE

se prikazujejo na nogah in rokah. Začenjajo se z rdečkasto-vijoličastimi madeži in povzročijo če se zamarjajo, težke rane. Za odstranitev ozeblin služi vroča kopel okoli 3 litre vode. v katero vsuje polno žlico sv. Roka soli za noge. Ozebli del naj se koplje s ozi 20 minut. nato ga nadgrni s čistim vazelinom in ovi z mehkim suknenim blagom. — Tedensko enkratna poraba sv. Roka soli za noge preprečuje tvorbo ozeblin. — Velik zavoj sv. Roka soli za noge stane Din 10.—

DOBIVA SE V VSAKI LEKARNI IN DROGERIJI

3 leta kredita!

Vseh vrst mizarski in kolarski stroji ter stroji za žage z vgrajenim motorjem ali brez njega.

Dobavlja:

Walker Werke I. Wachsein, Wien X. Laxenburgerstrasse 14

Obisk našega jugoslovanskega zastopnika brezplačen.

Zahvala Za mnogo dokaze odkritosrčnega sočutja ob nagli smrti gospoda

ANTONA PRELCA

policijskega kontrolnega nadzornika

izrekam tem potom najiskrenjšo zahvalo vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujem polic. direktorju g. dr. Guštinu, polic. nadsv. g. dr. Mlekužu, polic. zdravniku g. dr. Avramoviču, obl. poveljniku g. Bedenku, okr. nadzornikom gg. Grlicu in Lotriču, kontr. nadzorniku gosp. Obreza, gg. pevcem, godbi glasb. društva »Sloga«, društvu pol. uslužbencev in vpokojencev, gg. zastopnikom društev »Sokol«, »Jugoslov. Matica« in »Soča«, preč. duhovščini ter vsem gg. stanovskim tovarišem, ki so se v tako velikem številu udeležili pogreba, da mi izkažejo zadnjo čast. Še enkrat: prisrčna hvala vsem! — Sveta maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek 25. februarja pri sv. Petru ob ½ 8 zjutraj.

Ljubljana, dne 24. februarja 1929.

Marija Jesih, soproga žel. uradnika.

Prostovoljna javna dražba!

Dne 27. februarja 1929 ob pol 12 dopoldne se vrši pri okrajnem sodišču v Ljubljani v pritličju, soba št. 37, prostovoljna javna dražba dedičev po Anđelu Aita, opekarnarju v Dragi in na Škofelji solastnih zemljišč, in sicer

1. Hiše št. 24 v Lanišču z dvoriščem, vrtičkom, drvarnico in malim travnikom za hišo z izključno ceno 115.000 Din.
 2. Opekarne v Lanišču z opekarniško pečjo, lopo za opeko, delavsko stanovanjsko hišo in več parcelami z izključno ceno 182.000 Din.
 3. Stavbne parcele v Lanišču med državno cesto in kolodvorom z izključno ceno 2100 Din.
 4. Hišice št. 11 v Malem vrhu s pašnikom z izključno ceno 7500 Din.
- Pod izključnimi cenami se ne bo prodajalo. Dražbeni pogoji so na vpogled pri okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 37.

Čakaj se zadovoljiš s drugimi izdelki, ki so baje ravno tako dobri ako morete vendar povsodi dobiti pravi original:

MEIRIMA MILO

Zahvala

Za številne pisarne in ustne izraze iskrenega sočutja ob prerani izgubi naše srčno ljubljene soproge, sestre in tete, gospe

Pavle Zorman roj. Finžgar

posestnice in trgovke

se tem potom vsem najsrčneje zahvaljujemo. — Dolžnost nas veže zahvaliti se predvsem preč. gospodu kanoniku Sušniku, čč. duhovščini sv. Jakoba, pevskemu društvu »Grafika« za v srce segajočo žalostinke, vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev, in končno vsem onim številnim prijateljem in znancem, ki so preblago pokojnico v tako častnem številu spremili v prerani grob.

Ljubljana, dne 23. februarja 1929.

Globoko žalujoči ostali.

V brezmejnih žalosti javljamo vsem, ki so jo poznali, da nas je naša predobra, iskreno ljubljena mamica, stara mamica, prastara mamica in tašča, gospa

Marijana Grilc

danes v petek ob 17-50, po dolgi, mučni bolezni, v starosti 78 let, za vedno zapustila. Pogreb naše nepozabne mamice se bo vršil v nedeljo 24. februarja ob 4 popoldne izpred hiše žalosti, Zapuže št. 10, na farno pokopališče v Begunje.

Zapuže pri Lescah, dne 22. februarja 1929.

Žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

V mongolskem ujetništvu

(Nadaljevanje.)

Na vlaku.

Prvo moje potovanje na mursko-soboški železnici je bila soznja v ujetništvo. Oba izhoda našega vagona sta bila seveda varno zaškrta. Tudi vmes med nami je sedelo nekaj stražnikov. Pozabili smo na pripravljeno kosilo in ugibali, kam nas zapeljuje. Če nas potegnejo v Budimpešto, smo varni. Zahtevali bomo ententno zastopstvo in se bo naša zadeva potem res mirno rešila. Toda ogrski stotnik nam je zagrozil z vojnim sodiščem. In če pri tem mene spoznajo, mene, ogrskega državljanca?! Sicer sem takoj, ko so nas ujeli, spremenil ime in se vsem predstavil za Severja, brata našega civilnega soujelnika. Toda ta se vede sedaj na klopi nasproti meni in me opozori, da ime Sever ne bo pripravno. »Meni kot civilistu bo šla bolj trda nego vam vojakom.« Nadporočnik Osterc je sedel zraven. Še njemu povem, v kako mučnem položaju sem. Ugibali smo sem, ugibali tja, končno je obveljalo kot najvarnejše sledeče: jaz se pišem Franc Petovar in sva si z Ostercem rojaka. Bila sva v teh dneh na dopustu in sva iz radovednosti obiskala M. Soboto, kjer sva potem imela nesrečo, da so naju ujeli. — Ime meni si namenoma izposodil od svojega sošolca v Ljubljani, ki je bil res Osterčev rojak. Tako je bilo precej izključeno, da bi se meni ali njemu zares. Sklep sem previdno sporočil še četaltim Slovincem. Hrvači me itak niso poznali po imenu.

Vlak je drdral in drdral. Na praznih postajah obstajal in zopet zapeljal. Ze tako redki naši razgovori so skoro povsem utihnil. Nekateri smo klonili glave ali se naslanjali na lesene stene voza. Večerilo se je. Noč je objela zemljo, nas pa so peljali in peljali. Le ropot koles je

venomer kakor v taktu grozil, češ: »Obesen boš, obešen boš...«

Prihod v Sombathelj.

Sodim, da je bilo med osmo in deveto uro zvečer, ko je v temnem vagonu oživele. Svetle električne žarnice so naznanjale večjo postajo. Bil je Sombathelj (Steinamanger). Na peronu in okoli je bilo nabito polno ljudi. Vlak je obstal. Hrup nemirne množice so prevplila glasna vojaška povelja: »Izstopimo! Ven!»

Pogledali smo skozi okna. »Slišite, ljudstvo nas bo linčalo, tako je razjarjeno,« sem slišal sediti g. Severja. »Ti nas bodo raztrgali,« je menil g. Polak na drugem koncu. — Ko se prikaze pri izhodu kapetan Rakuša s svojo jugoslovansko uniformo, doseže hrup svoj višek. Številno vojaštvo dela z bajoneti prostor med množico, da nas lahko postavi v dvojno ravno vrsto. Preštejejo nas. Eden manjka! Še enkrat. Bila je pomota. Vsi smo. Iz množice stopi nekdo k meni: »Ta je pa Oger!« Od strani pride vojak in z bajoneto sune neznanca nazaj. Bil sem zopet rešen.

Bodimo pravični! Oblast je v Sombathelju pokazala svojo aristokratsko miselnost. V čakalnici III. razreda so pripravili večerjo za moštvo, za častnike in civilista g. Severja — skupaj s pa v čakalnici I. razreda. Poleg nas v I. razredu je večerjal tudi mlad poročnik, ki je mene ujel. Venec nadležnih časnika jev ga je nadlegovalo s sto vprašanji o bojih v M. Soboti. Sedel sem prav zraven. Delal sem se sicer, kakor da ne bi prav nič razumel ogrski, v resnici pa vlek vsako besedo na ušesa. »Koliko jih je padlo?« — »Morda 10.« — »Kaj je z njihovim poveljnikom?« — »Ranjen in ujet.« — »Ali je tu?« — »Ga ni. Je preveč krvavel.« — »Kako se je izvršil napad?« — »Nič nas niso pričakovali. Napadli smo straže in jih premagali. Drugi sploh niso bili nič pripravljeni.« — »Je Godina ujet?« — »Ne. Ne vem.«

Večerja bi nam bila gotovo znatno bolj teknila, ko ne bi imeli takega dneva za seboj. Lačni smo bili po 24 urah posta dovolj. — Končno dobimo še močnato jed: palačinke. Vojaški stražniki, ki so ves čas divje jezno opazovali našo večerjo, so sedaj začeli glasno mrmati. »Kaj, roparji bodo še ogrske palačinke jedli?« Neki civilni dostojanstvenik jih je hotel miriti, toda ni nič opravil. Pristopi k nam in se oprusti: »Gospoda, oprostite, morate končati. Nimam moči proti oboroženim vojakom in ti zahtevajo.« In smo morali pustiti palačinke na krožnikih in iti.

Prevzela nas je vojaška policija in nas peljala v neke barake. Moštvo so spustili v večjo sobo, mi smo pa čakali v sobi poleg voze za dežurnega častnika. To noč je opravljal službo poročnik Kretty, nadut mlečnik, ki se je vsakokrat surovo obregnjal ob nas, ko je šel skozi sobo. Slišal sem, da je nekaj časa telefonično iskal, kam bi nas poslal. Dognali so, da bo v husarski vojašnici najpripravnejše. Zopet so nas postavili v štiristope in smo močno zastraženi korakali v pozni ponočni uri skozi temne in razsvetljene ulice mesta.

V veliki vhodni veži vojašnice smo čakali in čakali. Okoli nas so se zbirali radovedni vojaški. Prihajali so častniki, ogrsko zakleli in zopet šli. Ne vem kolikokrat smo bili ta večer roparji, svinje, cigani, banditi in vse kar premore bogat ogrski slovar takih samostalnikov. Vojakom se je zahotelo naše obleke in čevljev. Glasno so zahtevali, da nas je treba pobiti in nam vzeti obleko. Ze so se nam nekateri bližali in nam začeli odpenjati gume. Tu dvigne svoj glas kadet Rainer, ki je za silo lomil madjarsčino, in v imenu človečanstva prosil, naj nam pustijo obleko. Stražniki so res porinili hijene proč, toda skoraj bi nastala radi tega rabuka med njimi. Med tem pride rejen podčastnik in, ker je bil bolj majhne postave, stopi na stopnico ter nam v slabi nemščini slovesno naznani: »Povem vam, da v husarski vojašnici za

take bandite ni prostora. Vojaštvo ne dovoli, da bi ostali tu. Kakor vidite, je nejevolja doseglja vrhunec. Ne morem vam garantirati, da vas ne bodo obesili na cestne svetiljke.«

Tako govorjenje je sovražnost do nas še povečalo. Obrnejo nas proti izhodu in »marš!« v temno ulico. Kam zdaj? Kdo ve? Stražniki so razjarjeni. Za menoj vdarci in trenutni vzkliki bolesi. Tovariš se mi lovi za rame. »Oh... ah... ch« na levi, na desni, zadaj. V temi opazim, da nas obdelavajo s puškinimi kopiti. Ko dobi Rainer eno od strani, zopet glasno prosil, naj ravnajo človeško z nami. K sreči smo zavili v bolj razsvetljeno ulico in tu je bilo bolje. — G. Sever se je upiral name in tarnal, da ima razbito roko. Jaz sem jo srečno odnesel.

Pripeljali so nas spet v prejšnje barake v iste prostore. Tu smo prebili celo noč, deloma stoje, deloma čepe. Sicer ni bilo prijetno poslušati zaničljivih zbadljivk zelenca Krettyja, toda še vedno se nam je bolje godilo kakor pa našemu moštvu, ki so ga vso noč pretepali. Zlasti veliko je moral pretrpeti neki naš podčastnik, ki je zadel na ogrskega prostaka, svojega bivšega podložnika v avstrijski armadi.

Zjutraj zopet v husarsko vojašnico. Tam so se namreč spomnili, da imajo prostora v ječa. Stopali smo po kamnitih stopnicah navzdol, potem po temnem hodniku. Odpro dvojne močnih železnih vrat. V prostore na desno moštvo, na levo pa mi. Bila je to ječa za precejšnje zločince, ker le za take so rabili verige in okovi, ki so ležali na tleh. Strupen vlažen zimski mraz je napolnjeval naše novo stanovanje.

»Gospod ječar. Prosimo, da nas raje takoj postrelite, ker v takem prostoru v enem tednu itak vsi poginemo,« je menil g. kapetan Rakuša. — »Ne morem pomagati. Drugje ni prostora. Zakaj ste pa šli ropat na Ogrsko,« je bil malomaren odgovor in vrata so se z glasnim škripanjem zaprla za nami.

Kaj smo hoteli. Zeblo nas je in smo se razvrstili v vrsto kakor gosi in v krogu tekali, da smo se vsaj malo ogreli. (Nadaljevanje.)

Akcija za pripomoč nas je pozvala, da tudi mi pripomoremo k ublaženju sedanjega težkega stanja

V to svrhu smo izdelali 3- do 4000 parov raznih vrst **dobrih čevljev**, katere bomo vnaprej prodajali po sledečih, izredno nizkih cenah:

Opozorjamo, da je to samo sveža in nova roba, v svrhu, da pobijamo to dražino in pomagamo potrebnim!

- Otroški čevlji v raznih barvah od Din 40 do 50
- Zenski čevlji črni ali rjavi od Din 100 do 120
- Zenski čevlji na špango, kombinirano usnje od Din 160 do 170
- Zenski čevlji moderno kopito, polčevlji od Din 140 do 150
- Moški čevlji črni, nizki, moderna zaokrožena oblika od Din 140 do 150
- Moški čevlji rjavi, moderna oblika od Din 150
- Moški čevlji črni, visoki od Din 170
- Novost! Gojzerce, moške po švicarskem tipu, tudi po meri od Din 300 do 310
- Gojzerce, za dame po švicarskem tipu, tudi po meri od Din 280 do 300

Vse v detajlni prodaji čevljev tovarne Carl Pollak d. d. Dunajska cesta št. 23, na dvorišču

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle

Obrestuje vloge po najvišji obrestni meri ter ne odteguje vlagateljem rentnega davka

Veliki Ilustrovani CENIK
 Dobite zaslonj. Zahtevajte ga od skladišča **MEINEL IN HEROLD**
 tovarna glasbil gramofonov in harmonik
R. LORGER MARIBOR Štev. 107-B
 Violine od Din 95 —, Ročne harmonike od Din 85 —
 Tamburice od Din 95 —, Gramofoni od Din 345 — dalje

Oglejte si
 največja dvokolesa, motorje, sivalne stroje. Otroški vozički novih modelov, mali avto mobil, pneumatika najceneje Ceniki franko. Protaja na obroke. **„Tribuna“ F. B. L.**, tovarna dvokoles in otroških vozičkov. **L J U B L J A N A**
 Karlovska cesta št. 4.

POPRAVILA IN ČISCENJE OROŽJA

izvršuje najceneje in najvestneje

F. KAISER-PUŠKAR

LIUBLJANA, KONGRESNI TRG 9

Pridite na

Lipski pomladni velesejem 1929

Pričetek 5. marca

Splošni vzorčni velesejem od 3 do 9. marca
 Veliki tehnični velesejem in stavbeni velesejem . . . od 3. do 13. marca
 Tekstilni velesejem . . . od 3 do 7. marca
 Čevljar. in usnjarski veles. od 3. do 6. marca

Vsa pojasnila dobite pri:

Čast. zastopstvu za ljubljanski okraj **STEGU, Ljubljana**, Gledališka ulica 8/11 Telefon 2925
 Čast. zastopstvu za mariborski okraj **Dr. Leo Scheichenbauer, Maribor** Trg Svobode 3

KUPIM

stalno vsako množino **kostanjevega taninskega lesa**
 smrekove škorje, cele in drobljene, smrekove hmelove droge, rabljene, dobro ohranjene sode od strojnega in jedilnega olja, po najvišjih cenah. Plačilo akreditivno.
FRANC OSET, Sv. Peter v Sav. dolini.

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.

na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

na ugodnejše.

Rentni davek od obresti hranilnih vlog, kateri znaša circa pol odstotka obresti, se ne odtegne vlagateljem. Varnost nudijo lastna posojila, nadporavnica demic hotela »Union«, hiše in zemljišča. Kredit v tekočem računu. Posojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

KUPON ZA UGANKE
 v **ILUSTRIRANEM SLOVENCU**

št. 9

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzo av. naslov: **Gospobanka Ljubljana, Miklošičeva cesta 10** Telefon št. 2057, 2470 n 2979

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000 —, vloge nad Din 360.000.000 —

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**